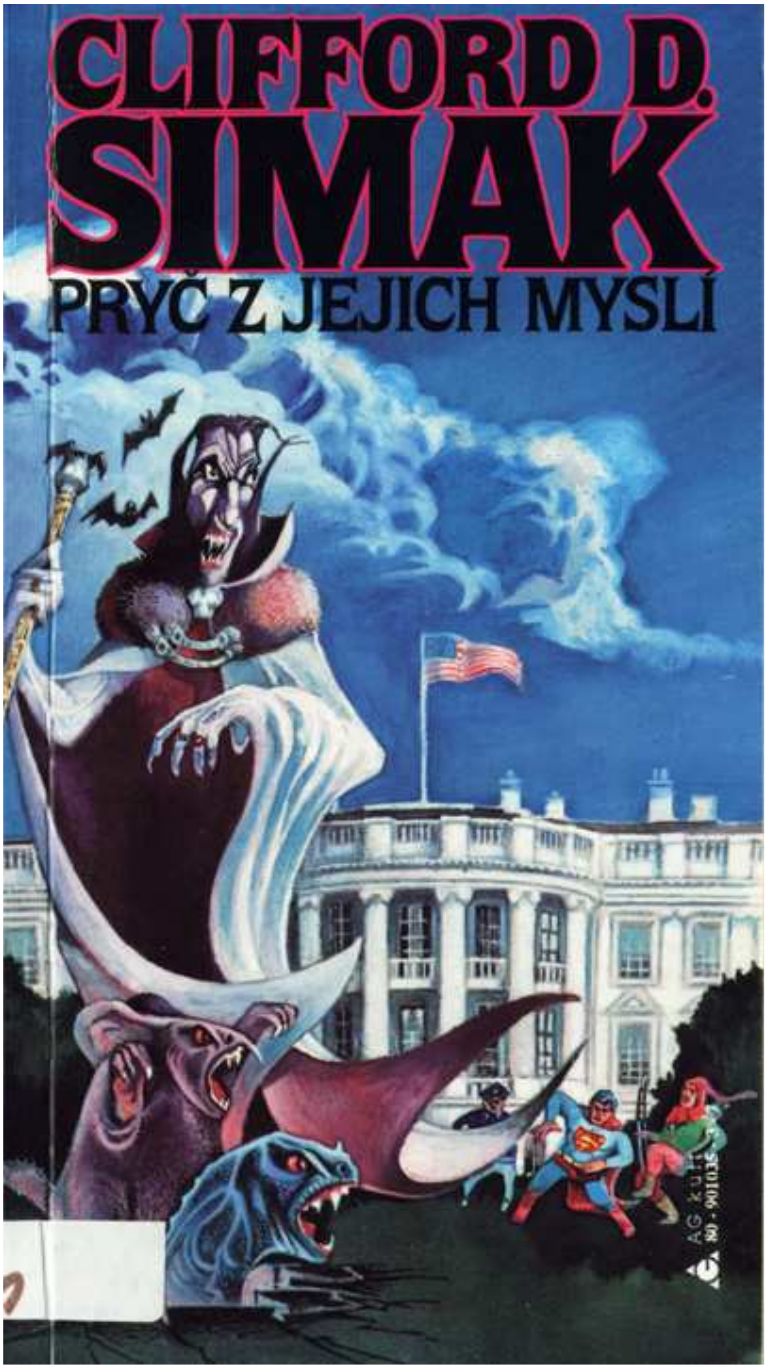
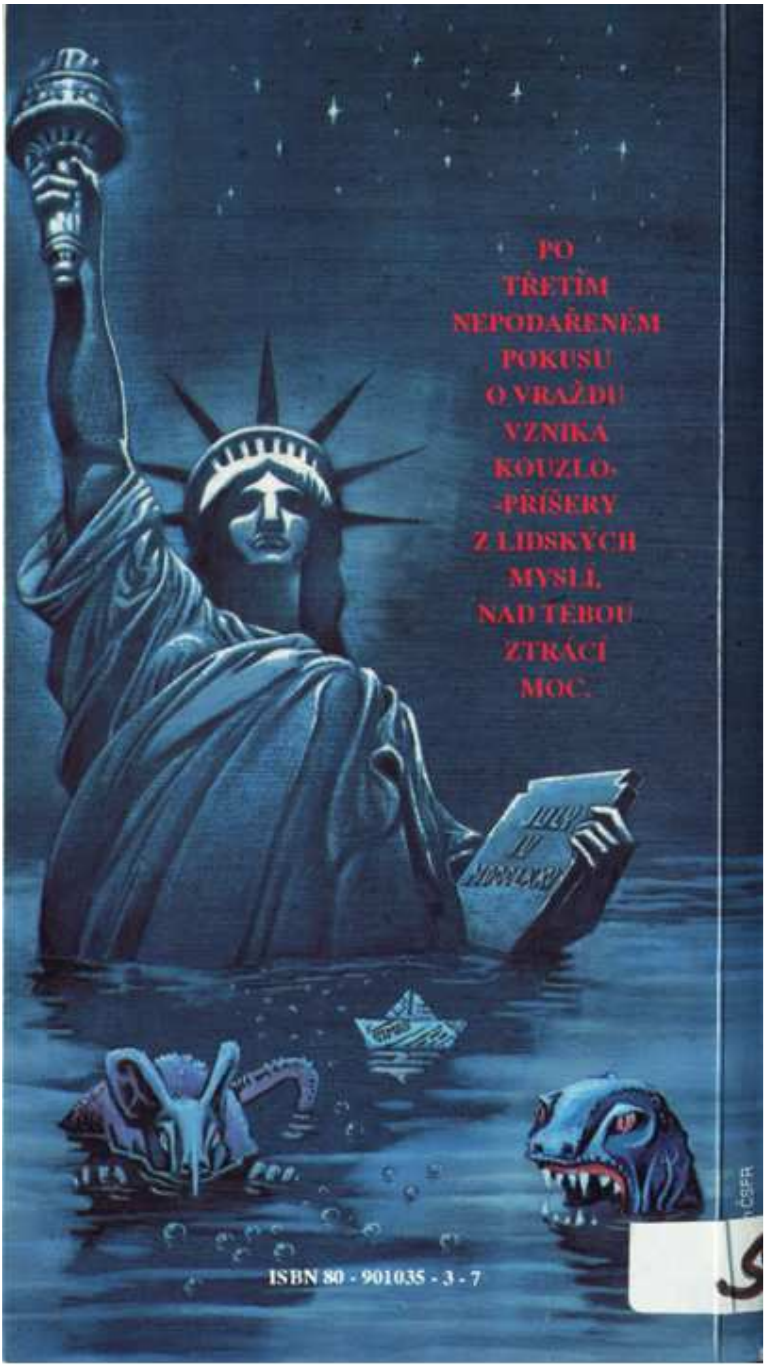
CLIFFORD D. SIMAK

PRYČ Z JEJICH MYSLÍ

PO
TŘETÍM
NEPODAŘENÉM
POKUSU
O VRAŽDU
VZNIKÁ
KOUZLO-
-PŘÍŠERY
Z LIDSKÝCH
MYSLÍ,
NAD TĚBOU
ZTRÁCÍ
MOC.
ISBN 80 - 901035 - 3 - 7

Out of their minds
Copyright © 1970 by Clifford D. Simak
Published by Methuen London Ltd., 11 New Fetter Lane,
London ECAP 4 EE
Translation © Martin Janda
Desktop Publishing © Alex Andre Hlinka

ISBN 80-901035-3-7

Cover art by Libor Páv

Printed in ČSFR

MOC 45.- Kčs

CLIFFORD D.
SIMAK
PRYČ Z JEJICH MYSLÍ

Kapitola 1

Stále jsem myslel na svého starého přítele a na to, co mi říkal tenkrát, když jsem ho viděl naposledy. Bylo to pouhé dva dny předtím, než se zabil – na dálnici, která v době nehody nebyla tak dopravně vytížena, jako je tomu jindy. Pokroucené trosky jeho auta i stopy pneumatik ukazovaly, jak se to celé přihodilo, jak narazil do někoho dalšího, kdo nenadále změnil směr a vjel mu do cesty. Až na to, že zde nic po žádném jiném autě nezbylo.

Snažil jsem se to ze sebe dostat a myslet na něco jiného, ale jak hodiny ubíhaly a dlouhá stužka skutečnosti zůstávala přede mnou srolovaná a jak jarní krajina probleskovala kolem mne, stále jsem se musel vracet k tomu poslednímu večeru, kdy jsem ho viděl.

Seděl jako scvrklý skřítek ve velké klubovce, která hrozila, že ho pohltí svým červenožlutým vzorováním, svíral sklenici brandy v dlani a koukal na mne.

„Myslím, že nás pronásledují," řekl, „všechny ty představy, fikce, všichni ti lidožrouti a jim podobní, které jsme si kdy my lidé vysnili. Začalo to už tehdy, kdy jeskynní člověk seděl na bobku vedle svého ohně a zíral do temnoty noci, která ležela před jeskyní. Představoval si, co by tam mohlo být. Věděl pochopitelně, co tam asi je, protože byl tím, kdo to vědět musel – lovcem, sběračem a tulákem. Měl oči, které viděly, a uši, které slyšely, jeho smysly byly se vší pravděpodobností mnohem citlivější, než ty naše. Takže by věděl o všem, co by na něj mohlo v temnotě číhat. Věděl to, ale nevěřil si, nevěřil svým smyslům. Proto si jeho pracovitý mozeček, díky své zvířeckosti, tak čile spřádal jiné formy a tvary, jiné druhy života i nebezpečí…"

„A ty si myslíš, že je to stejné s námi?" optal jsem se.

„Pochopitelně," odpověděl, „ale projevuje se to jinak."

Lehký závan čerstvého vzduchu proudící ze zahrady otevřenými dveřmi vedoucími na terasu byl prosycen vůní jara. A dveřmi také přicházel vzdálený hukot letadla, které kroužilo nad Potomacem a připravovalo se přistát na přistávací ploše za řekou.

„Projevuje se to jinak," řekl. „A zatím přesně nevím jak. Zřejmě to nebudou žádní lidožrouti, o kterých snil jeskynní člověk. Vysníval si fyzické postavy a já se domnívám, že většina toho, co si spřádáme my dnes, bude povahy intelektuální."

Měl jsem pocit, že se chystal říci toho mnohem víc, ale právě v tento okamžik vstoupil do místnosti jeho synovec Filip Freeman. Filip byl státní zaměstnanec a začal nám vyprávět podivnou a zábavnou historku, kterou měl s jednou zvlášť důležitou osobou a poté se náš hovor stočil na jiné věci a už jsme dále nepomysleli na návrat.

Přede mnou se objevilo výstražné znamení, které označovalo vjezd na starou vojenskou cestu, zpomalil jsem, abych mohl zatočit, ale když jsem na cestu vjel, byl jsem nucen zpomalit ještě víc. Po několika stech kilometrech jízdy při úsporné rychlosti sto dvaceti kilometrů za hodinu, mi šedesát přišlo jako plížení a rychlost šedesáti kilometrů za hodinu byla pro silnici, kterou jsem měl před sebou, ještě příliš velká.

Vlastně jsem úplně zapomněl, že by tu takováto silnička mohla být. Kdysi tu býval asfaltový povrch, ale ten na většině plochy jarním táním popraskal a byl vyspraven rozdrcenými kameny, které se za léta užívání rozmělnily na jemný bílý prach. Cesta byla úzká a její úzkost byla ještě zvýrazněna hustými keři vypadajícími téměř jako plot, který rostl na obou stranách a dosahoval výše ramen, takže se vlastně projíždělo listnatým úvozem, který tvořil zdání, že cesta je pouhým mělkým, klikatícím se příkopem.

Dálnice vedla dál po hřebeni, ale stará vojenská cesta začala náhle klesat dolů mezi kopce, na což jsem si pochopitelně pamatoval, ale už jsem si nevybavoval to, že sklon je tak prudký. Kdysi zde někdo odbočil z hřebenové cesty, kterou před několika lety opravili a rozšířili, takže tu vznikla dálnice, po které jsem přijel.

Úplně jiný svět, pomyslel jsem si, když jsem to kolem sebe viděl. Neočekával jsem, že se to tu tak prudce změní jen tím, že sjedu z dálnice. A je i pravděpodobné, že se okolí zas tak dalece nezměnilo, je to, říkal jsem si, má představa, která mě nutí vidět to tak odlišně, mé přání vidět to tak, jak jsem se už předem těšil.

Jestlipak najdu Pilot Knob nezměněný? Byl jsem zvědav. Připadalo mi nepravděpodobné, že by se malá vesnice nějak měnila. Ne-

měla příležitost se měnit. Po celá ta dlouhá léta ležela mimo proud hlavních událostí, které se jí netýkaly a o kterých nevěděla, nebyl tedy důvod, aby se měnila. Připustil jsem si, že otázka není, zda se změnil Pilot Knob, ale jak dalece jsem se asi změnil já.

Proč, říkal jsem si, člověk vůbec prahne po své minulosti, když navíc ještě ví, že žádný podzimní strom nemůže vzplanout tak jasně, jako tomu bylo jistého rána před třiceti lety, že žádná voda plynoucí v potoce nemůže být tak průzračná, chladná ani hluboká, jak si na ni pamatoval, a že ve skutečnosti většina toho, na co si pamatuje, jsou zážitky vyhrazené jen pro toho, komu není o moc víc než deset let?

Existují stovky jiných míst (a dosažitelnějších), která jsem si mohl vybrat – míst, kde bych byl také osvobozen od rachocení telefonu, kde by nebyla žádná politická prohlášení, o kterých by se mělo psát, žádné termíny, žádné důležité osoby, které by měl člověk znát, žádná potřeba být průběžně dobře informován, žádná nutnost přizpůsobovat se. Stovky jiných míst, kde by měl člověk čas přemýšlet a psát, kde by se nemusel holit, pokud by sám nechtěl, kde by mohl chodit ve špinavých hadrech a nikdo by si toho nevšímal, kde by nemusel nic dělat, pokud by si to tak přál, nemusel by se o nic zajímat, o nic se starat, kde by nepotřeboval být chytrý, nepotřeboval by být vtipný a mohl by si jen tak tlachat, aniž by tomu někdo přikládal zvláštního významu.

Stovky jiných míst a přesto, když jsem se rozhodoval, neexistovala ve skutečnosti otázka, kam pojedu. Zřejmě jsem to na sebe pouze hrál, ale byl jsem u toho šťastný. Jel jsem domů, ale nepřipouštěl jsem si, že jedu domů. Dokonce jsem si uvědomoval, když jsem urážel tu dlouhou cestu mnoha kilometrů, že místo, na které myslím, neexistuje a asi nikdy neexistovalo, že léta zkroutila moji paměť do žádoucího vysněného tvaru, kterým se lidé balamutí, když vzpomínají na své mládí.

Den se posunoval k večeru, když jsem sjel z dálnice a do míst, kam se silnice vrhala dolů z jednoho údolí do druhého, se začínala vkrádat hustá tma. Na stráních údolí v houstnoucím soumraku plály rozkvetlé bílé koule ovocných stromů a chvílemi jsem zachytil i jejich vůni, schovávaly se před mým pohledem a tím mi byly bližší.

Dokonce, jak večer padal, zdálo se mi, že můžu v mlžném oparu cítit vůni luk lemujících klikatící se potoky.

Léta jsem si říkal, že znám tuto krajinu, kterou teď projíždím, že mi zůstala vtisknuta v paměti z dob mého dětství tak, že bych dokázal neomylně dojet do Pilot Knobu, jakmile bych se jednou dostal na tuto silnici. Ale nyní jsem začínal tušit, že jsem se mýlil. Protože jsem zatím nerozpoznával v této krajině nic specifického. Jistě, ve svém celku byla přesně taková, jak jsem si na ni pamatoval, ale nebylo zde žádné konkrétní místo, na které bych mohl ukázat a určit, kde zrovna jsem. Zneklidňovalo mě to a trošku mě to pokořovalo, byl jsem zvědav, jestli to bude stejné i tehdy, až dorazím do Pilot Knobu.

Silnice byla špatná, horší než jsem očekával. Proč, podivoval jsem se, lidé, kteří jsou za její stav zodpovědní, ji nechávají tak zpustnout? Klikatící se zatáčky sledující kontury kopců bych mohl pochopit, ale už ne díry, hrboly a vrstvy prachu. A s úzkými kamennými mosty, kde nebylo místa na dvě auta, se už také dávno mohlo něco udělat. Ne že by tu nějaká další auta byla, připadal jsem si na této silnici úplně osamělý.

Tma houstla a já jsem zapnul světla. Už nějakou chvíli jsem jel pomalu a místy jsem se plížil rychlostí, která nebyla vyšší jak třicet kilometrů v hodině a v klikatících se zatáčkách to stejně nebyla rychlost příliš bezpečná.

Věděl jsem, že Pilot Knob nemůže být příliš daleko, nanejvýš šedesát kilometrů od místa, kde jsem sjel z dálnice, a byl jsem si celkem jistý, že jsem již více jak třicet kilometrů urazil. Věděl bych to jistě, kdybych býval sledoval tachometr, ale to jsem neudělal.

Silnice se spíše zhoršovala než zlepšovala a pojednou jsem zjistil, že je vůbec nejhorší, jaká kdy byla. Jel jsem nahoru úzkou roklinou, všude kolem byly kopce a masivní kameny seděly při kraji cesty, jen tak tak, že jsem je zabíral světly reflektorů. Večer se také změnil. Několik hvězd, které svítily na obloze, zmizelo a z dálky jsem slyšel vzdálené hřmění bouřky valící se dolů trychtýřem hor.

Myslel jsem na to, jestli jsem ve tmě někde neminul nějakou zatáčku, jestli jsem nenajel na cestu, která vedla ven z údolí. V mysli jsem cestu zpětně kontroloval, nemohl jsem si vzpomenout, že by

někde bylo nějaké místo, kde by se silnice rozdvojovala. Od té doby, co jsem na starou vojenskou cestu najel, to byla vždy jen jediná silnice, místy se na ni napojovaly cesty vedoucí k farmám, ale to bylo vždy v pravém úhlu anebo v úhlu, který se pravému přibližoval.

Když jsem se otočil, zahlédl jsem na pravé straně několik nízkých stavení rozsetých po stráni a jedno okno zde svítilo. Zvedl jsem nohu z plynu a posunul ji k brzdě, byl jsem napolo rozhodnut zastavit a zeptat se na cestu. Ale z nějakého mně neznámého důvodu jsem se rozhodl to neudělat a jet dál. Pokud by to mělo být nutné, mohu najít nějaké místo, kde se budu moci otočit a jet zpátky se zeptat na cestu. Anebo tu bude nějaká jiná malá farma, kde budu moci zastavit a optat se.

Asi po půl druhém kilometru jsem míjel další shluk budov posazených ve stráni a opět zde svítilo jedno okno. Připadalo mi, že jsou stavení téměř stejná jako ta dole.

V okamžiku, kdy jsem zachytil záblesk světla v okně, nevěnoval jsem chvíli pozornost tomu, co se děje na silnici a když jsem se teď podíval zpět, uviděl jsem něco, co schází ke mně dolů a míří proti mně kuželem světla. Myslím, že jsem na zlomek sekundy ztuhnul, můj rozum odmítal přijmout to, co mi ukazovaly smysly. Byl to dinosaurus.

O dinosaurech toho moc nevím a ani nemám touhu vědět, je spousta jiných věcí, které jsou pro mě mnohem zajímavější. Ale jedno léto, před několika lety, jsem si vyjel do Montany a strávil tam týden s týmem archeologů, kteří tam kopali šťastní (a upocení) v něčem, co nazývali fosilním ložem. Jen nebeský Bůh ví, co se tam zajímavého událo před šedesáti milióny lety. Během mého pobytu tam vykopali téměř dokonalou kostru Triceratopa, a přestože Triceratops není žádný velký nález, vzbudil velké vzrušení, protože se tam našla spousta fosílií, které byly nějak technicky odlišné od těch, co se až do té doby nalezly.

A zde to, co proti mně bojovně kráčelo dolů po silnici, nebyla žádná fosilní kostra, ale pevně osvalený Triceratops. Měl hlavu sklopenou, dva rohy nad očima namířené přímo proti mně a za rohy planoucí štít. Zrychloval a jeho rychlost byla velká, byl tak obrovský, že se zdálo, že vyplňuje celou silnici. Věděl jsem, že v tomto kolosu je

dostatek hmoty a energie na to, aby sroloval můj vůz do beztvaré hmoty.

V zoufalství jsem trhnul volantem, aniž jsem věděl, proč to dělám, ale zřejmě jsem si uvědomil, že něco udělat musím. Snad jsem doufal, že auto vyskáče do stráně dostatečně daleko, aby minulo tuto obludu, snad jsem si myslel, že tam bude dostatek místa, abych se mohl otočit a prchnout.

Vůz se prudce stočil a dostal smyk, kužel světla sklouznul ze silnice a zařízl se do změti křovin a kamení ve stráni. Dále jsem tedy nemohl dinosaura vidět a očekával jsem každým okamžikem, že ucítím, jak obrovská obrněná hlava narazila do auta.

Jak auto hopsalo, zadní kola zapadla do příkopu a silnice byla tak úzká, že přední kola se sápala do protější stráně, vůz se nahnul a já se v sedadle prudce zvrátil, skrz čelní sklo jsem koukal nahoru.

Motor zhasnul, přední světla byla zacloněna a já seděl jako kachna napříč silnicí a čekal na starého Triceratopa, až do mě narazí.

Nevydržel jsem to. Vrazil jsem do dveří, vykutálel se ven a začal pádit do kopce, narážeje do kamenů a skákaje po křovinách. Za mnou každou chvíli, myslel jsem si, uslyším rachot, ale nic jsem neslyšel.

Vyskákal jsem na skálu a padl do křoviska, o které jsem se dost ošklivě poškrábal a přitom jsem zezdola ze silnice stále nic neslyšel.

Bylo to zvláštní. Triceratops, i kdyby šel krokem, musel by už do auta narazit.

Vylezl jsem ze křoví a posadil se na stráni. Zadní světla vozu nejasně osvětlovala silnici, tři metry na každou stranu. Silnice byla prázdná, nebyl tam žádný dinosaurus. Ale někde tu musí být, i když se pohyboval velmi rychle, tím jsem si byl jistý. Viděl jsem ho jasně jako den, o tom nebylo pochyb. Možná se odplazil někam do tmy a číhá na mě, ačkoli představa takového hromotluckého zvířete, jako byl Triceratops, jak se plazí, byla trošku absurdní. Nebyl ustrojen na plazení se.

Krčil jsem se tam a třásl se, nade mnou mezi kopci rachotila bouřka a ve vlhkém nočním vzduchu jsem cítil vůni jablečných květů.

Je to směšné, říkal jsem si, stará dobrá psychologická obrana mi přikvačila na pomoc. Vůbec žádný dinosaurus nebyl, nemohl být. Ani zde, v kopcích mého dětství, ne více než třicet kilometrů od Pilot Knobu. Byla to má představa. Viděl jsem něco jiného a myslel si, že je to dinosaurus.

K čertu s psychologií, přece jsem věděl, co jsem viděl, ještě stále jsem ho měl v paměti, velký planoucí záhyb, temně rudé oči žhnoucí ve světle reflektorů. Nevěděl jsem, jak to vysvětlit (poslední Triceratops zemřel minimálně před šedesáti milióny lety a tedy nemohl na této silničce být, ale přesto jsem nemohl uvěřit, že by tu nebyl).

Třásl jsem se a jen stěží se postavil na nohy, opatrně jsem sestupoval dolů k autu, rozvážně jsem si hledal cestu mezi volně ležícími a uvolňujícími se kameny, které měly tendenci ujíždět mi pod nohama. Bouřka byla stále hlasitější a obrysy kopců na západě, které tvořily štěrbinu údolí, kudy se klikatila cesta, byly každou chvíli ozářeny světelnými záblesky. Bouřka se rychle přibližovala.

Vůz stál napříč silnicí, zadní kola v příkopě a zadní část podvozku pouhé dva až čtyři centimetry nad jejím povrchem. Vlezl jsem dovnitř, zhasnul světla a nastartoval. Ale když jsem se pokoušel rozjet, auto se nepohlo. Zadní kola se se skučením protáčela a metala smršť bahna a štěrku proti blatníkům. Pokusil jsem se tedy popojet trošku dozadu, abych získal nějaké místo, ale kola se stále jen protáčela. Začalo být jasné, že je tam auto pevně vklíněné.

Vypnul jsem motor a vylezl ven, chvíli jsem stál a naslouchal, zda v přestávkách mezi hřměním neuslyším nějaký zvuk, který by mohlo vydávat obří zvíře číhající ve tmě. Nic jsem neslyšel.

Vydal jsem se pěšky nahoru silnicí, nebyl jsem nijak statečný – přímo jsem trnul hrůzou – a byl jsem připraven při sebemenším náznaku pohybu či nepatrném šramotu ve tmě se zastavit a utíkat.

Přímo nade mnou se objevil dům, který jsem už předtím zahlédl. Jediné osvětlené okno ještě stále svítilo, jinak všude byla tma. Světelný záblesk náhle osvítil krajinu jasně modrou září a já si mohl dům prohlédnout. Byl malý a polorozpadlý, krčil se u země a jeho směšně vyhlížející komín se nakláněl ve větru. Na kopci za domem se opile kymácela zchátralá stodola, v jejímž rohu byla navršena hromada se-

na, a za stodolou jsem uviděl dřevěnou ohradu pro dobytek, která ve světle záblesků připomínala podivně sestavenou změť nablýskaných kostí. U zadní stěny domu se rýsovala kupa dříví, vedle níž stálo starobylé auto, jehož zadek byl posazen na trámu podepřeném dvěma dřevěnými kozami.

V tomto jediném světelném záblesku jsem to místo poznal. Pochopitelně ne toto konkrétní místo, ale ten druh místa. Protože, když jsem jako chlapec bydlel v Pilot Knobu, bývala tam místa tomuto podobná – nuzně vyhlížející plochy (o kterých se ani nedalo mluvit jako o farmách), na kterých se zoufalé rodiny ničily, jeden nekonečný rok jako druhý, a to jen proto, aby si zajistily stravu a něco na sebe. Takováto místa tu bývala před dvaceti lety a jsou zde ještě dnes, časy se tu ve skutečnosti nezměnily. Uvědomil jsem si, že nezávisle na tom, co se přihodilo mimo tento svět, lidé tady žijí tak, jako žili vždycky.

Cestu ozařovaly světelné záblesky a já stoupal dál po pěšině k osvětlenému oknu, až jsem konečně stanul u dveří. Po vratkých schodech jsem vystoupil na malou plošinu a zaklepal jsem.

Nemusel jsem čekat. Dveře se otevřely téměř okamžitě. Jako by ti lidé uvnitř na mě čekali, opravdu, oni mě očekávali.

Muž, který otevřel, byl malý a prošedivělý. Na hlavě měl klobouk a v ústech dýmku. Zuby, kterými dýmku svíral, měl žluté; oči, kterými koukal zpod širokého černého klobouku, byly bledě modré.

„No, tak pojďte dovnitř," zařičel. „Nebudeme tady očumovat, bouřka je tu za chvíli a promokl byste na kůži."

Vstoupil jsem dovnitř a zavřel za sebou dveře. Byl jsem v kuchyni. Obrovská žena, jejíž velké tělo bylo v nepoměru k její hlavě, oblečená do beztvarých šatů, s kusem hadru uvázaným kolem hlavy, stála před kamny, ve kterých se topilo dřívím a na plotně cmudila cosi k večeři. Rozviklaný stůl pokrytý olivově zeleným kusem látky byl prostřen a v jeho středu stála petrolejka, která osvětlovala místnost.

„Nezlobte se, že vás obtěžuji," řekl jsem, „ale zapadl jsem tady dole na silnici. A navíc jsem zřejmě zabloudil."

„Pro toho, kdo tu nejezdí, jsou tu silnice trochu spletité," řekl ten muž. „Pořád se kroutí a některé z nich končí tady v kopcích. Kam že jste to měl namířeno, cizinče?"

„Do Pilot Knobu," řekl jsem.

Moudře pokýval hlavou. „Špatně jste zahnul tady dole kousek odsud."

„Myslel jsem, jestli byste nemohl vzít koně a vytáhnout mě zpátky na silnici. Auto dostalo smyk a zadní kola se dostala do příkopu. S radostí bych vám tu službu zaplatil."

„Tady si, cizinče, sedněte," řekl a vytáhl židli zpod stolu. „Právě se chystáme jíst, bude tam dost pro tři, takže budeme rádi, když se k nám přidáte."

„Ale to auto," připomněl jsem mu. „Celkem spěchám."

Pokýval hlavou. „S tím nic nenadělám. Přinejmenším teď večer ne. Koně nemám ve stodole, jsou někde na pastvě, zřejmě nahoře na kopci. Nemůžete mně zaplatit, nikdo by mi nemohl zaplatit to, abych je teď za deště a mezi chřestýše šel chytat."

Opáčil jsem cosi bláznivého, co však nevzbudilo žádnou pozornost.

„Ale chřestýši nevylézají v noci."

„Promiňte, synu," řekl, „ale o chřestýších toho nikdo zatím moc neví."

„Úplně jsem zapomněl, jmenuji se Horton Smith." Unavovalo mě, jak mě pořád nazývá „synem" a „cizincem".

Žena se odvrátila od sporáku a v ruce třímala velkou vidličku.

„Smith," řekla vzrušeně. „My se taky tak jmenujeme! Je možné, že bychom byli příbuzní?"

„Ale ne, pupíku," řekl ten muž. „Smithů je. Přece to, že se někdo jmenuje Smith, ještě vůbec neznamená, že je náš příbuzný. Ale spíš mi přijde, že tato šťastná náhoda podobnosti našich jmen si volá po frťanu."

Sáhnul pod stůl a vytáhnul asi tak čtyřlitrový džbán. Z poličky za sebou vzal dvě sklenice.

„Připadáte mi jako městskej chlápek," řekl, „ale slyšel jsem, že některý takový jsou celkem dobrý pijáci. O tomhle byste asi neřekl, že je to prvotřídní likér, ale jakožto vymačkaná kukuřice vám to určitě neublíží. A nezačínejte příliš velkým panákem, ať vás to nezadusí. Až po takovém třetím se nemusíte ničeho obávat, to už budete zvyklý. Říkám vám, v noci jako je tato, není nic příjemnějšího, než se

uhnízdit v měsíčním světle u nějakého džbánu. Tohle mám od staré-ho Joa Hopkinse. Vyrábí to na jednom z těch říčních ostrovů…“

Už pozvedl džbán, aby nalil, když mu přeběhl obličejem úlek a ostře na mě pohlédl. „Helejte, vy nejste výběrčí daní, že ne?“

„Ne, to nejsem,“ uklidnil jsem ho.

Pokračoval tedy v nalévání. „Nikdy si nemůžete být jistý,“ po-vídal, „přicházejí tak nenápadně a není je podle čeho rozpoznat. Dřív o nich člověk věděl, když ještě byli na míli odsud, ale teď jsou fikaní. Zaonačili to tak, že vypadají jako všichni ostatní.“

Přes stůl na mě mrknul.

„Pane Smith,“ řekl, „upřímně lituji, že vám nemohu vyhovět. Alespoň ne teď. Ne teď v noci, kdy se navíc schyluje k bouřce. Přijďte ráno, já budu připraven zapřáhnout koně a vytáhnout to vaše auto ven.“

„Ale vůz je napříč silnicí. Nikdo neprojede.“

„Pane,“ vložila se do toho žena, která postávala u plotny, „tím se nemusíte vzrušovat. Ta silnice nikam nevede. Ještě kousek nahoru k jednomu starému opuštěnému stavení a tam mizí.“

„Říká se, že v tom domě straší,“ poznamenal muž.

„Snad máte telefon. Mohl bych si zavolat…“

„Nemáme telefon,“ řekla žena.

„Potíží, které má člověk s telefonem, je víc, než mohu spočítat,“ řekl muž. „Pořád zvoní, lidé vám volají, aby vám nadávali. Nic pří-jemného z něj není.“

„Telefonování stojí peníze,“ řekla žena.

„Třeba bych mohl jít dolů,“ navrhnul jsem. „Tam je taky nějaká farma. Možná by mohli…“

Muž zavrtěl hlavou. „Jen se chopte sklenice,“ řekl, „a kopněte to tam. Život vám za to nestojí, jít dolů. Nejsem z těch, co pomlouvají sousedy, ale pokud si někdo drží smečku divokých psů. Jistě, hlídají a nepustí škodnou k baráku, ale nepřál bych nikomu zažít ten hukot, kdyby na ně ve tmě narazil.“

Vzal jsem tedy sklenici a okoštoval její obsah. Bylo to dost hrozné, ale zapálilo to ve mně příjemný ohýnek.

„Nemůžete teď přece nikam jít,“ řekla žena, „bude pršet.“

Znovu jsem se napil a už to tak špatně nechutnalo. Bylo to lepší než poprvé a rozdmýchávalo to v útrobách úplný oheň.

„Uděláte nejlíp, když si sednete, pane Smith," řekla žena. „Já hned přinesu na stůl. Tati, dej mu tam talíř a hrníček…"

„Ale já…"

„Nesmysl," řekl muž, „nebraňte se a najezte se s námi, ne? Stará připravila míchanici z vepřového líčka a zeleniny a budeme se určitě olizovat. Nikdo na světě neumí líp udělat vepřová líčka. Já sám tu už nějakou chvíli nedočkavě slintám." Kouknul na mě a bezostyšně mě přitom odhadoval. „Vsadím se, že jste ještě nikdy vepřová líčka v puse neměl. To není městská strava."

„To se mýlíte," řekl jsem. „Jídával jsem je, ale už je to dávno." Abych řekl pravdu, měl jsem hlad a vepřová líčka zněla lákavě.

„Tak pojďme," řekl, „a dopijeme tu sklenici. Zkroutí vám to hezky prsty."

Vypil jsem to a on sáhl nahoru na polici a sundal z ní šálek a talíř, z šuplíku ve stole vyndal nůž, vidličku a lžíci a připravil na stole místo také pro mne. Žena přinesla jídlo a položila je na stůl.

„Tak, pane," řekla, „jen si přisuňte židli, tady máte prostřeno. A ty, tati, vyndej tu fajfku z pusy." Obrátila se ke mně. „Úplně stačí, že nosí na hlavě pořád ten klobouk – dokonce v něm i spí – ale nesnesu, když sedí u stolu a pokouší se protlačit jídlo do pusy kolem fajfky, kterou drží v zubech."

Usedla do své židle. „Tak se do toho dejte a berte si," povzbudila mě. „Já nemám chuť, ale je to libové, je toho hodně a snad vám to bude chutnat."

Bylo to velmi dobré a příjemně mě to zaplňovalo, bylo toho tolik, až by se mohlo zdát, že očekávali, že s nimi bude dneska někdo další večeřet.

Ještě než jsme dojedli, začalo pršet, úplné provazy deště bušily do chatrného domu a dělaly u toho takový rámus, že jsme museli křičet, abychom se slyšeli.

„Tohle nic není," prohlásil muž chvíli po té, co trochu utlumil své nadšené výkřiky nad jídlem, „ještě lepší než vepřová líčka je zřejmě lapená vačice. Upravená hezky na sladko, není nic, co by klouzalo dolů tak hladce. Mívali jsme spoustu vačic, ale teď v tě-

chhle zatracenejch časech nejsou. Na to, aby je jeden chytil, potřebuje psa a co náš starý Kazatel zemřel, neměl jsem to srdce pořídit si nějakého dalšího. Tak jsem ho miloval, že jsem se nedokázal vyrovnat s tím, že by nějaké jiné psisko mělo zaujmout jeho místo."

Žena potlačovala slzy. „Byl to ten nejlepší pes, jakého jsme kdy měli," řekla. „Patřil do rodiny. Spával pod sporákem a často tam bylo takové horko, že měl srst úplně slepenou, ale nezdálo se, že by mu to vadilo. Možná vám připadá, že je legrační, aby se pes jmenoval Kazatel, ale on opravdu jako kazatel vypadal. Byla v něm vážnost, důstojnost i smutek…"

„Jo, ale to nesměl prohánět vačici. Když se za ní hnal, šla z něj hrůza," řekl táta.

„Nikdy jsme nechtěli jednat bezbožně," pokračovala žena, „ale nedokázali jsme mu říkat jinak, i když jsme to zkoušeli. Prostě jako kazatel vypadal."

Dojedli jsme, táta opět vložil fajfku do úst a sáhl po džbánu.

„Díky," řekl jsem, „ale já už nebudu. Musím být čerstvý. Kdybyste mi dal nějaká polena, zkusil bych jimi podložit kola…"

„To bych pustil z hlavy," přerušil mě táta. „V týhle bouřce, sojky by vykřičely po okolí, že jsme vás v tomhle počasí nechali odejít. Zůstanete tady v teple a suchu, ještě něco popijeme a zítra můžete vyrazit. Nemáme druhou postel, ale můžete se natáhnout na pohovku. Je pohodlná a vyspíte se na ní dobře. Koně přijdou brzy ráno dolů, tak je chytíme a vytáhneme vás."

„Na to bych si netroufal ani pomyslet," řekl jsem, „už jsem vás obtěžoval až příliš."

„Jsme rádi, že tu jste," opáčil. „Nestává se příliš často, že bychom mohli promluvit s někým novým. Já a mamka tady sedáváme, koukáme na sebe. Není co říct. Nadáváme si už tak dlouho, že jsme si všechno řekli."

Naplnil mi sklenici a přistrčil mi ji přes stůl. „Věnujte se raději tomuhle," řekl mi, „a buďte vděčný, že máte na noc, jako je tato, přístřeší a až do rána nechci nic slyšet o tom, že byste chtěl odejít."

Vzal jsem sklenici a dlouze se napil a musel jsem si přiznat, že se mi vcelku zamlouvá myšlenka, že bych nemusel ven do té bouřky.

„Koneckonců má to i své výhody nemít psa," pokračoval dál, táta, „a nemuset s ním chodit na vačice. I když starý Kazatel mi chybí. Ale nemít žádného psa znamená mít víc času na posezení, nepředpokládám, že takový mladý výhonek, jako jste vy, to ocení, ale mít čas na to si posedět, je to nejcennější, co vůbec je. Přemýšlíte si, sníte a to je hnedle člověk lepší. Většina těch hajzlů, kteří tady běhají kolem, jsou takoví, protože nemají čas na to si posedět. Neustále něco dělají, ženou se a myslí si, že se ženou za něčím, ale většinou utíkají sami sobě."

„Asi máte pravdu," řekl jsem a myslel přitom na sebe. „Určitě máte pravdu."

Napil jsem se a bylo to tak dobré, že jsem hned dostal chuť na další.

„Jen si nastavte sklenici," pobídl mě táta, „už tam skoro nic nemáte."

Nastavil jsem tedy sklenici, ze džbánu to zazurčelo a byla opět plná.

„Tady si sedneme," pravil táta, „uhnízdíme se tu jako brouci a nebudeme dělat nic kromě toho, že budeme sedět, přátelsky popíjet, trochu si povídat a hlavně se nestarat o čas. Čas je totiž ten nejlepší přítel, pokud mu člověk slouží, a ten největší nepřítel, pokud se ho snaží předběhnout. Většina lidí žije podle hodin, a to je to nejhorší měřítko. Žít podle slunce, to je něco jiného."

Něco mi tu nesedělo. Cítil jsem, že tu není cosi v pořádku. Něco, co se týkalo těch dvou, jako bych je odněkud znal, jako bych je už někde před mnoha lety potkal a teď bych si na ně měl vzpomenout, upamatovat se, co jsou zač a kde jsem je potkal. Ale ať jsem se snažil, jak jsem se snažil, nemohl jsem to vydolovat z paměti.

Muž opět vyprávěl a já si uvědomil, že poslouchám jen část z toho, co říká. Věděl jsem, že mluví o lovu, o rybaření, o tom, na co se dá nejlíp chytit dravá ryba a o spoustě jiných milých věcí, ale byl jsem si vědom toho, že mi spousta detailů uniká.

Dopil jsem sklenici, a aniž bych byl pobídnut, nastavil jsem ji a on mi ji opět dolil. Bylo to tak příjemné a milé – oheň v kamnech hučel, hodiny na polici vedle dveří do spižírny hlasitě a přátelsky tikaly. Ráno se život zase probudí, já najdu místo, kde jsem špatně od-

bočil a vyrazím do Pilot Knobu. Ale teď, říkal jsem si, je chvíle posezení, chvíle odpočinku, čas, kdy se sedí, hodiny tikají a nemyslí se na nic nebo skoro na nic. Opíjel jsem se, věděl jsem to, ale nevadilo mi to. Pil jsem, naslouchal jsem a nemyslel jsem na zítřek.

„Mimochodem," optal jsem se, „jak je to vůbec letos s dinosaurama?"

„Co by, několik jich tu máme," odpověděl nevzrušeně, „i když jsou trochu menší než kdysi bývali."

A zase začal vyprávět, nejdřív o nějakém stromu, který kácel, pak o tom, jak jeden rok žrali králíci kozinec a stali se tak bojovnými, že prohánělí po zdejších kopcích medvěda grizzlyho. Ale to byla historka z nějakého jiného kraje, protože jsem věděl, že tady kozinec neroste a medvěd grizzly tu nežije.

A pak si pamatuji, jak jsem si šel lehnout na pohovku do obývacího pokoje a jak tam táta stál s lucernou v ruce. Svléknul jsem si sako a přehodil je přes židli, pak jsem si zul boty a pečlivě je vyrovnal na vymydlené podlaze. Následovala kravata, kterou jsem povolil a odložil ji na pohovku, o které táta tvrdil, že je pohodlná.

„Vyspíte se dobře," řekl. „Barney tady spí vždycky, když je u nás na návštěvě. Barney tady a Sparky vedle v kuchyni."

A najednou, jak mi ta jména docházela, jsem na to přišel! Pokusil jsem se vstát a trochu jsem se přitom nadzdvihl. „Už vím, kdo jste," křičel jsem. „Jste Snuffy Smith z kresleného seriálu, vy a Barney Google, Sparkplug, Sunshine a další."

Chtěl jsem toho říci více, ale už jsem nemohl, vlastně to nebylo důležité a nemělo tudíž cenu se o tom šířit.

Padl jsem zpátky na pohovku, Snuffy se s lucernou odporoučel a já zůstal ležet a poslouchal jsem, jak déšť dopadá na střechu nade mnou.

Usínal jsem za pleskajícího zvuku deště.

A probudil jsem se a spatřil chřestýše…

Kapitola 2

Strach mě ochraňoval – brutální, ochabující strach, který mě zmrazil do těch několika málo sekund, během kterých se můj mozek dostal do obrazu, zhodnotil situaci a rozhodl se, co podnikne.

Smrtící, odporná hlava se mi tyčila nad hrudí a mířila dolů k mému obličeji, zakroucené jedové zuby připravené k útoku. Ve zlomku vteřiny, v čase tak neskonale krátkém, že by jej bylo možno zachytit jen speciálním fotografickým přístrojem, mě mohla napadnout.

Kdybych se pohnul, zaútočila by.

Ale já se nepohnul, protože jsem nemohl, místo, abych jednal reflexivně, zcepeněl jsem strachy. Svaly ztuhly, šlachy ztvrdly a po těle mi vyskákala husí vyrážka.

Hlava, která se nade mnou kymácela, vypadala jako vytesaná z kosti, široce postavená zlá očička se matně leskla jako čerstvě odloupnutý, nevyleštěný kámen a mezi očima a nozdrami jsem postřehl prohlubinky sloužící jako radiační smyslový orgán. Rozeklaný jazyk kmital ven a zase dovnitř a tento pohyb nebyl nepodobný hře světel na obloze, testoval a žhavil smysly, které pak upozorňovaly drobounký mozeček ležící uvnitř lebky, že se tu nachází jakési stvoření. Tělo měl matně žluté, s tmavšími pruhy, které je obtáčely, směrem dolů se rozšiřovaly a vytvářely tak nepravidelný kosočtvercový vzor. Byl velký – ne snad tak, jak mi připadalo v ten okamžik, kdy jsem naplněný hrůzou zíral do jeho očí – ale byl dostatečně velký na to, abych pociťoval váhu jeho těla na své hrudi.

Crotalus horridus horridus – chřestýš stromový.

Věděl o mně. Pohled jeho očí se zdál být prázdný na to, aby poskytoval mnoho informací. Rozeklaný jazyk jich předával určitě více. Radiační prohloubeniny zaznamenávaly teplotu mého těla. Bylo více než pravděpodobné, že byl zmaten – tak zmaten, jak jen hloupý plaz může být. Nerozhodný a nejistý. Přítel nebo nepřítel? Příliš velký na to, aby se dal sníst a přitom skrývající nebezpečí. Uvědomoval jsem si, že jakmile se jen trochu nebezpečně projevím, smrtící zuby zaútočí.

Tělo jsem měl napjaté a ztuhlé, strachem zmrazené do nehybnosti. Ale již v příští okamžik jsem zaznamenal, že i přes ten opar strachu nehybnost pomíjí a já se chystám pokusit se posunout dozadu tak, abych se dostal z jeho dosahu. Můj mozek, ještě zamlžený strachem, ale dík zoufalství již chladně logicky pracující, mi říkal, že se nesmím pohnout, že musím být i nadále tím nehybným kusem masa, kterým jsem byl až doposud. Byla to má jediná šance, jak přežít. Jediný můj pohyb mohl být vyložen jako hrozící nebezpečí a had by se začal bránit.

Pomalu, jak jen to šlo, jsem zavíral víčka, abych už dále nemusel mrkat. Ležel jsem ve tmě, hrdlo se mi stahovalo a žaludek se hrůzou kroutil.

Nesmím se pohnout, říkal jsem si. Ani konečkem prstu, na mém těle nesmí být cítit žádné pnutí.

Nejtěžší na tom všem bylo udržet zavřené oči, ale věděl jsem, že je to nutné. Náhlý mžik očního víčka mohl zapříčinit, že had zaútočí.

Mé tělo na mě vřeštělo – každé svalové vlákno, každý nerv, celá má kůže – to všechno se domáhalo toho, abych se pohnul. Ale já jsem své tělo držel – já, má mysl, můj rozum, mé myšlení. Bylo to poprvé v mém životě, co mozek a tělo stály tak ostře proti sobě.

Připadalo mi, že se kůže krabatí pod tím nečistým dotykem plaza. Mé zažívací ústrojí se bouřilo, zauzlovalo se a kroutilo. Srdce bilo tak energicky, že krevní tlak v mých žilách byl tak vysoký, že jsem měl pocit, že se udusím a popukám.

A k tomu ještě ta váha, která mi spočívala na hrudi.

Podle toho, jak na mě had ležel, jsem se snažil odhadnout jeho záměr. Změnil nějak svoji polohu? Nepodnítilo něco ten plazí mozeček k agresivní akci, nevztyčuje se už jeho tělo a nekroutí se nahoru a zpátky v S-křivce, jakožto začátku útoku? Anebo pokládá hlavu, aby pokračoval dál, uspokojen, že mu žádné nebezpečí nehrozí?

Kdybych tak mohl otevřít oči a zjistit to! Připadalo mi, že je to horší, než se dá snést – nevidět nebezpečí (jestli vůbec nějaké je), nemít možnost je zachytit a bránit se mu.

Ale oči jsem měl stále zavřené – ne pevně sevřené, zavřel jsem je co možná nejlehčeji, protože jsem nemohl vědět, zda pohyb mých

obličejových svalů zapojených při větším sevření, by nestačil k tomu, aby hada poplašil.

Snažil jsem se dýchat jenom lehce, protože i při dýchání jsem se hýbal – i když jsem se uklidňoval tím, že si had už musel na rytmus mého dýchání zvyknout.

Had se pohnul.

Mé tělo se při tom pohybu napjalo a když už bylo jednou napjaté, musel jsem je v tom stavu udržet. Had se sunul dolů po mé hrudi, po břiše a jak byl dlouhý, připadalo mi, že ta chvíle nikdy neskončí. Ale pak byl konečně pryč.

Teď! Mé tělo zakřičelo – teď je třeba uniknout. Ale já jsem držel své tělo v klidu a pomalu jsem začal otvírat oči, tak pomalu, že se první viděný obraz ke mně dostal přes sklopené řasy, pak jsem se snažil prohlídnout úzkou štěrbinkou mezi očními víčky a až pak jsem konečně oči opravdu otevřel.

Když jsem je předtím měl otevřené, neviděl jsem nic kromě té odporné zploštělé hlavy ve tvaru lebky, která mířila dolů k mému obličeji. Ale teď jsem nad sebou, asi tak metr a půl nad mojí hlavou, uviděl skálu, strop, který se nalevo ode mne snižoval a já odtamtud ucítil vlhký zápach jeskyně.

Neležel jsem na pohovce, na které jsem za zvuku deště dopadajícího na střechu usínal, ale na kusu kamene, na podlaze v jeskyni. Stočil jsem oči nalevo a uviděl, že jeskyně není hluboká, vlastně to byla pouhá vodorovná štěrbina ve zvětralém vápenci.

Hadí doupě! Napadlo mě. Ne pouze toho jediného hada, ale zřejmě neodhadnutelného množství hadů. Což znamená, že musím být i nadále co možná nejklidnější, aspoň do té doby, než se přesvědčím, že tam žádní další hadi nejsou.

Ranní světlo ozařovalo přední část jeskyňky, dotýkalo se pravé poloviny mého těla a zároveň ji ohřívalo. Stočil jsem oči tím směrem a zjistil jsem, že koukám do úzké soutěsky, která šplhá nahoru z hlavního údolí. A tam dole, v soutěsce, byla cesta, po které jsem včera přijel, a byl tam i můj zapadlý vůz. Ale po domě, ve kterém jsem byl včera v noci, nebylo vidu ani slechu. Žádná stodola, žádná ohrada nebo hromada dřeva. Nebylo tam vůbec nic. Mezi silničkou a mís-

tem, kde jsem ležel, se rozprostírala horská stráň s hustými křovinami, ostružiním a roztroušenými skupinkami stromů.

Mohl bych si myslet, že jsem úplně někde jinde, kdyby nestálo dole na cestě mé auto. Byl jsem tedy tam, kde jsem byl včera, a jestli se tu něco přihodilo a něco se změnilo, týkalo se to toho domu. A to byla představa ještě bláznivější než i třeba představa pekla, protože takové věci se jednoduše nestávají. Domy a stodoly, ohrady a hromady dřeva, auta s podepřeným zadkem se prostě neztrácejí.

Zezadu z jeskyně jsem zaslechl klouzavý zvuk, suše zašelestil, cosi se velmi rychle mihlo kolem mých kotníků a za šustotu spadaného listí to vyrazilo ven.

Mé tělo se vzbouřilo. Držel jsem je natažené příliš dlouho. Jednalo instinktivně a má mysl byla proti němu bezmocná. I když rozumová část mého já protestovala, už jsem seděl přidřeplý na bobku, stál jsem na nohou a přikrčený vyrážel ven. Napravo přede mnou se mihnul had, mířil velmi rychle dolů po stráni. Když dorazil k ostružiní, zaplul do něj a všechno ztichlo.

Žádný pohyb, žádný hluk. Stál jsem tam a soustředil se, jestli něco nezaslechnu.

Zmapoval jsem pohledem své nejbližší okolí a pak jsem se pomalu a opatrně rozešel. Jedna z prvních věcí, kterou jsem uviděl, bylo mé sako rozložené na zemi, velice úhledně nařasené – jako bych, zděsil jsem se při té myšlence, jako bych je přehazoval přes opěradlo židle a ta židle tam nebyla. Nahoře nad ním, pouhý krok či dva, ležely mé boty, jedna vedle druhé, špičky mířily dolů se svahu. A teprve, když jsem je uviděl, uvědomil jsem si, že tam stojím v ponožkách.

Po hadech nebylo ani stopy, vzadu v jeskyňce se sice cosi hýbalo, ale byla tam příliš velká tma, abych tam viděl. Modrý pták slétl dolů, usadil se na suché divizně a koukal na mě svýma korálkovýma očima. A odněkud z dálky, z druhé strany údolí, ke mně doléhal zvuk kravského zvonce.

Sklonil jsem se a opatrně prstem šťouchl do saka. Zdálo se, že uvnitř ani pod ním nic není, sehnul jsem se tedy ještě víc, sebral je a vyklepal. Pak jsem sebral boty a aniž bych si je nazouval, pustil jsem se velmi opatrně dolů se svahu. Musel jsem se kontrolovat, abych k autu dolů s kopce rychle neseběhl. Šel jsem pomalu a při každém na-

šlápnutí jsem sledoval, jestli tam někde není nějaký had. Byl jsem přesvědčený, že stráň je jimi posetá – jeden mi už ležel na hrudi, jeden se mi mihnul kolem kotníků, další se ještě ukrýval vzadu v jeskyni a bůh ví, kolik dalších jich tu ještě je.

Ale žádného jsem neviděl. Do pravé nohy se mi zapíchl nějaký trn až do masa a tak jsem po zbytek cesty našlapoval pouze na špičku. Belhal jsem se a bylo štěstí, že tam žádní hadi nebyli – aspoň ne tak, abych je viděl.

Možná, že se mě bojí, jako já jich, napadlo mě. Ale to snad ani nebylo možné. Pozoroval jsem, že se celý třesu, zuby jsem měl zaťaté a když jsem byl dole, kousek nad cestou, vyčerpaně jsem usedl do trsu trávy. Byl bezpečně vzdálen od všech křovisek a kamenů, kde by mohli číhat hadi a tak jsem se odhodlal vytáhnout si tam z ponožky bodlákový trn. Zkusil jsem se dostat do bot, ale ruce se mi tak třásly, že jsem toho nebyl schopen. Uvědomil jsem si, jak moc jsem vyděšený, a toto poznání můj strach jen prohloubilo.

Žaludek se mi zvedl a jeho obsah se mi dostal do úst. Převalil jsem se na jednu stranu a zvracel, dávil jsem se dlouho, dokud už nebylo co vyvrhnout.

Avšak nakonec mi to zvracení pomohlo, když jsem konečně setřel bradu, nazul jsem boty, zavázal je a vrávoravě začal sestupovat k autu. Když jsem pak u něj stál, téměř jsem se s ním dotykem mazlil, tak moc jsem byl rád, že jsem u něj.

A jak jsem tam tak stál a hladil ten odporný kus plechu, uviděl jsem, že vůz vlastně není úplně beznadějně zapadlý. Příkop byl mělčí, než jsem si myslel.

Vlezl jsem do auta a vklouzl za volant. Klíč jsem měl v kapse, tak jsem nastartoval. Vůz bez potíží vyjel, já ho stočil předkem z kopce a vracel jsem se cestou, po které jsem včera v noci přijel.

Bylo časné ráno, slunce nemohlo být na obloze o moc víc jak hodinu. Pavučiny na trávě lemující silničku se ještě třpytily rosou a luční skřivani vzlétali k obloze a nechávali za sebou útržky svých trilkujících zpěvů.

Vyjel jsem ze zatáčky a tam stál u cesty dům, stejný jako ten, co zmizel. Přímo proti mně, směšně nakloněný komín, hromada dřeva

za domem, auto, stodola opírající se o haldu sena. Úplně všechno tak, jak jsem to včera v noci zahlédl v záblesku světla.

Byl to pro mě otřes, rozum mi začal zběsile pracovat, snažil se najít nějaké vysvětlení. Zřejmě jsem se mýlil, když jsem si myslel, že když je auto na cestě, dům musel zmizet. Protože tady byl přesně ten stejný dům, který jsem viděl před několika hodinami a vše nasvědčovalo tomu, že dům tady byl po celý čas a že se tudíž muselo posunout auto a taky já – o dobrý kilometr nahoru odsud.

Nedávalo to vůbec žádný smysl, a navíc mi to připadalo nemožné. Auto bylo přece pevně zaklíněno v příkopě. Snažil jsem se ho odtamtud dostat, kola se protáčela a vůbec se nepohlo. A já – i když jsem byl zřejmě opilý – nemohl jsem být vlečen po silnici kilometr nahoru a tam být pohozen v hadím doupěti, aniž bych o tom věděl.

Všechno to bylo bláznivé – hrozivý Triceratops, který zmizel dřív než mohl své dílo dokonat, vůz zapadlý v příkopě, ušňupaný Smith a jeho Lowizey a pak ten kukuřičný nápoj, kterým jsme prolévali svá hrdla u stolu v kuchyni. Neměl jsem žádnou kocovinu, téměř jsem si přál, abych ji měl, protože kdybych ji měl, mohl bych vsadit na to, že jsem byl skutečně opilý, a z toho dále odvozovat další vývoj událostí. Nikdo by nemohl vypít všechnu tu mizernou kořalku, kterou jsem vypil já, jak jsem si aspoň pamatoval, a necítit pak vůbec nic. Zvracel jsem, jistě, ale to bylo příliš pozdě na to, aby se to mohlo vztahovat ke kocovině. Tou dobou by si už muselo svinstvo včerejšího flámu propracovat cestu mým tělem.

Ale přesto jsem musel konstatovat, že to tu vypadá úplně stejně jako tam, kde jsem našel přístřeší minulou noc. Pravda, zahlédl jsem to jenom na okamžik, když se zablýskalo, ale všechno tady bylo tak, jak jsem si pamatoval.

A proč zrovna Triceratops, podivoval jsem se, a proč chřestýši? Bylo jasné, že dinosaurus nebyl ve skutečnosti nebezpečný (možná to byla dokonce nějaká halucinace, i když jsem si to nemyslel), ale chřestýši nebezpeční byli. A jestliže sem byli skutečně nastraženi, aby mě zabili, kdo na tom mohl mít zájem? Pokud mě někdo chtěl zabít, nevěděl jsem proč, z jakého důvodu.

Zíral jsem na dům tak upřeně, že vůz málem sjel ze silnice. Až na poslední chvíli jsem ho ztrhnul zpět.

Zpočátku jsem si nevšiml ničeho, co by mluvilo o tom, že zde někdo žije. Až teď. Ze dvora vystřelili psi a za ukrutného řevu vyrazili k silnici. Nikdy jsem tolik psů neviděl. Všichni byli stejní, hladkosrstí a vyzáblí tak, že i přes vzdálenost, jakou jsem od nich měl, jsem mohl vidět, jak se jim rýsují pod kůží žebra. Byli to lovečtí psi, s vlajícíma ušima a tenkými, biči podobnými ocasy. Někteří štěkajíce doběhli k brance, vyběhli na silnici a po ní zamířili nahoru směrem ke mně. Druhá skupina se neobtěžovala obíhat plot a velkým skokem ho lehce přeskočila.

Dveře domu se otevřely, na verandu vyšel nějaký muž a zařval na ně. Jakmile ho uslyšeli, prudce zabrzdili a jako parta kluků přistižených na švestkách se plíživě vraceli zpět k domu. Byli si vědomi toho, že si nevybrali pronásledováníhodné auto.

Ale v tuto chvíli jsem jim již nevěnoval pozornost, protože jsem se soustředil na toho muže, který před chvílí vyšel ven, aby je přivolal zpět.

Očekával jsem, že to bude Snuffy Smith. Nevím proč – snad proto, že jsem potřeboval něco, na čem bych mohl postavit logické vysvětlení toho, co se mi tu přihodilo. Ale on to nebyl Snuffy Smith. Byl o dost vyšší než Snuffy, neměl na hlavě klobouk ani fajfku v puse. A teprve pak mi došlo, že on jím vlastně nemohl být už jen proto, že jsem včera večer žádné psy nepotkal. Byl to ten soused, před kterým mě Snuffy varoval, muž se smečkou zuřivých psů. Stálo by tě to život jít dolů pěšky po této silnici, varoval mě Snuffy.

A pak jsem málem přišel o život, když jsem zůstal u Snuffy Smithe a pil jsem tam s ním v kuchyni likér Měsíční záře.

Jistě, bylo neuvěřitelné, že jsem vůbec kdy věřil, že je nějaký Snuffy Smith. Žádná taková osoba neexistovala, protože jednoduše existovat nemohla. On i jeho žena s lebkou velikosti špendlíkové hlavičky, byli přihlouplí šašci ožívající v komických seriálech. Ale přestože jsem se usilovně snažil sám sebe o tom přesvědčit, nedařilo se mi to.

Kromě těch psů a toho muže, který vyšel na dvůr a křičel na ně, to tam bylo úplně stejné jako u Snuffyho. A nad tím, říkal jsem si, zůstává mozek stát.

A pak jsem uviděl něco, čím se toto místo od toho nahoře odlišovalo. Hned jsem se cítil mnohem lépe, i když šlo pouze o drobný detail. Vedle hromady dřeva sice stálo auto, jenže jeho zadek nebyl podepřen. Stálo na čtyřech kolech. Viděl jsem tam dvě kozy a nějaký trám povalující se u hromady dřeva, jako by někdo skutečně auto nedávno opravoval, ale teď už bylo spraveno a podpěry se válely o kus dál. Když jsem ta stavení míjel, málem jsem sjel do příkopu ještě jednou. Naštěstí jsem včas auto srovnal a mohl se naposledy ohlédnout. Uviděl jsem schránku na dopisy, která stála vedle branky.

Kostrbatým písmem na ní bylo tlustým štětcem napsáno jméno:

T. WILLIAMS

Kapitola 3

George Duncan zestárl, ale poznal jsem ho ihned, jak jsem vstoupil do obchodu. Byl šedivý, stařecky vychrtlý a roztřesený. Ale byl to ten samý člověk, který mi často dával zdarma pytlík peprmintových bonbónů, poté co můj tatínek u něj nakoupil krabici jídla a nějaký ten pytel otrub, který George Duncan tahal ze zadní místnosti, kde měl uskladněné krmivo.

Stál za pultem a hovořil s nějakou ženou, která ke mně byla obrácena zády. Jeho chraplavý hlas zřetelně zvučel po celé místnosti.

„S těma Williamsovic dětma," říkal, „jsou pořád nějaké potíže. Od toho dne, co se sem starý tajně vkradl, nemělo z nich město nic jiného než potíže. Říkám vám, slečno Adamsová, jsou to beznadějní lumpové a být vámi, přestal bych se o ně starat. Nevšímal bych si jich, prostě bych je učil, jak bych nejlépe uměl, ale jakmile by překročili hranici mezi námi, tvrdě bych zakročil. Ono by to pomohlo."

„Ale pane Duncan," odpověděla ta žena, „vždyť nejsou úplně špatní. Nemají pořádné rodinné zázemí, a tak jsou občas jejich způsoby do nebe volající, ale zlí nejsou. A vůbec, nemohou za to – nedovedete si představit, jak silný sociální tlak je na ně vyvíjen…"

Zašklebil se na ni a odhalil tak své křivé zuby. Ten úsměšek nic dobrého neříkal.

„Já vím, já vím. To jste mi tvrdila už dřív, když lítali v nějaké jiné lumpárně. Jsou odstrkovaní. Myslím, že tak jste to řekla."

„Ano," odpověděla. „Odstrkovaní druhými dětmi a odstrkovaní městem. Nic jiného jim nezbývá. Až sem přijdou, prosím, dohlídněte na ně."

„To buďte bez starosti. Byli by schopní to tu rozkrást."

„Jak to víte?"

„Už jsem je načapal."

„Cítí zášť a brání se, nic víc."

„Já jsem jim nikdy nic neudělal."

„Možná ne vy sám," řekla, „ne vy osobně. Ale vy a všichni ostatní dohromady. Cítí, že tu každá ruka je napřažena proti nim. Vědí, že je tu nechceme. Nemají tady své místo, ne proto, co udělali,

ale protože jsme se my ostatní dlouho předtím rozhodli, že tahle rodina nebude dobrá. Vy to přece také tvrdíte – že tahle rodina není dobrá.“

Měl jsem čas se porozhlídnout, obchod se moc nezměnil. Na policích stály nové věci a nějaké jsem zase postrádal, ale police byly pořád stejné. Kulatá skleněná nádoba, ve které kdysi bývalo kolo sýru, byla pryč, ale starý kráječ na tabák, který se používal při rozřezávání žvýkacího tabáku na plátky, byl stále přišroubovaný k zadní hraně pultu. V jednom ze zadních rohů obchodu stál chladící box, který se používal na mléčné výrobky (což vysvětlovalo zmizení sýrové krabice z pultu), a to bylo také jediné, co se tu skutečně změnilo. Bachratá kamna trůnící v nádobě s pískem zaujímala stále čestné místo uprostřed místnosti a kolem nich stály pořád stejné ošuntělé židle vyhlazené od dlouhého sezení. V přední části obchodu stála přihrádková skříň na pohledy, uprostřed měla okénko na známky. Otevřenými dveřmi, které vedly dozadu, sem pronikal nasládlý pach krmiva uskladněného v hromadách papírových a režných pytlů.

Bylo to, jako bych tu byl včera a přišel dnes ráno lehce udiven několika málo změnami, které tu přes noc nastaly.

Otočil jsem se a koukal špinavým zacákaným oknem ven na ulici i tam se něco málo změnilo. Na rohovém pozemku naproti bance, který jsem si pamatoval jako prázdný, byla nyní autoopravna postavená narychlo z panelů a před ní stála oprýskaná benzínová pumpa. Vedle však bylo holičství, malá budova, která se vůbec nezměnila, kromě toho, že vypadala ještě omšeleji, než jsem si pamatoval. A pak železářství, které se podle mého nezměnilo vůbec.

Hovor za mnou utichl a já se opět otočil. Žena, která s Duncanem hovořila, kráčela ke dveřím. Byla mladší, než jsem si myslel, když jsem ji viděl rozprávět u pultu. Měla na sobě šedé sako a sukni, vlasy černé jako uhel stažené dozadu a svázané do uzlu. Na očích měla brýle s obroučkami z nějaké světlounké umělé hmoty, a její tvář pod nimi vypadala ustaraně i ustrašeně zároveň. Její chůze byla rázná, téměř vojenská a tvářila se jako osobní sekretářka nějakého velkého zvířete – věcně, odměřeně a nenechávala nikoho na pochybách, jak moc pohrdá lidskou hloupostí a malostí.

Ve dveřích se otočila a optala se Duncana: „Přijdete se dnes večer podívat na vystoupení, že?“

Duncan vycenil v úšklebku své křivé zuby: „Ještě jsem si žádné nenechal ujít. Žádné za ta léta. Ani bych je všechny nespočítal.“

Na to ona otevřela dveře a rychle vyšla ven. Koutkem oka jsem ji sledoval, jak si vykračuje energicky ulicí.

Duncan vyšel zpoza pultu a obrátil se ke mně.

„Přejete si něco?“ optal se mě.

„Jmenuji se Horton Smith,“ řekl jsem, „a mám tu vyřídit…“

„Moment, počkejte chvilku,“ zadrmolil a upřeně se na mě přitom díval. „Když jsem začal dostávat vaše dopisy, všiml jsem si jména a říkal jsem si, že to určitě bude jen náhoda, že…“

„Není to žádná náhoda,“ řekl jsem a napřáhl k němu ruku. „Jak se máte, pane Duncane?“

Ruku mi pevně sevřel a nepouštěl ji. „Malý Horton Smith,“ řekl, „chodíval jsi sem se svým tat…“

„A vy jste mi dával pytlík bonbónů.“

Jeho oči pod hustým obočím zamžikaly, ještě jednou srdečně potřásl mojí rukou a pak ji pustil.

Bude to dobré, říkal jsem si. Starý Pilot Knob ještě existuje a já v něm nejsem cizincem. Vracím se domů.

„Ty jsi pořád stejný,“ řekl, „ať tě slyšíme v rádiu nebo vidíme občas v televizi.“

Odkýval jsem mu to.

„Pilot Knob,“ povídá mi, „je na tebe vyloženě hrdý. Chvíli to trvalo, než jsme si zvykli slyšet v rádiu kluka odsud, anebo se mu dokonce koukat do tváře, když se objeví na televizní obrazovce. Ale nakonec jsme si zvykli, většina z nás tě poslouchá a pak si o tom povídáme. Chodíme tady a říkáme si, co zrovna Horton povídal, a bereme to strašně vážně. Ale co tady teď vlastně chceš dělat? Ne že bychom tě tu rádi neviděli.“

„Chci tu nějaký čas zůstat,“ řekl jsem mu. „Několik měsíců, možná rok.“

„Dovolená?“

„Ne. Dovolená ne. Potřebuji si něco napsat. A na to, abych to udělal, potřebuji být někde mimo. Kde bych měl čas nejen na psaní, ale i na přemýšlení o tom, co psát.“

„Nějakou knihu?“

„Ano, doufám, že to bude kniha.“

„Tak se mi zdá,“ řekl drbaje se na zátylku, „že bys toho chtěl mít v té knížce hodně. Asi spoustu těch věcí, o kterých se nedá mluvit jen tak ze vzduchu. O všech těch místech, kde jsi byl. Viděl jsi toho hodně.“

„Něco ano,“ řekl jsem.

„A Rusko? Co si myslíš o Rusku?“

„Mám rád ruské lidi. Myslím, že jsou nám v mnohém podobní.“

„Myslíš nám Američanům?“

„Jo,“ řekl jsem.

„Pojď dál, tady ke kamnům,“ pobídnul mě. „Sedni si a vyprávěj. Já jsem dnes nezatopil. Myslím, že to není třeba. Vzpomínám si úplně jasně, jak tvůj tatínek tady seděl na jedné z těch židlí a povídal si s ostatními. Byl to opravdu dobrý člověk, ale vždycky jsem říkal, že neměl být farmářem.“

Oba jsme si sedli.

„Je tvůj tatínek ještě naživu?“ optal se mě.

„Ano, on i maminka. Jsou v Kalifornii, v důchodu a mají se dobře.“

„Už víš, kde budeš bydlet?“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Dole u řeky je nový motel, postavili ho teprve před rokem nebo dvěma. Vedou ho noví lidé, nějací Streeterovi. Udělají ti cenu, když tu pobudeš déle jak jeden či dva dny. Zajistím to a promluvím si s nimi o tom.“

„To snad nebude třeba…“

„Ale ty přece jen tak neprojíždíš. Jsi odsud a vracíš se. Měli by o tom vědět.“

„A co ryby?“

„Nejlepší místo na řece. Půjč si nějaký člun, nějakou kánoi nebo i dvě. I když já stejně nikdy nepochopím, proč někdo riskuje krk, vsedne do kánoe a vyjede na řeku.“

„Doufal jsem, že nějaké takové rybářské místo najdu a trochu jsem se bál, že tady to nebude.“

„Ještě pořád jsi zapálený rybář?“

„Miluji to.“

„Vzpomínáš, jak jsi jako kluk nedal tloušťům pokoj?“

„Měli ze mě legraci.“

„Je tu ještě pořád hodně lidí, kteří si to budou pamatovat,“ řekl Duncan. „Všichni tě budou chtít vidět. Co kdyby ses zastavil dnes večer ve škole, budou tam mít vystoupení. Bude tam spousta lidí. To byla učitelka, co tady byla, jmenuje se Kathy Adamsová.“

„Ještě stále je tu ta stará jednotřídka?“

„Tak na to můžeš vzít jed,“ řekl. „Tlačili na nás a na některé další okrsky, abychom se spojili, ale když se to mělo odhlasovat, rozbili jsme to. Děti dostávají v jednotřídce stejně dobré vzdělání jako v nějaké nové, pohledné budově a stojí to mnohem míň. Dětem, které chtějí jít na vysokou školu, a těch moc není, platíme konzultace. Vyjde nás to pořád levněji, než kdybychom se spojili. Nač utrácet peníze na školu, když se tam potom sejdou takoví spratci, jako jsou ti Williamsovic…“

Na to jsem řekl: „Promiňte, ale když jsem sem vstoupil, nedalo se neposlouchat…“

„Tak já ti něco povím, Hortone. Kathy Adamsová je skvělá učitelka, ale má příliš měkké srdce. Ona se vždycky těch Williamsových dětí zastává a já ti říkám, že je to banda zabijáků. Asi nic o Tomovi Williamsovi nevíš, vkradl se sem až poté, co jsi odsud odešel. Pracoval tady v okolí na několika farmách, většinou se k ničemu nehodil, ale přesto si trochu peněz našetřil. Už propásl věk, kdy se ostatní ženní, když se dal dohromady s jednou z dcer Cartera. Amálie se jmenuje. Pamatuješ si ještě na něj?“

Přitakal jsem pokývnutím hlavy.

„Má bratra, kterému říkají Big Poison. Nikdo si už teď nevybaví jejich pravá jména. Celý ten jejich rod žije dole na Muskratském ostrově. No, a když se Tom s Amálií vzali, pořídil si za ušetřený peníze kousek půdy, pár kilometrů odsud nahoře v údolí Lonesome Hollow a zkusil začít farmařit. A každý rok nebo tak nějak přibylo další dítě, které on a Tomova paní nechávali zvlčet. Povídám ti, Hortone, že

tento druh lidí nemůžeme potřebovat. Problémy, které se starým Tomem Williamsem a jeho rozrůstající se rodinou máme, nikdy neskončí. Psů má tolik, že bys je klackem neodehnal. Je to stejná pakáž jako starý Tom. Povalují se celý den, přežírají se a nestojí člověku ani za to, aby je praštil. A Tom tvrdí, že má psy rád. Už jsi někdy něco takového slyšel? Povaleč s hordou psů a dětí, a s těmi dětmi zvlášť jsou pořád nějaké problémy."

„Ale slečna Adamsová se zřejmě domnívá, že to není všechno tak úplně jejich vina," trval jsem na svém.

„Jo, říká, že se cítí odstrčení a nerovnoprávní. To je její další oblíbené slovo. Víš, co ta nerovnoprávnost znamená? Ulpí na někom, kdo se o nic nesnaží. Ten, kdo chce pracovat a má smysl pro to společné, se nikdy nemůže cítit nerovnoprávným. Vím o tom, co říká vláda, jak jim máme pomáhat. Ale kdyby sem někdo z vlády přijel a podíval se na ty nerovnoprávné, v mžiku by viděl, kde je zádrhel."

„Když jsem sem dnes ráno jel, napadlo mě, jestli tu jsou ještě nějací chřestýši."

„Chřestýši?" optal se.

„Když jsem byl malý, bývávala jich tu spousta. Chtěl jsem vědět, jestli jich třeba neubylo."

Zadumaně zavrtěl hlavou. „Možná, i když je jich tu ještě dost. Když se vrátíš nahoru do kopců, najdeš jich spoustu. Ty se o ně zajímáš?"

„Ani ne," řekl jsem.

„Musíš se dnes večer přijít podívat do školy. Bude tam spousta lidí. Hodně jich budeš znát. Poslední den školy mají děti vždycky veřejné vystoupení – vstanou a řeknou nějakou básničku, nebo zazpívají, nebo zahrají krátkou scénku. No, a pak se vyberou nějaké peníze, aby bylo na nové knížky do knihovny. My jsme tu ještě zatíženi na tradice, léta nás příliš nezměnila. Organizujeme si vlastní zábavu. Dnes večer to bude společenský večer ve škole, za několik týdnů pak jahodová slavnost dole v metodistickém kostele. Na obou můžeš potkat staré přátele."

„Když budu moci, přijdu," slíbil jsem. „Na obojí."

„Dostal jsi nějakou poštu," řekl mi, „přišla tak před týdnem nebo před dvěma. Jsem tu ještě pořád poštmistrem. Poštovní úřad je ta-

dy v tom krámě už téměř sto let. Pořád se mluví o tom, že by se tady měl zrušit, přemístit do Lancasteru a pošťák že by sem dojížděl. Ti nahoře neradi nechávají věcem volný průběh. Pořád se něco snaží řešit na sílu. Říkají tomu zlepšování služeb. Soudě podle svého života, nevidím na službách, které jsou nám v Pilot Knobu už dobrých sto let poskytovány, nic špatného.“

„Čekal jsem, že tady už budu mít nějakou poštu,“ řekl jsem. „Zařídil jsem si to dopředu a pak jsem nijak nepospíchal. Vychutnával jsem si cestu a zastavoval jsem na různých místech, které jsem si chtěl prohlédnout.“

„Už jsi se byl podívat na té staré farmě, co jste bydleli?“

„Nemyslím, že bych to udělal,“ řekl jsem. „Určitě se to tam moc změnilo.“

„Teď tam žijí nějací Ballardovi. Mají dva už odrostlé kluky. Dost pijí a jsou s nimi občas potíže.“

Pokýval jsem hlavou. „Říkal jste, že ten motel je dole u řeky?“

„Jo. Jeď dolů kolem školy a kostela až tam, jak se silnice dává doleva. Kousek za tím už uvidíš tabuli. Je na ní napsáno Motel u řeky. Dám ti s sebou tu poštu.“

Kapitola 4

V horním levém rohu velké obálky byla škrabopisem napsána zpáteční adresa Filipa Freemana. Usadil jsem se do židle u otevřeného okna a pomalu ji obracel v prstech. Přemýšlel jsem, proč by mi měl Filip psát anebo něco posílat. Znal jsem ho, pochopitelně, a měl jsem ho rád, ale nikdy jsme nebyli blízcí přátelé. To, co nás spojovalo, byla oboustranná náklonnost a úcta k starému pánovi, který před několika týdny zemřel při autonehodě.

Oknem ke mně doléhal šum řeky. Vyprávěla si tímto způsobem s krajinou, když jí pomalu protékala. Seděl jsem a naslouchal a začal jsem se pomalu rozpomínat na to, jak jsem s tátou sedával na břehu a rybařil – vždycky jsem tam byl s tátou, nikdy sám. Řeka mohla být pro desetiletého chlapce hodně nebezpečná. U potoka to bylo něco jiného, pochopitelně, když jsem slíbil, že budu opatrný.

Potok byl můj přítel za letních slunečných dní, ale řeka v sobě tajila kouzlo. A to ještě teď, říkal jsem si, kouzlo chlapeckých snů a plynoucího času. A teď jsem konečně zase zpátky u ní a budu tady nějaký čas žít a najednou jsem si uvědomil, že se bojím žít v její blízkosti, protože by ono kouzlo mohla ztratit a stát se úplně jinou řekou protékající mně nic neříkajícím krajem.

Tady v těch místech byla klidná a mírumilovná – byl to ten druh klidu a míru, který je možno najít jen v několika málo koutech na zemi. Zde by měl člověk najít čas a prostor na to, aby mohl přemýšlet, vlévá se do něj klid, který je jinde přebit lomozem světového obchodu a globální politiky. Toto byl kus země, jehož se horečný vývoj vpřed téměř nedotkl.

Téměř nedotkl, a tedy mnohé staré myšlenky zde mohly přežít. Zde nevěděli o tom, že Bůh zemřel, farář v kostelíku ležícím v horní části vesnice tudíž mohl hlásat o ohni a pekelné síře a jeho posluchačstvo mu pozorně naslouchalo. Toto místo neznalo pocit sociální nespravedlnosti, zde ještě stále věřili, že to tak má být a že člověk by měl pracovat, aby se uživil. A nesouhlasili s tím, aby se žilo na dluh a zkoušeli vyjít s tím, co měli a všechny výdaje drželi zkrátka. Svojí ryzí čistotou naráželi na postoje moderního světa. A přesto, říkal

jsem si, se nepohřbili v jeho triviálnosti – uchránili nejen své fyzično, ale také své intelektuální, morální a estetické cítění. Ještě stále byli schopni věřit, ve světě, který už věřit přestal. Ještě stále se drželi jistých hodnot, dokonce i když byly pomýlené, a to ve světě, který ctí hodnot tak málo. Ještě stále se vážně zabývali podstatou života a žití, zatímco okolní svět už upadl v cynismus.

Rozhlédl jsem se po pokoji – byl jednoduchý, malý, světlý a čistý, minimum nábytku, holá panelová zeď, žádný koberec na podlaze. Jako mnišská cela, napadlo mě, bylo to to nejvhodnější pro to, abych mohl udělat kus práce – nebýt dušen přílišným komfortem.

Klid a mír, ale co potom ti chřestýši, vzpomněl jsem si. Mohl by ten klid a mír být pouhým zdáním, jako hladina mlýnského rybníka nic neříká o točícím se mlýnském kole? Opět jsem ji uviděl – tu zlou, zploštělou hlavu tyčící se nade mnou, vybavil jsem si, jak mě tělo bolelo od napětí, když jsem byl zmrazen do nehybnosti.

Proč by měl někdo plánovat a pokusit se o tak bizarní vraždu? Kdo, jak a proč? Proč si byly ty dvě farmy tak podobné, že bylo jen stěží možné je rozlišit? A jak to vlastně bylo se Snuffy Smithem, s uvízlým autem, které vlastně uvízlé nebylo a s Triceratopem, který náhle zmizel?

Vstal jsem. Nebyla na to odpověď. Připadalo mi, že jediný možný způsob jak to zodpovědět je ten, že připustím, že se to nikdy nestalo, ale já si tím vším byl jistý. Možná by si člověk mohl něco z toho vyfantazírovat, ale ne přece všechno. Byl jsem přesvědčen, že nějaké vysvětlení existovat musí, ale já ho neznal.

Velkou obálku jsem odložil a začal jsem prohlížet jinou, méně důležitou poštu. Bylo tam pár přání od přátel, aby se mi na novém místě dobře vedlo, ale většina jich nesla stopy falešné žoviálnosti, o které jsem si nebyl jist, jestli ji mám rád. Připadalo mi, že si všichni myslí, že jsem se tak trochu zbláznil a pohřbil se v pustině, abych mohl psát a pravděpodobně z toho nevyleze nic, než mizerná kniha. Pak tam bylo několik účtů, které jsem zapomněl zaplatit, jeden nebo dva časopisy a reklamní letáčky.

Opět jsem si vzal tu velkou obálku a rychle ji roztrhl. Vyvalil se svazek oxeroxovaných stránek, k nimž byla přicvaknuta rukou psaná zpráva.

Bylo tam napsáno:

Milý Hortone, když jsem si prohlížel strýčkův psací stůl, našel jsem tam papíry, jejichž kopii ti posílám, protože vím, že jsi patřil k jeho nejbližším a nejvíce ceněným přátelům. Upřímně řečeno nevím, co s tím mám dělat. Kdyby se to týkalo někoho jiného, zřejmě bych to považoval pouze za jakousi fantazii, kterou z nějakého momentálního osobního důvodu sepsal – třeba, aby se duševně očistil. Strýček však žádným takovým náladám nepodléhal, s tím budeš zřejmě souhlasit. Zajímalo by mě, jestli se ti někdy o svých myšlenkách zmínil. Pokud ano, budeš tomu snad rozumět lépe, než se podařilo mně – Filip.

Tuto zprávu jsem odtrhl od svazku oxeroxovaných stránek a objevilo se kostrbaté, neúhledné písmo mého přítele (písmo bylo tak nepodobné jemu samému).

Nebyl tam žádný titulek, nic, co by napovídalo čeho se bude následující text týkat.

Pohodlně jsem se usadil a začal číst.

Kapitola 5

Evoluční proces (byla první slova) je fenomén, který přitahoval můj zájem po celý život, i když jsem se pak zabýval zřejmě ne příliš atraktivní částí celého problému. Jako profesor historie jsem se, jak léta běžela, čím dál více zaplétal do spekulací o vývoji lidského myšlení. Styděl bych se, kdybych vyčíslil, kolikrát jsem se pokoušel a kolik hodin jsem strávil při pokusech načrtnout graf, schéma nebo diagram, nebo něco, co by se tomu aspoň přibližovalo, který by zachycoval změny v lidském myšlení v průběhu věků. Předmět mého zájmu byl však natolik široký a rozmanitý (a měl bych přiznat, že v některých případech i jednoznačně nezachytitelný), že se mi nepodařilo dojít k nějakému ilustračnímu schématu. A přesto jsem si jistý, že lidské myšlení podléhá evolučnímu vývoji, že za dobu existence člověka udělalo jistý posun, že nemyslíme tak, jak jsme mysleli před sto lety, že se naše názory liší od těch, které jsme měli před tisíci lety, přičemž to nelze přičítat pouze tomu faktu, že jsou naše znalosti, na kterých své myšlení stavíme, čím dál bohatší, protože se mění také postoj a náhled člověka – tedy dá se to nazvat evolucí, pokud chcete.

Někdo se možná pousměje nad tím, že bychom všichni měli být vtaženi do procesu vývoje lidského myšlení. Ale ten, kdo se směje, nemá pravdu. Protože je to pouze schopnost abstraktního myšlení, nic jiného, co odlišuje člověka od jakéhokoli jiného stvoření žijícího na zemi.

Podívejme se na evoluci, aniž bychom se snažili či se přímo záměrně bránili proniknout do hloubky, a všimněme si pouze těch několika nejočividnějších mezníků, které řečeno s paleontology, osvětlují cestu vývoje, který začal kdysi dávno v prapůvodním oceánu vznikem mikroskopických forem života. Nebudeme se zabývat ani pátrat po všech těch drobných změnách, které rozvoj provázely, ale zaměříme se pouze na ty horizontální přímky, které vznikly jako výsledek všech těch drobných změn.

Jedním z prvních velkých mezníků je určitě ten úkaz, že se jisté formy života přesunuly z vody na pevninu. Vznik schopnosti změnit

prostředí byla nepochybně velmi zdlouhavá, zřejmě bolestivá a možná i riskantní procedura. My ji dnes chápeme jako jednu událost, která tvoří výrazný bod na evolučním schématu. Dalším z těchto významných bodů je vývoj struny hřbetní, která se v průběhu miliónů let vyvinula v páteř. Dalším z těchto bodů je také vývoj chůze po dvou, i když já osobně inklinuji k tomu jaksi nepřeceňovat vzpřímený postoj. Pokud někdo hovoří o člověku, nemá na mysli schopnost vzpřímeně kráčet, ale schopnost myslet dál než jen na daný okamžik, jinými slovy ho tedy neutváří jen to tady a teď.

Evoluční proces představuje dlouhý řetězec událostí. Mnohé směry, kterými se evoluce začala ubírat, byly opuštěny a mnohé druhy tak vymřely, protože byly s těmito směry nerozlučně spjaty. Ale byl zde vždy nějaký faktor, nebo více faktorů, které ty vymřelé formy života v sobě zahrnovaly a od kterých se pak nová evoluční přímka odvíjela. Zde se vnucuje myšlenka, že i přes tu spletitou džungli změn a modifikací vždy existoval jeden hlavní směr mířící k nějaké konečné formě. A v průběhu vývoje tohoto hlavního směru, jehož současnou nejvyvinutější formou je člověk, se pomalu po milióny let vyvíjel mozek, který se v určité chvíli stal myslícím.

Zdá se mi, že v průběhu evoluce bije do očí jedna věc a to ta, že všechny vývojové kroky, které se uskutečnily, nemají zpočátku žádný mimořádný smysl, takže žádný pozorovatel by je nebyl schopen dopředu předpovídat. Nikdo by před půl biliónem let neřekl, že za několik málo miliónů let opustí některé formy života vodu a přesunou se na pevninu. Tenkrát by se to určitě muselo zdát vysoce nepravděpodobné až nemožné. Protože všechny formy života tak, jak byly konstruovány, potřebovaly vodu, nemohly žít nikde jinde než ve vodě. A pevnina byla tenkrát pustá, vyprahlá a musela se jevit nepřátelskou životu stejně tak, jako se nám dnes jeví vesmír.

Před půl biliónem let byly všechny formy života malé. Malost se tedy musela zdát stejně neoddělitelnou součástí života jako voda. Žádný pozorovatel by si tehdy nebyl schopen představit monstrózního dinosaura pozdějších věků nebo naši dnešní velrybu. O existenci takových rozměrů si musel myslet, že je vyloučená. O létání si nemyslel nic, protože by mu možnost letu vůbec nepřišla na mysl. A

kdyby přece, je to jen nepatrná pravděpodobnost, vůbec by netušil, jak by se mohlo lítat a taky proč by se mělo lítat.

Pokud se ohlédneme zpět a pátráme po faktech či smyslu, kterými by se prokazovala platnost a správnost evolučního procesu, dojdeme k závěru, že není způsob, jak by se evoluce dala předpovídat.

Čas od času se vynoří otázka, co přijde po člověku, ale toto je problém planých spekulací. Chtěl bych vidět toho, kdo by se chtěl nad tím vážně zamýšlet. Většina lidí je přesvědčena, pokud je to vůbec napadne, že toto je problém patřící k tak vzdálené budoucnosti, že je nesmyslné se jím zabývat. Primáti jsou zde teprve nějakých osmdesát miliónů let, možná ještě méně, člověk pouhé dva tři milióny let, a to pokud budeme optimisty. Takže, budeme-li primáty srovnávat s trilobity a dinosaury, mají před sebou ještě mnoho miliónů let, než vymřou, anebo ztratí své dominantní postavení na zemi.

Lidé se brání tomu připustit, anebo se dokonce zabývat tím, že člověk jako druh někdy vymře. Někteří (ale nemyslím tím všechny) se dokáží smířit s tím, že oni osobně jednoho dne zemřou. Dovedou si představit svět, ve kterém oni déle nebudou, ale představit si svět bez lidí, je mnohem obtížnější. S pocitem strachu se vyhýbáme pomyšlení na smrt našeho druhu. Ale rozumově, když ne emocionálně, víme, že nastane den, kdy my jako příslušníci lidské rasy přestaneme existovat, jen stěží se můžeme domnívat, že je lidské plémě nesmrtelné a věčné. Můžeme si namlouvat, že člověk je ten jediný druh, který je schopen vyvinout takové prostředky, prostřednictvím nichž může udržet svoji existenci. Můžeme si to namlouvat, ale v hloubi duše tomu nevěříme.

Žádná aspoň trochu seriózní spekulace na toto téma zatím neexistuje. Jako bychom měli v sobě nějaký psychický blok, který nám brání jakoukoli spekulaci vytvářet. Téměř nikdy se nezamýšlíme nad tím, co by mohlo člověka nahradit, co však děláme, vysníváme si budoucího supermana – nelidského v mnoha směrech, ale snad ještě pořád člověka. Liší se od nás psychicky i rozumovými schopnostmi, ale biologicky je to člověk. A dokonce i při tomto druhu spekulací udržujeme při životě víru, že člověk tu bude žít na věky věků. Je to pochopitelně omyl. Pokud evoluční proces u člověka neskončí, vznikne něco, co bude stát nad člověkem. A zdá se, že historie nám

ukazuje, že evoluční proces není u konce. Důkazy nahromaděné za staletí vypovídají o tom, že evoluční proces není nikdy u konce a že se vždy mohou objevit nové formy života, či kvality, které umožní přežít. Není důvod se na základě dnešních důkazů domnívat, že evoluční proces u člověka vyčerpal všechny možnosti dalšího vývoje.

Takže po člověku cosi přijde, něco jiného, než je člověk. Nic, co by na člověka navazovalo anebo jej modifikovalo, bude to něco úplně odlišného. Ptáme se v hrůze a beznaději, co by mohlo překonat člověka, co by mohlo přebít inteligenci?

Myslím, že vím, co by to mohlo být.

Myslím, že náš nástupce už žije, a to již mnoho let. Abstraktní myšlení je na zemi něčím novým. Žádné jiné bytosti, kromě člověka, se nedostalo toho požehnání (či zatracení) v podobě takovéto schopnosti. Připravila nás o starou jistotu, kterou vlastní ostatní živé bytosti, které si neuvědomují nic kromě toho, co je tady a teď a v mnohých případech jsou si i toho vědomy jen matně. Umožňuje nám ohlídnout se dozadu, do minulosti, a co je horší stejně tak i dopředu. Způsobuje, že si uvědomujeme, jak jsme osamělí, naplňuje nás nadějí, ze které vyrůstá beznaděj, a ukazuje nám, jak jsme tváří v tvář netečnému vesmíru opuštění, nazí a bezbranní. Den, kdy si první člověku podobná bytost uvědomila skutečný význam vesmíru a času ve vztahu k sobě, musí být klasifikován jako nejděsivější a přitom nejslavnější den v historii života na zemi.

Svoji inteligenci využíváme pro mnohé praktické účely a pro taková teoretická bádání, která nám vzápětí přinášejí odpovědi, které je možno prakticky využít. Ale jsou ještě další věci, pro které ji využíváme. S její pomocí zaplňujeme svět plný záhad nejrůznějšími stínovými bytostmi – bohy, ďábly, anděly, duchy, nymfami, vílami, skřítky a šotky. Vytvořili jsme si v našich myslích temný a soupeřící svět, ve kterém máme své nepřátele i spojence. A pak jsme si vytvořili i mýtické bytosti, které nejsou ani temné ani hrůzostrašné, jsou to milé výplody naší fantazie – Mikuláš, Ježíšek, velikonoční králíček a spousta, spousta dalších. Nejenže jsme si tyto postavy rozumem vytvořili, ale my v jejich existenci v různé míře také věříme. Mluvíme o nich, někdy je vidíme, jsou prostě pro nás velmi reální. Proč by se jinak, když ne ze strachu z takovýchto bytostí, zavírali středověcí rol-

níci ve svých chatrčích už za soumraku a odmítali vyjít ven? Z čeho pramení ten strach ze tmy, který pocit'ují mnozí lidé i dnes, není to strach z toho, že bychom mohli něco ve tmě potkat? I když se dnes o přízracích zjevovaných ve tmě příliš nebavíme, ten starý neklid a strach je stále s námi, protože i my věříme v takové věci, jako jsou létající talíře. Povídat si dnes o upírech a vlkodlacích by bylo zřejmě dětinské, ale věřit v taková technická strašidla jako jsou létající talíře, je v pořádku.

Co víme o abstraktním myšlení? Odpověď bude zajisté znít, že nic. Jak já to chápu, existuje tu eventualita, že myšlení je elektrické povahy a je založeno na nějaké energetické výměně, protože všechny procesy, jak nám říkají fyzikové, jsou vázány na energii. Ale co skutečně víme o elektřině či o energii? Když půjdeme do hloubky, víme vůbec něco? Víme něco o činnosti atomů, anebo co to vůbec atom je? Umí někdo vysvětlit podstatu toho, že si uvědomujeme sebe odděleně od okolního prostředí?

Myšlení bereme jako psychický proces a fyzikům nahráváme tím, že připouštíme, že nějakým způsobem v sobě zahrnuje také energetickou výměnu. Ale o myšlenkových procesech toho nevíme více, než věděli starověcí Řekové o atomu. Demokritos, který žil ve čtvrtém století před Kristem, je všeobecně v úctě vzpomínán jako muž, který položil základy atomové teorie a tím posunul vpřed naše myšlení. Avšak Demokritovy atomy jsou velmi dalece vzdáleny od toho, za co my dnes atomy považujeme – a kterým mimochodem ještě stále nerozumíme. Takže my dnes hovoříme o myšlení se stejně malým porozuměním, jako mohli v dobách Demokrita mluvit Řekové o atomu (oni však stáli při zemi a nezatahovali do toho víru ani přesvědčení). Budeme-li tedy k sobě upřímní, nejsme nic než prázdní mluvkové.

Něco však víme o důsledku myšlení. Lidstvo v dnešní podobě je jeho produktem. To, jak myšlení ovlivnilo lidské zvíře, je srovnatelné s účinkem páry, která pohání parní stroj.

Můžeme si položit otázku, co se stane s párou poté, co vykoná svůj úkol? Domnívám se, že stejně logická je i otázka, co se stane s myšlenkou – s tou energetickou výměnou, o které říkáme, že je nutná pro vznik a tvorbu myšlenek.

Domnívám se, že znám odpověď. Věřím, že myšlenky, energie myšlenek nebo nějaké jiné formy, kterou by mohly myšlenky mít, po staletí bez přestání plynou z myslí biliónů mužů a žen, a dávají vzniknout bytostem, které v určitý čas, a to nepříliš vzdálený, nahradí lidský rod.

Mysl, ten jemný mechanismus, který učinil z lidstva dominantní druh dneška, vytvoří nový druh, který nás nahradí. Domnívám se, že přesně toto je způsob, jak evoluce pracuje.

Člověk vždy budoval rukama, ale buduje také hlavou a já jsem přesvědčen, že lépe a úplně odlišným způsobem než by si sám dokázal představit.

Pokud pouze jeden člověk myslí na nějaký ďábelský přízrak skrývající se ve tmě, nepřivodí to, že by se přízrak stal skutečným. Ale pokud na tento přízrak myslí (či se ho bojí) celý kmen, věřím, že začne existovat. Jak to všechno vzniká? Na počátku je myšlenka jednoho člověka, který se vystrašeně přikrčuje ve tmě. A protože je vyděšen z něčeho a neví z čeho, cítí, že musí dát svému strachu nějaký tvar, něco si představuje a pak o tomto výplodu své obrazotvornosti povídá dalším, kteří si to také představují. A pokud tato představa trvá a oni jí věří, mohou ji tímto způsobem stvořit.

Evoluce postupuje různými směry. Postupuje všemi těmi směry, kterými může postupovat. To, že se nevydala touto cestou dříve, je způsobeno tím, že dokud se nevyvinula lidská mysl, neměla žádný prostředek, kterým by mohla z pouhé imaginace vytvořit reálnou bytost. A nejde zde o imaginaci v podobě snu, přání, ale o síly a energie, které člověk zatím nechápe a zřejmě je také nikdy nepochopí.

Jsem přesvědčen o tom, že člověk po tisíciletí vytváří svou představivostí, svou láskou k vypráveným příběhům, svým strachem z času a prostoru, ze smrti a tmy nějaký jiný svět plný bytostí, které se s ním dělí o zemi – prozatím se skrývají, jsou neviditelní, ale zcela určitě přijde den, kdy vyjdou ze svého úkrytu a převezmou dědictví.

V literatuře, ale také v běžném toku denních zpráv, se čas od času objeví nějaká zvláštní událost, přihodí se něco neobvyklého, a je to příliš dobře podloženo důkazy na to, aby to mohla být jen nějaká klamná představa…

Kapitola 6

Písmo končilo uprostřed stránky, ale spousta jiných stránek ještě zbývala, prudce jsem list otočil a uviděl, jak je následující strana hustě a neuspořádaně popsána změtí nějakých poznámek. Psány kostrbatým písmem mého přítele, byly tak nahuštěny, jako by toto byl poslední list papíru, který měl a u kterého promyšleně a plánovaně využil každé místečko na zaznamenání svých úvah a pozorování. Poznámky psané od shora dolů kráčely jak vojáci v pevném šiku a při okrajích stránky se rozestupovaly do dalších a dalších poznámek, z nichž některé byly psány tak drobounkým písmem, že by jen stěží bylo možné slova rozluštit.

Prohlídl jsem si ještě další stránky a všechny byly stejně přeplněné poznámkami.

Stránky jsem otočil zase zpět a k přednímu listu jsem přicvaknul zprávu od Filipa.

Později, řekl jsem si, si ty poznámky přečtu – přečtu a pokusím se je rozluštit. Ale pro tuto chvíli jsem měl čtení dost, měl jsem toho daleko víc než dost.

Dělá si legraci, napadlo mě – ale legrace to být nemohla, protože můj starý přítel nikdy nežertoval. Nepotřeboval žertovat. Byl naplněn takovou noblesou a byl tak všeobecně vzdělaný, že pro slova nacházel mnohem lepší užitek, než je vyprávění hloupých vtipů.

A opět jsem si ho vybavil, jak tenkrát, když jsem ho viděl naposledy, seděl jak scvrklý skřítek ve velké klubovce, u které hrozilo, že ho pohltí. Tenkrát mi řekl: „Myslím, že nás pronásledují."

Určitě mi chtěl tu noc něco povědět, ale neudělal to, protože než se k tomu odhodlal, přišel Filip a začalo se mluvit o něčem jiném.

Teď, když jsem seděl v hotelovém pokoji u řeky, cítil jsem naprosto jistě, že mi chtěl říci to, co jsem právě četl – že jsme stíháni vším tím, co si kdy člověk vysnil a že vědomí lidstva slouží evoluci svojí schopností představivosti.

Jistě, mýlil se. Na první pohled bylo to, v co věřil, nemožné. Ale, i když jsem si myslel, že nemá pravdu, v hloubi duše jsem si byl vědom toho, že člověk jako on se jen tak lehce nezmýlí. Než napsal

to, co napsal, i kdyby pro to neměl žádný jiný důvod, než si zachytit své myšlenky pro sebe, musel si to dlouho promýšlet a spoustu věcí prostudovat. Byl jsem si jistý, že přiložené stránky poznámek nejsou tím jediným důkazem, který měl. Spíše byly zhuštěným přehledem všech důkazů, které nashromáždil a všech myšlenek, ke kterým došel. Přesto se mohl mýlit, pochopitelně, a také se pravděpodobně mýlil, jenže, pokud tu byl dostatek důkazů a mělo to svoji logiku, nedalo se to jen tak šmahem zavrhnout.

Asi se chtěl o tuto svoji teorii se mnou podělit, aby si ji na mně vyzkoušel. Ale protože přišel Filip, musel to odložit. A pak už bylo pozdě, protože jeden či dva dny poté zemřel, jeho auto bylo promáčknuto při srážce s jiným autem, které nebylo nalezeno a připravilo ho o život.

Jak jsem na to myslel, ucítil jsem najednou, jak ve mně nepotlačitelně narůstá strach, byl to úplně jiný druh strachu, než jsem až do té doby kdy zažil – byl to strach, který se plížil z nějakého jiného světa, přicházel ze vzdáleného koutu fylogeneticky nejstarší části vědomí; byl to nezkrotný, ochromující a střeva kroutící strach člověka, který se krčí v jeskyni a naslouchá zvukům nějakého ďábelského přízraku, který se plíží venku ve tmě.

Položil jsem si otázku, je možné, že by tento svět plížících se zhmotnělých myšlenek dosáhl již takového bodu vývoje a byl natolik vyspělý, že by mohl na sebe vzít jakoukoliv podobu, a to k jakémukoliv účelu? Mohl by se zjevit v podobě nějakého auta, které by slisovalo jiné auto a poté se vrátilo tam, odkud se předtím vynořilo – do jiného světa, či dimenze, či neviditelnosti?

Zemřel můj přítel proto, že uhádl tajemství tohoto jiného světa, který lidé stvořili svým myšlením?

A co chřestýši? Napadlo mě. Ne, chřestýši ne, u těch jsem si byl jistý tím, že byli skuteční. Ale cožpak Triceratops, dům a ta další stavení, podepřený vůz u hromady dřeva, Snuffy Smith a jeho žena, cožpak ti nebyli skuteční? Byla toto odpověď na to, co jsem hledal? Opravdu mohly být všechny ty věci dílem nějakých maskujících se sil vědomí, které na mě číhaly a pomátly mě natolik, že jsem přijímal všechny ty nesmysly, i když jsem cítil, jak jsou nesmyslné, a které

mě zavedly ne ke gauči v obývacím pokoji, ale ke kamenné plošině v hady přeplněné jeskyni?

A pokud ano, tak proč? Protože tyto hypotetické síly věděly o Filipově obálce, která na mě čekala v obchodu George Duncana?

Je to nesmysl, říkal jsem si. Ale to, jak jsem špatně zahnul, nebylo přece normální. Triceratops, dům, který tam byl a pak nebyl, chřestýši – bylo to normální? Ti hadi byli skuteční, ujišťoval jsem sám sebe. Ale co to je být skutečný? Optal jsem se. Jak může jeden poznat, co je skutečné? Pokud měl můj starý přítel pravdu, bylo něco na dnešním dni skutečné?

Byl jsem otřesen hlouběji, než jsem tušil. Seděl jsem na židli, zíral do zdi, papíry mi vyklouzly z ruky a já se ani nepohnul, abych je sebral. Pokud to tak skutečně je, napadlo mě, náš starý důvěryhodný svět je otřesen v základech, skřítci a upíři by už nebyli déle tím, o čem si za pecí vyprávíme báchorky, existovali by z masa a kostí – tedy ne tak doslova, ale nějakým způsobem by byli skuteční, nebyli by jen představou. Mluvíme o nich jako o plodu naší fantazie, aniž bychom věděli, jak velká je v tom pravda. A opět, pokud to tak je, příroda musela v evolučním procesu udělat obrovsky dlouhý skok dopředu. Od živých látek k inteligenci, přes inteligenci k abstraktnímu myšlení a přes abstraktní myšlení k nějaké nové formě života, která může být jak skutečná, tak neskutečná, života, který má volbu, zda bude skutečný či neskutečný.

Pokusil jsem si představit, o jaký druh života by mohlo jít. Jaké by byly jeho radosti a smutky, jeho pohnutky, ale nic jsem si představit nedokázal. Má krev, kosti i maso mi to nedovolovaly. Protože muselo jít o úplně jinou formu života, která se příliš lišila od té naší. Bylo to stejné, jako bychom žádali trilobita, aby si představil svět dinosaurů. Pokud příroda v nepřetržitém procesu pročišťování druhů hledala schopnosti umožňující přežití, zde by konečně měla najít stvoření (pokud se dá mluvit o stvoření), jehož schopnost přežít je fantasticky vysoká, protože v celém fyzickém světě není nic, absolutně nic, co by se mu mohlo svými schopnostmi rovnat.

Seděl jsem tam a přemýšlel a myšlenky narážely do lebky a duněly jak vzdálená bouřka. Nikam jsem se se svým přemítáním nedo-

stal, já jsem se dokonce nepohyboval ani v kruhu, hopsal jsem tam a zpátky jak připitomělé jo-jo.

Vynaložil jsem úsilí na to, abych se z tohoto stavu vymanil a začal jsem opět vnímat zvuky řeky, která lesknoucí se a tajemná protékala krajinou a přitom se smála, brumlala a zurčela.

Bylo třeba vybalit, vynosit všechna ta zavazadla a krabice z vozu do pokoje, a pak tu také na mě čekalo rybaření, kánoe dole u mola, velký okoun skrývající se v rákosí a mezi fialovými listy leknínů. A poté, až se trochu zaběhnu, musím začít psát novou knihu.

Pak jsem si vzpomněl, že má být dnes večer ve škole to dětské vystoupení. Budu tam muset zajít, řekl jsem si.

Kapitola 7

Linda Baileyová mě zblýskla, jakmile jsem vstoupil do dveří školní budovy a hnala se ke mně s vehemencí sebejisté, namyšlené slepice. Byla jednou z těch mála osob, které jsem si pamatoval, nedalo se na ni zapomenout. Ona, její manžel a snůška jejích umouněných dětí žili na farmě vedle nás a za tu dobu, co jsme tam bydleli, bylo jen málo dní, kdy Linda Baileyová nepřišla nahoru po silnici nebo přes pole, aby si vypůjčila šálek cukru, ždibec másla nebo něco jiného z tuctu dalších věcí, kterých měla věčně málo a které mimochodem nikdy nevracela. Byla to velká, udělaná, statná žena a připadalo mi, že ani moc nezestárla.

„Horace Smith!“ zatroubila. „Malý Horace Smith. Tebe bych poznala vždycky a všude.“

Sevřela mě svými pažemi a bušila mi do zad, až to dunělo, zatímco já se otřesen snažil rozpomenout na nějaké pouto mezi mojí a Baileyovic rodinou, které by ospravedlňovalo toto přijetí.

„Tak jsi se vrátil,“ vyjekla. „Už jsi tam nemohl vydržet. Když se Pilot Knob dostane někomu do krve, už bez něj nemůže být. A ty jsi už taky viděl všechno. Všechny ty barbarské země. Byl jsi taky v Římě, je to pravda?“

„Nějaký čas jsem v Římě pobyl,“ řekl jsem. „Ale to není barbarská země.“

„Ten purpurový kosatec, který mám dole proti prasečímu kotci, je přímo z papežovy zahrady,“ prohlásila. „Od pohledu na něm není nic zvláštního. Už jsem viděla hezčí kosatce – mnohem hezčí. Každý jiný takový, i hezčí kosatec, bych už dávno vykopla a vyhodila, ale tenhle si nechávám. Jen mi řekni, kolik lidí má kosatec z papežovy zahrady. Ne že bych papežovi a všem těm blbostem nějak fandila, ale ten kosatec je tím zajímavý, nemyslíš?“

„Velmi zajímavý,“ řekl jsem.

Chytla mě za ruku. „Proboha, pojďme dovnitř, tam si sedneme. Musíme si toho tolik povědět.“

Dostrkala mě k řadě židlí a tam jsme společně usedli.

„Říkal jsi, že Řím není barbarská země, ale nějakou barbarskou zemi jsi viděl, že? Co třeba Rusko? V Rusku jsi byl přece dlouho.“

„Nevím,“ řekl jsem. „V Rusku někteří lidé také věří v Boha. To vláda…“

„Kristepane, mluvíš, jako bys měl Rusy rád.“

„Některé ano,“ řekl jsem.

„Slyšela jsem, že jsi byl dnes ráno nahoře v Lonesome Hollow a odtamtud že jsi sjížděl dolů silnicí kolem Williamsových. Cos tam k čertu dělal?“

Byl bych rád věděl, jestli bylo vůbec něco, co ona a s ní celý Pilot Knob nevěděly. To, jak se zde zprávy šířily – každá pomluva, každá domněnka, bylo dokonalejší než bubny primitivních kmenů a dokonce výkonnější než rádio.

„Nahoru jsem zatočil naprosto impulzivně,“ lhal jsem ne příliš zdatně. „Jako malej kluk jsem tam občas chytal na podzim veverky.“

Nedůvěřivě se na mě podívala, ale žádné zdůvodnění toho, proč jsem tam byl, ze mě nevytáhla. „Ve dne je to tam možná bezpečný,“ prohlásila, „ale za tmy by mě tam nikdo nedostal, i kdyby mi dával všechny peníze světa.“ Přisunula se ke mně blíž a svůj zvučný hlas ztlumila do chraplavého šepotu. „Zdržuje se tam smečka psů, pokud je vůbec možné ty bestie nazývat psama. Všichni pohromadě, štěkajíce, sbíhají dolů s kopců, a když probíhají kolem, jde z nich ledový vítr. Stačil by na to, aby ti zmrazil duši v těle…“

„Vy jste ty psy někdy slyšela?“ optal jsem se.

„Jestli jsem je slyšela? Mnohokrát, v noci, když se řítili s šíleným kvílením dolů s kopců, ale nikdy jsem nebyla tak blízko, abych cítila ten vítr. Ale Nettie Campbellová mi o něm povídala. Pamatuješ si na Nettie Campbellovou?“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Ale jistě, vždyť ani nemůžeš. Jmenovala se Nettie Grahamová, než si vzala Andy Campbella. Bydleli až tam, jak končí cesta, nahoře v Lonesome Hollow. Dům je teď prázdný. Jednoho dne se sebrali a opustili ho. Psi je odtamtud vyhnali. Možná, žes ho viděl – myslím ten dům.“

Přikývl jsem, ale příliš souhlasné to nebylo, protože ten dům jsem neviděl. Pouze jsem o něm včera večer slyšel od Lowizie Smithové.

„Dějou se tam divné věci v těch kopcích," řekla Linda Baileyová.

„Věci, kterým zdravý rozum nechce věřit. Je to asi tím, že je to tam taková divočina. Na spoustě jiných míst lidé žijí, ale kolem dokola není strom a všechna půda je zoraná. Ale tady je to ještě divočina. A myslím, že vždycky bude."

Třída se začala pomalu zaplňovat, a já jsem náhle uviděl George Duncana, jak si mezi lidmi proráží cestu ke mně. Stoupl jsem si, abych ho pozdravil a napřáhl jsem ruku.

„Tak jsem slyšel, že jsi se už ubytoval. Věděl jsem, že se ti to tam bude líbit. Volal jsem Streetrovi a říkal jsem mu, aby na tebe dával pozor. Říkal, že jsi šel na ryby. Chytil jsi něco, co by stálo za řeč?"

„Dva okouny," řekl jsem. „Ale bude to lepší, až se s řekou seznámím."

„Myslím, že už to tady brzo začne," pověděl mi. „Uvidíme se později. Je tu spousta lidí, které bys měl pozdravit."

Představení začalo. Učitelka Kathy Adamsová hrála na staré rozvrzané piáno a různé skupinky dětí přicházely zazpívat písničku nebo zarecitovat básničku a těch osm nejstarších dokonce sehrálo krátkou scénku, kterou Kathy Adamsová hrdě uvedla s tím, že ji nacvičili sami.

Představení se všemi svými přebrepty bylo nádherné, seděl jsem tam a vzpomínal na to, jak jsem do této školy chodil a jak jsem v přesně takovýchto programech vystupoval. Snažil jsem si vybavit nějaká jména svých učitelů, ale bylo to až ke konci vystoupení, co jsem si vzpomněl alespoň na jedno z nich – slečnu Steinovou. Slečna Steinová byla zvláštní, kostnatá a nesoustředěná osoba s množstvím rudých vlasů, která se nechávala velice snadno vytáčet všemi těmi žertíky, které jsme si vymýšleli. Zajímalo by mě, co asi dělá tento večer a jak si s ní osud zahrál. Snad byl k ní hodnější než my tehdy, když jsme chodili sem do školy.

Linda Baileyová mě zatahala za rukáv u saka a křaplavě zašeptala: „Jsou dobrý, ty děti, že?“

Přikývl jsem, že ano.

„Tahle slečna Adamsová je opravdu dobrá učitelka,“ šeptala dál Linda. „Jen se bojím, že tu moc dlouho nezůstane. Nemůžeme čekat, že by naše malá školička udržela někoho tak dobrého, jako je ona.“

Pak vystoupení skončilo, George Duncan se ke mně opět prodral, vzal mě do vleku a začal mě představovat nejrůznějším lidem. Na některé jsem si pamatoval, na některé ne, ale připadalo mi, že oni si na mě pamatují, a tak jsem předstíral, že si je pamatuji také.

Uprostřed toho všeho slečna Adamsová vystoupila na malý stupínek v přední části místnosti a zavolala na George Duncana: „Vy jste zapomněl anebo to předstíráte v naději, že z toho vyklouznete? Slíbil jste mi, že dnes večer budete dražit.“

George sice protestoval, ale viděl jsem, že je potěšen. I poloslepý dnes mohl vidět, jak důležitou osobou je George Duncan v Pilot Knobu. Patřil mu zdejší konzum, byl poštmistrem, členem školní rady a mohla mu být svěřena i řada dalších drobných činností, jako byla například dnešní dobročinná dražba. On byl tím mužem, na kterého se Pilot Knob vždy obracel, když bylo třeba něco vykonat.

Vystoupil tedy na stupínek, obrátil se směrem k tabuli, která byla zarovnaná hromadou pečlivě zabalených krabic a košů, a jeden z nich vzal do rukou tak, aby na něj lidé viděli. Ale než začal dražit, pronesl krátkou řeč.

„Všichni víme,“ řekl, „o co tady jde. Zisk z této dražby bude použit k nákupu nových knih do školní knihovny, takže můžete být klidní, protože cokoliv tady utratíte, bude sloužit dobré věci. Vy si tu nekupujete pouze ten koš a právo pojíst s dámou, jejíž jméno najdete uvnitř, zde jde o veřejně prospěšnou činnost. Takže vás žádám, přátelé, abyste se trošku uvolnili a utratili nějaké peníze, které vám vězí hluboko v kapsách.“

Pozvedl koš, který držel v rukách. „A nyní,“ řekl, „toto je ten druh koše, který rád nabízím. Ujišťuji vás, mládenci, že je pěkně těžký. Je v něm zabalena spousta jídla a to, jak je ozdoben, řekl bych, že dáma, která ho připravovala, věnovala stejně pozornosti tomu, co je

uvnitř, jako i tomu, jak navenek vypadá. A možná by vás mohlo zajímat, že se mi zdá, že cítím vůni pečeného kuřete.“

„A nyní,“ optal se, „co mi nabízíte?“

„Dolar,“ vykřikl někdo a vzápětí z něj někdo jiný udělal dva, zezadu z místnosti pak přišla nabídka dva a půl.

„Dva a půl dolaru,“ opakoval George Duncan zklamaně. „Chcete chlapci skončit na dvou a půl dolarech? Proč, i kdybyste to měli kupovat podle váhy, bylo by to pořád směšně levný. A teď slyším…“

Někdo nabídl tři dolary a George to postupně po padesáti centech a čtvrt dolarech vytahoval až na konečných čtyři sedmdesát pět, které odklepl.

Rozhlédl jsem se kolem sebe. Byli tam přátelsky naladění lidé, kteří se dobře bavili. Trávili večer se svými sousedy a bylo jim u toho dobře. Teď byli zcela zaujatí prodáváním košů, ale později bude čas i na to popovídat si a věděl jsem, že to bude povídání o samých vážných věcech. Bude se mluvit o úrodě, o rybaření, o nové silnici, o které se mluvilo už před dvaceti a možná i více lety a nikdy se kolem ní nic nedělalo, a teď se tedy začíná mluvit znovu, bude protřásán nejnovější skandál (protože vždy je něco skandálního při ruce, i když třeba jen mírného ražení), kázání z minulé neděle, čerstvá smrt staréhо pána, kterého všichni měli rádi. Budou mluvit o spoustě věcí a pak půjdou příjemným jarním večerem domů, se svými drobnými starostmi a sousedskými zájmy a nikdo z nich nebude obtěžkán žádnými starostmi zásadního významu. A je to tak dobře, říkal jsem si, že jsem právě tady, kde jim starosti mocných nic neříkají.

Ucítil jsem, jak mě někdo zatahal za rukáv a když jsem se tím směrem podíval, uviděl jsem Lindu Baileyovou.

„Teď bys měl něco nabídnout,“ zašeptala mi. „Tenhle koš patří dceři našeho kazatele. Je moc pěkná a bylo by příjemné se s ní setkat.“

„Jak to víte, že je to zrovna její koš?“

„Prostě to vím,“ řekla. „Jdi do toho a nabídni.“

Cena se vyšplhala na tři dolary a tak jsem řekl tři a půl, ale okamžitě nato přišla nabídla z protější strany místnosti čtyři dolary.

Podíval jsem se, odkud to bylo, a uviděl jsem tam stát tři sotva dvacetileté mladíky, opírající se zády o zeď. Když jsem se na ně po-

díval, zjistil jsem, že se všichni tři na mě koukají a zdálo se mi, že se mi dost nevybíravým způsobem pošklebují.

A pak přišlo další škubnutí rukávu. „Jdi do toho a nabídni," naléhala Linda Baileyová. „Jsou to Ballardovi kluci a ten třetí je Williamsův. Jsou to pěkní spratci. Nancy snad umře, až jeden z nich získá její koš."

„Čtyři padesát," nabídl jsem bezmyšlenkovitě a nahoře na stupínku George Duncan opakoval: „Čtyři padesát. Kdo dá pět?" Otočil jsem se k těm třem opírajícím se o zeď a jeden z nich řekl pět. „Tak mám pět," zpíval George. „Dá někdo šest?" A podíval se na mě. Já zavrtěl hlavou a tak ho za pět prodal.

„Proč jsi to udělal?" obrátila se ke mně šeptající Linda Baileyová připomínající řičícího koně. „Měl jsi nabízet dál."

„V žádném případě," řekl jsem jí. „Nehodlám napružit tohle město hned první večer, co tu jsem, kvůli nějakému výrostkovi, kterému vyfouknu koš, na který si dělal zálusk. To jeho děvče v tom asi jelo taky. Zřejmě mu pověděla, jak pozná její koš."

„Ale Nancy není jeho děvče," řekla otráveně Linda Baileyová. „Nancy nemá žádného chlapce. Bude to pro ni ponižující."

„Říkala jste, že jsou to Ballardovic kluci. To jsou ti, co žijí na naší farmě?"

„To jsou oni," přitakala. „Ale staří jsou celkem milí. Zato ti jejich dva kluci! Jsou to nevycválanci. Holky z nich mají hrůzu. Na tancovačkách jsou vždycky sprostí a opilí."

Pohlédl jsem na druhou stranu místnosti, ti tři mě ještě stále sledovali a výraz vítězství se jim zračil ve tváři. Byl jsem v tomto městě cizincem a oni mě vyšachovali, přetrumfli mě. Pochopitelně o nic vlastně nešlo, ale v této díře, kde se nic nedělo, se často takováto drobná vítězství i porážky zveličovaly.

Pane bože, pomyslel jsem si, proč jsem jenom musel narazit na tuhle Baileyovou? Vždycky přinášela špatné zprávy a nezměnila se. O všechno se stará, do všeho strčí nos, nebylo na ní nic dobrého.

Koše se rychle rozdávaly a už jich zbylo jen několik. George začínal být unaven a výše nabídek klesala. Řekl jsem si, že bych zřejmě měl nějaký koš koupit, abych ukázal, když nic jiného, že tu nejsem

cizí, že jsem ten, kdo se do Pilot Knobu vrací a chce tu nějaký čas zůstat.

Rozhlédl jsem se kolem sebe, ale Lindu Baileyovou jsem neviděl. Nejspíš jsem ji rozčílil a někam odkráčela. Když jsem na to pomyslel, měl jsem zlost. Jakým právem mě žádala, abych já ochraňoval kazatelovu dceru Nancy před nějakými, s největší pravděpodobností, nevinnými – nebo když ne tak úplně nevinnými, tak aspoň neškodnými návrhy – nějakého farmářského klacka.

Už zbývaly pouze tři koše a George jeden z nich zvedl. Ve srovnání s ostatními byl poloviční a také nazdobený nijak nebyl. George ho držel nahoře a začal svou vyvolávací zpěvohru.

Padly dvě nebo tři nabídky, které vytlačily cenu na tři a půl dolaru. Já jsem nabídl čtyři dolary.

Někdo na druhé straně místnosti řekl pět. Podíval jsem se tím směrem a uviděl ty tři, jak se na mě šklebí. Připadalo mi, že v tom úšklebku je snad všechna obhroublá potměšilost, co jí na světě je.

„Nabízím šest," řekl jsem.

„Sedm," zahulákalo jednotně trio.

„Takže sedm," řekl poněkud konsternovaně George, protože toto byla vůbec nejvyšší nabídka večera. „Uslyším sedm a půl nebo snad chce někdo nabídnout osm?"

Chvíli jsem zaváhal. Byl jsem si jistý tím, že ty první nízké nabídky nepřišly ani od jednoho z těch tří u zdi. Oni do toho vstoupili až poté, co já jsem učinil nabídku. Stoprocentně šli po mně a já si byl vědom toho, že každý v této místnosti ví, oč jim jde.

„Osm?" optal se George a stále na mě koukal. „Nabídne někdo osm?"

„Ne osm," řekl jsem mu, „ale deset."

George zalapal po dechu. „Deset!" zařval. „Říká někdo jedenáct?"

Mrsknul pohledem po těch třech u zdi. Zírali na něj.

„Jedenáct," opakoval, „dá někdo jedenáct. Připadá někdo míň než dolar? Uslyším jedenáct?"

Jedenáct neuslyšel.

Když jsem šel dopředu, abych koš zaplatil, podíval jsem se ke stěně. Ti tři tam už nebyli.

Stoupl jsem si stranou a koš otevřel, hned na vrchu byl položený útržek papíru se jménem – Kathy Adamsová.

Kapitola 8

Byl vlhký a chladný večer, ve vzduchu bylo cítit vůni prvních rozkvetlých šeříků, jež byla příslibem toho, co nastane v několika následujících týdnech, až podél ulic a cest toho malého města všechny šeříky rozkvetou. Vítr vanul údolím od řeky a rozhoupával na křižovatce visuté pouliční lampy a světlo a stín poskakovaly po zemi tam a zase zpátky.

„Jsem ráda, že je to za mnou," prohlásila Kathy Adamsová. „Vystoupení i školní rok. I když v září se sem zase vrátím."

Podíval jsem se na dívku, která mi kráčela po boku, a připadalo mi, že je úplně jiná, než jsem ji viděl dnes dopoledne v obchodě. Upravila si jinak vlasy, odložila brýle a její učitelský výraz zmizel. Ochranné zbarvení, napadlo mi – to, jak vypadala dnes ráno, byl výsledek záměrné snahy jevit se jako ten druh učitelky, která by si mohla získat v této komunitě respekt. Je to ostuda, řekl jsem si. Byla to vlastně hezká dívka.

„Říkala jste, že se vrátíte, kde tedy budete v létě?"

„V Gettysburgu," odvětila.

„V Gettysburgu?"

„Ano, v Gettysburgu, narodila jsem se tam a moje rodina tam stále žije. Každé léto se tam vracím."

„Vidíte, já jsem tam byl před několika dny. Stavil jsem se tam cestou sem. Strávil jsem tam celé dva dny tím, že jsem chodil po bitevním poli a představoval si, co se tam před těmi více jak sto lety asi událo."

„Vy jste tam předtím nikdy nebyl?"

„Jednou. Kdysi dávno. Když jsem jel poprvé coby začínající reportér do Washingtonu. Jel jsem jedním z těch výletních autobusů a příliš mě to neuspokojilo. Vždycky jsem si přál být tam sám a beze spěchu si moci prohlédnout všechno to, co mě zajímá, zalézt do všech koutů, libovolně dlouho tam stát a koukat se."

„Tak teď jste si to vychutnal?"

„Ano, byly to dva úžasné dny plné představ, prožil jsem je v minulosti."

A ona na to: „Tak to vám závidím. My, co tam žijeme, se nedokážeme od toho místa odosobnit. Žijeme tam teď, zajímáme se pochopitelně o to, co tam bylo, ale nejsme tak lační jako turisté. Asi nám mnohé zůstává utajeno.“

„To je normální,“ řekl jsem, i když jsem si to nemyslel.

„Já si zase vychutnávám Washington,“ řekla. „To je město, které miluji. Zvlášť Bílý dům mě fascinuje. Dokázala bych stát před jeho vysokým plotem a koukat celé hodiny.“

„To nejste sama,“ poznamenal jsem. „Pořád tam někdo chodí tam a zase zpátky podél plotu a kouká.“

„Víte, mám ráda veverky. Ty přidrzlé veverky, co se drží u Bílého domu. Vyskočí na plot a žebrají, někdy přijdou až na chodník, proběhnou kolem nohou, posadí se na zadní a začnou panáčkovat.“

Musel jsem se smát, když jsem si na veverky vzpomněl. „Ano, ty to umějí.“

„Vypadáte, jako byste jim záviděl.“

„Možná, že trochu jo,“ připustil jsem. „Veverka má určitě celkem jednoduchý život. Zato lidský život nikdy být jednoduchý nemůže, je příliš mnohotvárný. A navíc nám to komplikují i věci, kterými se obklopujeme. Nebude to zřejmě horší než to vždycky bývalo, ale vtip je v tom, že to nikdy nebude lepší.“

„O tom chcete psát svoji knihu?“

Překvapeně jsem na ni pohlédl.

„Tady přece každý ví, že jste se vrátil, abyste napsal knihu. Jsou to dohady anebo jste to někomu říkal?“

„Asi jsem se o tom zmínil Georgovi.“

„Tak je to jasné,“ řekla. „Tady úplně stačí, abyste něco pověděl jednomu člověku a během tří hodin to ve městě vědí všichni. Zítra dopoledne budou zaručeně všichni vědět, že jste mě doprovázel domů a za můj koš zaplatil deset dolarů. Co vás vůbec vedlo k tomu, že jste nabídl tolik?“

„Někteří lidé si zřejmě budou myslet, že jsem se předváděl, a to mě mrzí,“ řekl jsem. „Neměl jsem to dělat, ale ti tři hulváti…“

Pokývla hlavou. „Vím, koho myslíte. Williamse a ty dva Ballardovy kluky. Ale neměl byste jim to mít za zlé. Nic zlého tím nemysleli. Jste nový a navíc z města. Prostě vám to museli ukázat…“

„Tak to se jim nepovedlo," řekl jsem. „Ale mezi námi, bylo to ode mne stejně dětinské jako od nich. A navíc je to u mne hůř omluvitelné."

„Jak dlouho tu zůstanete?" optala se.

Usmál jsem se. „Až se v září vrátíte, ještě tady budu."

„Tak jsem to nemyslela."

„Já vím, že ne. Ale napsat knihu chvíli trvá. Nechci s tím nijak spěchat. Chtěl bych tu udělat tu nejlepší práci, které jsem schopen. A pak se také musím utkat se spoustou ryb. Celé ty roky jsem snil o tom, jak zase vyrazím na ryby. A na podzim jsou hony. Měly by tu být kačeny."

„To máte pravdu. Na podzim se tu nemluví o ničem jiném, než kdy přes nás potáhnou kačeny. Všichni se na ně chystají."

„Doufal jsem, že to tady takové bude. Na Pilot Knobu mě nejvíc lákal ten uklidňující pocit, že budu vědět, co si kdo o mně myslí, že si zde budu moci popovídat, sednout si v obchodě ke starodávným kamnům a klábosit o tom, kdy potáhnou kachny, jak v Proctorských bažinách začaly kousat ryby, co poslední déšť udělal s kukuřicí, ječmenem nebo ovsem."

Pamatoval jsem si, že jedna z těch židlí kolem kamen patřila mému otci – byla to ta první židle zprava. A teď, když jsem kráčel vonícím jarním večerem, mě napadlo, jestli ta židle bude teď vyhrazena pro mě.

„Jsme tady," řekla z ničeho nic Kathy a zabočila na chodníček vedoucí k velkému dvoupatrovému bílému domu. Téměř se ztrácel v zeleni stromů a křovin. Zastavil jsem se a upřeně na dům koukal, snažil jsem se rozpomenout, určitě jsem ho znal.

„Forsythovo sídlo," pomohla mi Kathy. „Sídlo bankéře Forsytha. Bydlím zde od té doby, co jsem tu začala učit, tedy už tři roky."

„Ale bankéř…"

„Ano, ten zemřel před dvanácti, možná i více lety. Ale vdova po něm tu stále žije. Je to už velmi stará paní, pololepá a chodí o holi. Říká, že se cítí být osamělá, když je v domě sama. Proto mě sem taky vzala."

„A vy vlastně odjíždíte kdy?"

„Zítra nebo pozítří. Jedu domů a nemám proč spěchat. Celé léto nemám co dělat. Minulý rok jsem chodila do letní školy, ale tu jsem letos vypustila."

„Mohu vás tedy ještě jednou vidět, než odjedete?" Nevěděl jsem přesně, proč to říkám a ani jsem po tom nepátral. Prostě se mi zachtělo se s ní ještě sejít.

„Já nevím, budu mít hodně práce…"

„Co takhle zítra večer. Mohli bychom si někam zajet a povečeřet."

„Asi by to šlo."

„Zastavím se pro vás. Není to v sedm moc brzo?"

„Ne, to je tak akorát," ujistila mě. „A díky za doprovod."

Otočila se, ale já ještě váhal. „Dostanete se dovnitř?" optal jsem se poněkud hloupě. „Máte klíč?"

Zasmála se. „Mám klíč, ale nebudu ho potřebovat. Ten, kdo mě čeká, už o mně určitě ví."

„Kdo?"

„No, paní Forsythová přece. Je sice pololepá, ale ví o všem, co se kde šustne. Dohlíží na mne a dokud tu je, nemůže se mi nic stát."

Pobavilo mě to, ale také trošku naštvalo a vyvedlo z míry. Úplně jsem zapomněl na to, že tady nemohu jen tak někam jít a něco udělat, aniž by mě někdo další nesledoval, nevěděl o mně a nepředával informace ostatním.

„Takže zítra večer," řekl jsem poněkud prkenně, protože jsem cítil ty oči za oknem.

Vystoupila nahoru po schodech na vínem zarostlou verandu a než stačila přes ní přejít, dveře se otevřely a kuželec světla jimi pronikl ven. Stál jsem tam a sledoval to. Kathy měla pravdu. Paní Forsythové nic neuteklo.

Vrátil jsem se opět na ulici a vydal se po ní směrem dolů. Nad útesem Pilot Knob, který se tyčil na východ od města, vyšel měsíc. Když kdysi dávno jezdily po zdejší řece parníky, byl tento útes důležitým orientačním bodem a nově vzniklé město dostalo jméno podle něj. Ulici, kterou jsem kráčel, lemovaly statné jilmy a měsíční světlo, které si razilo cestu jejich mohutnými korunami, vytvářelo na dlažbě

kosočtvercové vzory. Vzduch opojně voněl šeříky kvetoucími v zahradách.

Když jsem došel na roh školní budovy, zabočil jsem na vedlejší cestu, která vedla dolů k řece. Město jsem nechal za zády, přede mnou houstly stromy šplhající se nahoru k útesu a měsíc se za nimi téměř ztrácel.

Vykročil jsem do tmy, ale neudělal jsem víc jak několik kroků, když na mě někdo skočil. Moc bych o tom říci nemohl, snad jen to, že jsem byl zaskočen. Nějaké tělo mě udeřilo do nohou, povalilo mě, a když jsem padal, objevilo se další, které mě praštilo do žeber. Dopadl jsem na zem a začal se po cestě kutálet. V tom jsem však uslyšel zespoda zvuk kroků. Přitáhl jsem kolena pod sebe a trochu jsem se přikrčil. Uviděl jsem před sebou obrys muže a mé smysly jen letmo zachytily pohyb nohy (nemohl bych říci, že jsem ji viděl, na to to byl příliš rychlý pohyb). Stačil jsem se ještě převrátit na bok, a tak mě noha zasáhla do paže místo do prsou, kam byla mířena.

Avšak za sebou jsem uslyšel další kroky, uvědomoval jsem si, že těch nohou je tu víc a pokud zůstanu ležet, vrhnou se na mě a zkopají mě. Stálo mě to velké úsilí postavit se na nohy, ale nakonec se mi to povedlo. Začal jsem ustupovat dozadu a snažil se nohy opět ovládnout, v tom jsem však zády narazil do něčeho tvrdého. Stál jsem u stromu. Jsou to ti tři, napadlo mě, co číhají ve tmě temnější, než tma.

Ti tři, co stáli ve škole u stěny a dělali si ze mě legraci, protože jsem nebyl odsud. Nic zlého tím nemysleli. A teď tu zalehli a čekali na mě, až odvedu Kathy domů.

„Dobrá, vy grázlové," řekl jsem, „jen vylezte a já vám to nandám."

Vylezli všichni tři. Kdybych byl držel hubu, asi by to neudělali, ale poté, co jsem je vyzval, vylezli.

Než jsem se stačil vzpamatovat, chytl jsem slušnou ránu. Sevřel jsem pěst a vrazil ji jednomu z nich do obličeje. Úder se mi vydařil, pěst dopadla na jeho tvář a zvuk, který úder provázel, připomínal skřípot žraločích zubů zápasících se zmrzlým kmenem.

Vzápětí se na mě vrhli. Pěsti na mě dopadaly ze všech stran a já cítil, jak pozvolna ztrácím rovnováhu. Padal jsem dolů, začali do mě

kopat. Sbalil jsem se do klubíčka, anebo jsem se o to aspoň pokoušel. Nemohu přesně říci, jak dlouho to trvalo, zřejmě jsem na nějaký čas upadl do bezvědomí.

Když jsem se však vzpamatoval a posadil se, cesta byla prázdná. Celé tělo mě ukrutně bolelo. S vypětím všech sil jsem se postavil na nohy, zakymácel se a vrávoravou chůzí se vydal dolů k řece. Měl jsem co dělat, abych udržel přímý směr.

Když jsem dorazil do hotelu a vyplazil se do svého pokoje, zamířil jsem rovnou do koupelny. Nebyl na mě hezký pohled. Jedno oko jsem měl ošklivě nateklé a podlitina začínala tmavnout. Celý obličej jsem měl od krve, jen na něm jsem si napočítal šest otevřených ran.

Když jsem se však trochu omyl, zjistil jsem, že rány nejsou nijak hluboké. Měl jsem naději, že během několika málo dní ze mě bude zase krasavec.

Co mě však bolelo ze všeho nejvíc, byla raněná důstojnost. Vrátil jsem se domů, do města svého dětství, jako celkem slavná osoba. Občas se mihnu televizní obrazovkou, rozprávím v rádiu a tady mě zmydlí hned první večer banda vesnických pitomců jen proto, že má nabídka za koš paní učitelky byla vyšší než jejich.

S hrůzou jsem pomyslel na to, co by se stalo, kdyby se ta dnešní epizoda donesla do New Yorku nebo Washingtonu. Už nikdy bych se jí nezbavil.

Pak následovala prohlídka celého těla. Tu a tam jsem měl nějaké modřiny, ale nebylo to nic vážného. Jeden nebo dva dny budu poněkud rozlámaný, ale pak to přejde. Budu se teď muset více věnovat rybolovu, být hodně venku, aby mě co nejmíň lidí vidělo, než mi ta opuchlina na oku splaskne. I když tak bláhový jsem nebyl, abych si myslel, že se tato historka může v Pilot Knobu utajit.

Pak mi ale došlo, že mám na zítřek domluvenou schůzku s Kathy – co s ní udělám?

Zamířil jsem ke dveřím na balkón a vyšel jsem ven, abych se ještě jednou podíval do noci. Měsíc stál vysoko nad ponuře vyhlížejícím útesem Pilot Knob. Stromy se v mírném větru kymácely, listy ševelily a já náhle zaslechl, jak ke mně vítr z dálky přináší ukrutný srdcervoucí řev mnoha psů. Bylo to jen na krátký okamžik. Zpozor-

něl jsem a naslouchal. Vzpomínal jsem přitom na to, co mi Linda Baileyová povídala o té smečce divokých psů pobíhajících po Lonesome Hollow.

Podařilo se mi to zaslechnout ještě jednou. Byl to řev, při kterém tuhla krev v žilách, řev smečky, která se stahovala kolem oběti.

Pak náhle přestal vát vítr a já už nic neslyšel.

Kapitola 9

Byl to vydařený den. Ne tím, že bych byl úspěšným při rybolovu, chytil jsem pouhé čtyři okouny, ale tím, že jsem byl venku u řeky, kde se mi podařilo navázat staronovou známost s říčním světem a dokonce jsem se už rozpomenul na nějaké detaily z polozapomenutého dětství. Když mi paní Streetrová připravovala jídlo s sebou, optala se mě na to černé oko, ale já byl vyhýbavý a snažil se vše přehrát v žert. Pak jsem uprchnul k řece a byl tam celý den. Nerybařil jsem pořád, také jsem průzkumničil, zajížděl jsem do spletitých zátočin, prohlédl si několik mokřin a ostrovů. Chtěl jsem objevit nějaká dobrá místa, kde by se dalo rybařit, ale nejen to. Prodíral jsem se tímto kusem divočiny, o kterém jsem po léta snil, a snažil jsem se ho zeptat, sjednotit se s ním. Byl to podivný svět plynoucí vody, zelení porostlých ostrovů, neplodných písečných nánosů a lesnatých břehů.

Když se začalo stmívat, vydal jsem se zpátky směrem k hotelu, pádloval jsem proti proudu a snažil se držet při břehu.

Byl jsem pouhých několik set metrů od doku, když jsem uslyšel, jak kdosi volá moje jméno – šepot se nesl nad řekou.

Vytáhl jsem pádlo a vyčkával, koukal jsem na břeh. Proud začal kánoi pomalu unášet dolů po řece.

„Sem," ozval se šepot a já zahlédl barevný záblesk v místě, kde ústilo do řeky úzké rameno. Popadl jsem pádlo a zamířil tam. Na šikmé kládě, jejíž jeden konec byl opřený o břeh a druhý ponořený ve vodě, stála Kathy Adamsová. Zabral jsem a hnal se vpřed, dokud kánoe nepřirazila ke kmeni.

„Naskočte si," řekl jsem, „provezu vás."

Zírala na mě. „Co to oko!" vyjekla.

Usmál jsem se. „Trochu jsem si naběhl."

„Už jsem slyšela, že jste bojoval," řekla. „Vypadá to, že budete mít starosti."

„Obvykle mám starosti," pravil jsem, „buď takové nebo makové."

„Ale teď je to vážné. Myslí si, že jste zabil člověka."

„Mohu snadno dokázat…"

„Justina Ballarda," upřesnila. „Jeho tělo našli asi tak před hodinou. A vy jste se s ním včera v noci popral."

Odkýval jsem to. „Myslím, že jo. Byla tma. Byli tři a já ani jednoho z nich pořádně neviděl. Možná ten, kterýho sem praštil, byl Ballardovic kluk. Já jsem udeřil jen jednou. Pak se na mě ti zbývající dva vrhli."

„Byl to Justin Ballard, s kým jste se včera v noci pral," řekla. „S ním a s těma dvěma dalšíma. Dopoledne se tím po městě vytahovali a Justin měl pěkně pochroumaný obličej."

„V tom případě jsem z toho venku," řekl jsem. „Celý den jsem byl u řeky…"

Zarazil jsem se uprostřed věty. Nebylo, jak dokázat, že jsem skutečně byl u řeky. Já sám jsem neviděl duši a pravděpodobně ani nikdo neviděl mě.

„Nerozumím tomu," řekl jsem.

„Bloumali dopoledne městem a vytahovali se tím, co vám udělali, a tvrdili, že vás chytí a ještě si to s vámi vyřídí. Pak někdo našel mrtvého Justina a ti druzí dva zmizeli."

„Přece si nemyslí, že jsem zabil všechny tři?" optal jsem se.

Zavrtěla hlavou. „Nevím, co si o tom myslí. Město je otřeseno. Někteří z nich se chystali jít sem dolů a dostat vás, ale George Duncan jim to rozmluvil. Říkal, že by neměli brát právo do svých rukou. Poukazoval na to, že nemají žádný důkaz, že jste to byl vy, ale lidé jsou přesvědčeni, že jste to udělal. George volal do hotelu a zjistil, že jste šel na ryby. Říkal jim, aby vás nechali na pokoji a pak volal šerifovi. Usoudil, že bude nejlepší, když se toho šerif ujme."

„A co vy?" optal jsem se. „Přišla jste, abyste mě varovala…"

„Koupil jste si můj koš, doprovodil mě domů a smluvil si se mnou schůzku. To vše mluví pro to, abych stála na vaší straně. Nechtěla jsem, aby vás překvapili."

„Obávám se, že schůzka se konat nebude," poznamenal jsem. „Je mi to líto. Těšil jsem se na ni."

„Co hodláte dělat?"

„Nevím," řekl jsem. „Budu si to muset promyslet."

„Nemáte moc času."

„To vím. Asi jediné, co mi zbývá, je dopádlovat k hotelu, sednout si tam a čekat.“

„Ale může se stát, že oni na šerifa čekat nebudou,“ varovala mě.

Potřásl jsem hlavou. „Je tady něco, co musím zjistit. Něco se mi na tom všem nelíbí.“

A opravdu tu bylo něco znepokojujícího. Nejprve chřestýši a teď, ani ne dvacet čtyři hodin poté, mrtvý farmářský kluk. Byl vůbec mrtvý? Byl vůbec někdo mrtvý?

„Nemůžete tam nyní jít,“ řekla, „musíte zůstat tady a rybařit, dokud se tu neobjeví šerif. Proto jsem taky tady, abych vám to řekla. Jestli potřebujete něco z pokoje, mohu vám to přinést.“

„Ne,“ odmítl jsem.

„Do každého apartmá vedou ještě zezadu dveře, ze strany od řeky. Nevíte náhodou, jestli jsou odemčené?“

„Myslím, že jsou.“

„Mohla bych tam zadem vklouznout a dostat…“

„Kathy,“ řekl jsem, „já nemohu…“

„Vy tam nemůžete jít,“ opakovala, „aspoň ne v tuto chvíli.“

„Myslíte si, že byste se tam mohla dostat?“

„Určitě.“

„Mám tam totiž takovou velkou obálku,“ řekl jsem. „S washingtonským razítkem a tlustým svazkem papírů uvnitř. Vemte ji a zmizte. Ničím se nezdržujte.“

„A co je v té obálce?“

„Nic inkriminujícího,“ pravil jsem. „Nic ilegálního. Ale nikdo to nesmí vidět. Jde o informaci, která by se neměla rozšířit.“

„Je to důležité?“

„Myslím, že ano, ale nechci vás do toho zatahovat. Nebylo by to…“

„Ale já už do toho jsem vtažena. Varovala jsem vás, i když si myslím, že to zákony nepovolují. Nechtěla jsem, abyste se s nimi střetl v hotelu. Vy musíte zůstat tady u řeky…“

„Kathy,“ řekl jsem, „musím vám povědět něco, co vás překvapí. Ale jste si opravdu jistá, že chcete riskovat pro tu obálku?“

„To jsem,“ řekla. „Kdybyste to zkoušel vy, mohli by vás vidět. Když uvidí mě, nic se nestane.“

„Dobrá,“ řekl jsem a přitom se nenáviděl za to, že ji nechávám dělat tak špinavou práci. „Já nejen, že chci vyjet na řeku, ale stoprocentně budu muset utéct, ne proto, že jsem někoho zabil, ale děje se zde něco podivného. Celá ta věc je namířena proti mně a já se musím snažit, aby mě nepohltila. Vydat se mohu kdykoliv později.“

Dívala se na mě s úsměvem, který mi nedovoloval jí lhát. A pokud mi může někdo pomoci, je to jenom ona.

„Pokud chcete utéct,“ řekla, „nejlépe, když to uděláte hned.“

„Jasně,“ souhlasil jsem.

„Takže, jsme domluveni?“

„Jestliže získáte ten dopis, nedívejte se dovnitř. Nečtěte ho.“

„Vůbec ničemu z toho nerozumím,“ namítla.

„Nic si z toho nedělejte, já zase nechápu, proč jste mě varovala.“

„Už jsem vám to řekla. Možná byste mi mohl poděkovat.“

„To mám v úmyslu,“ řekl jsem.

Začala couvat zpátky na břeh.

„Spolehněte se,“ zavolala ještě, „tu obálku dostanu.“

Kapitola 10

Padla noc a já se už nemusel držet tak blízko břehu. Vjel jsem do proudnice, řeka mě rychle unášela. Minul jsem dvě města, byla na opačné straně řeky, než kudy mě nesl proud, a tak jsem z nich neviděl víc, než jen světla na obzoru.

Měl jsem starost o Kathy. Neměla důvod mi pomáhat a já měl špatné svědomí, že jsem ji nechal pustit se do něčeho, z čeho by se mohla vyklubat dost špinavá práce. Ale ona přece sama přišla, aby mě varovala, uklidňoval jsem se, sama se přiklonila na moji stranu a stala se tak mým jediným spojencem. A co víc, byla pravděpodobně tou jedinou osobu, které jsem mohl v dané chvíli důvěřovat. Snad se jí to podaří, říkal jsem si, je to teď to nejdůležitější – zachránit obálku, aby se nedostala do rukou někoho, kdo by zveřejnil její obsah.

Musím se spojit s Filipem, co nejdříve to bude možné, a říci mu, co se tady stalo. My dva bychom mohli nejlépe přijít na to, co by se dalo dělat. Ale než začnu hledat telefonní budku, musím být dostatečně daleko od Pilot Knobu, abych nevzbudil svým hovorem žádné podezření.

Řeka plynula poměrně rychle a já ještě ze všech sil pádloval.

Během cesty jsem přemýšlel o předešlé noci a o nálezu těla Justina Ballarda. A čím víc jsem o tom přemýšlel, tím jsem byl přesvědčenější, že Ballard není mrtev. Nemohlo být pochyb o tom, že ti tři, co mě včera napadli, byli ti, co mě provokovali včera ve škole. Nezdálo se mi, že by se nejdřív vytahovali tím, jak mě zmlátili a pak zmizeli. Kam a jak? Připadalo mi, že nemohlo být nic jednodušší, než nastražit mrtvé tělo tak, aby podezření padlo alespoň na čas na moji hlavu a já byl třeba i lynčován. A pokud byla pravda to, co tvrdila Kathy, moc mi k tomu nechybělo. Nebýt George Duncana, kdo ví, jak by to se mnou dopadlo. A jestliže ty věci, ať byly čím byly, se dokázaly přeměnit do různých tvarů a stát se domem, podepřeným autem, hromadou dřeva, lidmi, večeří na stole, džbánem kukuřičné whisky, pak už dokázaly být čímkoliv. Vzít na sebe podobu mrtvého těla by pro ně muselo být úplnou prkotinou. A pak mi došlo, že by pro ně nemohl být žádný problém ukrýt ty tři hochy a skrývat je tak

dlouho, dokud by toho bylo zapotřebí. Jistě, možná to vypadalo příliš ztřeštěně a složitě, ale nebylo to o moc ztřeštěnější, než zabít člověka autem, a to auto pak nechat zmizet, anebo si plánovat něčí smrt v chřestýším doupěti.

Doufal jsem, že mě už brzy řeka zanese do nějakého městečka či vsi, odkud bych si mohl zavolat. Zpráva o vraždě v Pilot Knobu se už možná rozšířila do okolí a lidé tu budou ve střehu, ale na druhé straně mě uklidňovalo to, že nikdo nemohl tušit, že se poplavím dolů po řece. Zjistili by to pouze v tom případě, že by zatkli Kathy a to jsem nechtěl raději ani pomyslet. Při nejhorším se může stát to, že si zavolám a oni mě pak zatknou. Co bude dál? Nechtělo se mi o tom prozatím přemýšlet. Může se však stát i to, že se Filipovi dovolám a náš hovor bude odposloucháván, pak by to celé bylo k ničemu.

K žádnému uspokojivému závěru jsem ve svých úvahách nedošel. Byl jsem otrávený. Převracel jsem myšlenky v hlavě tam a zase zpátky, ale k ničemu to nebylo.

Už byla noc, ale přesto nad řekou visel světelný opar. Odkudsi z dálky ke mně doléhalo bučení krávy a sotva slyšitelný štěkot psa. Řeka kolem mne bez ustání drmolila tu svou, tu a tam vyskočila ryba, pleskla sebou a zůstala po ní jen zčeřená kola na hladině. Měl jsem pocit, že proplouvám rozlehlou rovinou, kterou ohraničují svými stíny stromy lemované břehy a vzdálené kopce. Bylo to tu naplněno zvláštním mírem. Cítil jsem se na řece úplně bezpečný. Připadalo mi totiž, že jsem úplně vydělen z ostatního světa. Byl jsem sám ve středu tohoto prostoru, který se šířil kolem mne do všech stran. Zvuky, které ke mně přicházely přes vodu, ono bučení krávy a štěkot psa byly tak vzdálené, že jen pocit mé oddělenosti umocňovaly.

Ale pak tato idylka náhle skončila. Řeka se přede mnou nahrbila a já začal zběsile pádlovat, abych co nejdříve uviděl, co mě vepředu čeká. Nebylo tam nic než tma. Stovky a stovky metrů tmy, kterou se valila voda.

Ale pak se ten dlouhý pás tmy začal vztyčovat a já v něm po chvíli rozpoznal dlouhý zakřivený krk, na němž seděla hlava jakéhosi přízraku. Krk se pozvolna kymácel a hlava přitom visela přímo nade mnou, takže já zděšeně zíral do rudých, rubíny připomínajících očí, které se třpytily ve světle odraženém od vodní hladiny. Rozekla-

ný jazyk vyšlehl proti mně, ústa se otevřela a já spatřil mohutné tesáky.

Ponořil jsem pádlo do vody a mocně zabral. Snažil jsem se udržet směr lodi řítící se do zčeřených vln. Za krkem jsem ucítil horký dech bestie, jejíž útočící hlava mě právě minula jen o několik málo centimetrů.

Ohlédl jsem se přes rameno a uviděl, že se opět chystá k útoku. Věděl jsem, že má značnou přesilu, ale když už jsem jí unikl jednou, doufal jsem, že se mi to podaří i podruhé.

Břeh byl příliš daleko, abych se ho mohl zachytit, a tak to jediné, co mi zbývalo, bylo nechat se unášet proudem a uhýbat. Jednu chvíli mi proběhla hlavou myšlenka, že bych mohl z lodi vyskočit, ale nebyl jsem moc dobrý plavec a vodní příšera, jako byla tato, by mě nepochybně dokázala lehce z vody vytáhnout.

Vyčkávala. Neměla na spěch. Věděla, že mě dostane a že čas, který nechává plynout, mi rozhodně nedává šanci zmizet. Voda se za ní zčeřila do čitelného písmene V, jak se ke mně začala přibližovat, dlouhý krk zahnutý a připravený k útoku, chřtán široce otevřený a ve světle hvězd lesknoucí se tesáky.

Prudce jsem kánoi stočil tak, aby změnila směr jízdy, obludu zmátla a při jejím dalším útoku se zase vrátila do původní polohy.

Jak se však kánoe nahnula, začal se s rachotem kutálet po dně nějaký předmět. Bylo mi ihned jasné, co udělám. Nebylo to rozumné, nemělo to logiku, byl to zatraceně hloupý plán, ale já byl u konce svých možností a čas se zběsile řítil kolem mne. Neměl jsem naději, že by se mi mohlo povést to, co jsem zamýšlel udělat – vlastně to ani plán nebyl, spíše jakási reflexivní odpověď – a navíc jsem neměl představu, co bych dělal, kdyby se mi to skutečně povedlo.

Udeřil jsem pádlem do vody a otočil kánoi tak, abych stál čelem proti nestvůře. Pak jsem se sklonil, sebral prut a stoupl si. Kánoe obyčejně není tím druhem plavidla, kde by člověk mohl stát, ale tato moje byla celkem stabilní a již odpoledne jsem na ní nějaké prostocviky prováděl.

Na konci vlasce jsem měl třpytku na okouny, byla to celkem těžká třpytka (na okouny až příliš těžká) se třemi ostrými háčky. Ten

tvor byl zrovna celkem blízko, a jeho široce otevřená tlama mi poskytovala dobrý cíl. Zamířil jsem a švihnul paží.

Fascinován jsem sledoval záblesk letící třpytky, která se leskla ve slabém osvětlení řeky. Zamířila rovnou do otevřené tlamy, zlomek sekundy jsem počkal a pak jsem konec prutu zvednul a táhl za něj vší silou, aby se háčky zasekly. Ucítil jsem škubnutí, bylo to neuvěřitelné, ale příšeru jsem chytil.

Až do té chvíle jsem nemyslel dál, než na to, že hodím třpytku. Nevěděl jsem, co udělám, až příšeru ulovím. Domnívám se totiž, že mě ani na chvíli nenapadlo, že bych ji opravdu ulovit mohl.

Ale nyní jsem ji držel a dělal to jediné, co jsem mohl. Přikrčil jsem se a pevně svíral prut. Hlava příšery cukala dozadu, vzpínala se k obloze a naviják jen zpíval, jak se vlasec odvíjel.

Ještě jednou jsem prutem prudce škubl, aby se háčky zasekly hlouběji a v tom se proti mně vyvalila obrovská vlna. Mohutné tělo se vztyčilo k obloze, pak zase kleslo, vztyčilo, už jsem myslel, že to nikdy neskončí. Hlava na štíhlém krku sebou škubala dopředu a dozadu, prut sebou divoce mrskal, a já na něm odhodlaně visel, i když jsem neměl tušení, k čemu mi to bude. Jedna věc však byla jistá, nestál jsem o tu rybu, kterou jsem právě ulovil.

Kánoí cloumaly vlny. Nestvůra se nevzdávala. Stále víc jsem se přikrčoval a choulil, lokty se opíral o boky lodě ve snaze co nejvíce snížit těžiště a zabránit tak jejímu převrácení.

Najednou se kánoe rozjela. Nabírala čím dál větší rychlost, byla bezbrannou skořápkou taženou mohutným tělem vodní nestvůry po rozbouřené řece.

Mohl jsem ji pustit, nechat utéct, ale místo toho jsem křečovitě svíral prut, vychutnával jsem si tuto divokou noční jízdu, neudržel jsem se a začal dokonce křičet. Můj hlas zněl vítězně. Nebyl jsem to já, kdo utíkal.

Výskal jsem jak bláznivý kovboj na divokém koni, zatímco se kánoe řítila po vodní hladině. Úplně jsem zapomněl na to, co této jízdě předcházelo. Obluda se přede mnou kroutila a hrbila, její zadní ploutev sebou plácala tu ve vzduchu, tu ve vodě, jak bez přestání zuřivě bojovala.

A pak náhle vlasec ochabl a příšera zmizela. Byl jsem na řece sám. Krčil jsem se v kánoi, která se divoce pohupovala nahoru a dolů, a když se řeka zklidnila, usedl jsem opět na sedačku a začal navíjet vlasec. Chvíli to trvalo, ale pak se u boku lodi objevila třpytka. Byl jsem zaskočen, když jsem ji viděl. Až do té chvíle jsem byl přesvědčen, že se vlasec přetrhl a nestvůra i se třpytkou unikla. Teď bylo jasné, že zmizela, protože háčky byly tak pevně a hluboko zaseknuté do masa, že jediný způsob, jak se mohly uvolnit, byl prostě ten, že celé obludné stvoření zmizelo.

Kánoe opět plula po klidné řece, já se shýbl a sebral pádlo. Vycházel měsíc a v jeho záři vypadala řeka jako pás tekoucího stříbra. Seděl jsem nehybně, pádlo v ruce a přemýšlel o tom, co mám dělat. Cosi ve mně křičelo, abych opustil řeku dřív, než se vynoří další obluda. Pádluj ke břehu! Ale když jsem se nad tím zamyslel, věděl jsem, že je to nesmysl, protože žádná příšera se neobjeví. Jestli se vůbec dalo to celé nějak vysvětlit, musel jsem si to dát do souvislosti s chřestýším doupětem a smrtí Justina Ballarda. Svět, o kterém hovořil můj přítel, nastražil další léčku a ta selhala. Byl jsem si jistý, že jednou provždy. A pokud to tak opravdu bylo, na řece jsem byl v naprostém bezpečí.

Ostré, pronikavé pípání náhle přerušilo tok mých myšlenek, rozhlédl jsem se kolem sebe a zkoušel jsem identifikovat, odkud přichází. Necelé dva metry ode mne seděla na boku lodi jako na bidýlku další nestvůra. Byla to groteskní věc ve tvaru človíčka, na hlavě měla hustou hřívu vlasů a na vratkém místě, kde seděla, se držela nohama, které připomínaly soví paťáty. Hlava se zužovala do špice a až z jejího vrcholku padaly dolů husté vlasy, které vytvářely kolem hlavy cosi, co připomínalo klobouk jistých asijských národů. Ze stran hlavy vystupovaly špičaté uši a zpod vlasů na mě koukaly rudé oči.

Jak jsem ji uviděl, začal jsem v pípání rozeznávat smysluplné slabiky.

„Potřetí vzniká kouzlo! Potřetí vzniká kouzlo!“

Stáhlo se mi hrdlo a prudce jsem se rozmáchl pádlem. Příšerku jsem zasáhl, srazil ji z hrany, na které seděla, a odpálil ji vysoko do vzduchu, jako by byla baseballový míček. Pípání se proměnilo v sotva znatelné zapištění a já fascinovaně sledoval její dráhu letu vy-

soko nad řekou. Když už byla na cestě dolů, náhle zmizela. Jako by praskla mýdlová bublina. V jednu chvíli tu byla, v příští ne.

Můj starý přítel možná neměl ve všem, co napsal, úplnou pravdu, ale dělo se tu něco zatraceně podivného.

Kapitola 11

Městečko bylo malé a žádnou telefonní budku jsem tam nenašel. Nevěděl jsem ani, jak se město jmenuje, pokud mě paměť nešálila, mohl to být Woodman. Zkoušel jsem si v duchu vybavit, jak vypadá okolí Pilot Knobu, ale měl jsem to všechno tak hluboko zasuto v paměti, že jsem si nemohl být ničím jistý. Na jménu města nesejde, říkal jsem si, hlavně abych si odsud mohl zavolat. Filip mi mohl z Washingtonu poradit, co dělat a když ne to, mohl třeba tušit, co bude následovat. Ještě jsem mu ani nepoděkoval za to, že mi poslal tu kopii strýcových poznámek. I když jsem si uvědomoval, že kdyby mi je neposlal, možná by mě nic z těch hrůz nepotkalo.

Jediné místo, které bylo ve městě otevřené, byl bar. Ze špinavých oken vycházelo matné žluté světlo a větřík, který foukal nahoru ulicí, rozhoupával plechovou desku ve tvaru pivního půllitru zavěšenou nad chodníkem.

Stál jsem na protější straně ulice a snažil se sebrat dostatek odvahy k tomu, abych tam dovnitř vkročil. Nebylo jisté, že tam telefon mají, ale připadalo mi to velice pravděpodobné. Věděl jsem, že vstoupit dovnitř je pro mě do jisté míry nebezpečné, protože se dalo čekat, že šerif kvůli mě zburcoval okolí, a přestože poplašné zprávy nemusely dojít až sem do těchto míst, musel jsem s tím počítat.

Kánoi jsem nechal dole u řeky přivázanou ke kymácejícímu se sloupu, kdybych se teď k ní vrátil, nasedl a odrazil ji do proudu, nikdo by o mně nevěděl, protože až do této chvíle mě nikdo neviděl. Až na ten protější bar bylo město úplně mrtvé.

Ale já si potřeboval zatelefonovat, prostě jsem to musel udělat. Filipa jsem musel varovat, už i tak mohlo být pozdě. Mohl mít nějaký nápad, jak bychom se měli zachovat. Bylo už jasné, že kdokoli si poznámky mého mrtvého přítele přečetl, musel čelit stejnému nebezpečí, jako on, když tyto poznámky psal.

Chvíli jsem tam nerozhodně postával, než jsem se konečně utvrdil v tom, co udělám. Vstoupil jsem do silnice. Když jsem došel na druhý chodník, zastavil jsem se a podíval se nahoru na pohupující se půllitr. Připadalo mi, jako by mě tím svým kýváním odrazoval od to-

ho, co jsem zamýšlel udělat. Šli po mně a nemělo smysl chodit dovnitř a říkat si tak o problémy, které by s největší pravděpodobností nastaly. Minul jsem bar a pokračoval dolů silnicí. Když jsem však byl na polovině cesty k řece, otočil jsem se a vracel se zase nahoru. Nemá to cenu, říkal jsem si, tohle k ničemu nevede. Mohl jsem tu chodit tam a zpátky celou noc, aniž bych věděl, co vlastně udělám.

Vystoupal jsem tedy po schodech a zatlačil do dveří, které se otevřely. Vzadu v místnosti seděl u baru nějaký muž, barman se opíral o pult, tváří ke dveřím, jako by celý večer čekal, až vstoupí zákazník. Zbytek místnosti byl prázdný, židle byly přistrčené ke stolům.

Barman se nepohnul. Jako by mě vůbec neviděl. Vstoupil jsem dovnitř, zavřel za sebou dveře a zamířil k baru.

„Co to bude, pane?“ optal se barman.

„Whisky,“ řekl jsem a ani jsem nežádal o led. Připadalo mi, že žádat zde o led, by mohlo být porušením etikety. „A nějaké drobné – tedy, jestli máte telefon.“

Muž ukázal palcem do rohu místnosti. „Tamhle,“ řekl. Podíval jsem se tam a opravdu v rohu byla zabudována telefonní kabina.

„Máte ji na očích,“ řekl.

„Ano,“ přitakal jsem.

Postavil na pult sklenici a začal nalévat.

„Cestujete nějak pozdě.“

„Jak se to veme,“ řekl jsem a podíval se na hodinky. Bylo půl dvanácté.

„Neslyšel jsem žádné auto.“

„Nechal jsem ho nahoře, kousek odsud. Myslel jsem si, že tu bude všude zavřeno. Pak jsem uviděl vaše světlo.“

Nebylo to příliš věrohodné, ale on se dále neptal. Bylo mu to jedno. Čistě konverzoval.

„Já ale budu zavírat,“ řekl. „O půlnoci. Nikdo tu dneska není. Až tamhle na Joa, ale ten je tu vždycky. Vyhazuji ho každou noc. Jako toulavou kočku.“

Napil jsem se, nebylo to dobré, ale potřeboval jsem to. Hřálo mě to uvnitř a pomáhalo mi to dusit strach, který mi kloktal v hrdle.

Podal jsem mu bankovku.

„Chcete to všechno v drobných?“

„Pokud je to možné.“

„Jistě, je to možné. Chcete asi volat hodně daleko.“

„Do Washingtonu,“ řekl jsem. Neviděl jsem důvod, proč bych mu to neměl povědět.

Dal mi drobné a já zamířil do telefonní kabiny. Neznal jsem Filipovo číslo a tak to chvíli trvalo. Pak se ozvalo zvonění a o chvíli později jsem uslyšel něčí hlas.

„Pan Filip Freeman, prosím, má meziměstský hovor,“ řekla telefonistka.

Na druhém konci drátu ten někdo překvapeně vyjeknul, pak bylo ticho. Po chvíli se hlas opět ozval a řekl: „Není tu.“

„A nevíte, kdy se vrátí?“ optala se telefonistka.

„Nevrátí se,“ řekl ten seškrcený hlas. „Nezlobte se, ale to má být vtip? Filip Freeman je mrtev.“

„Volaný není na telefonu.“ Hlas telefonistky připomínal počítač. „Ale říkali…“

„Nevadí,“ řekl jsem. „Budu mluvit s tím, kdo je u telefonu.“

„Prosím vhoďte dolar a půl,“ ozval se počítačový hlas.

Zašátral jsem v kapse a vytáhl hrst mincí, hrábl jsem do nich a několik jich přitom spadlo na zem. Ruka se mi tak silně třásla, že bylo obtížné mince do automatu vhodit.

Filip Freeman je mrtvý!

Konečně se mi podařilo vhodit poslední minci. „Pokračujte,“ řekla telefonistka.

„Ještě tam jste?“ optal jsem se.

„Ano,“ přitakal ten anonymní hlas.

„Omlouvám se,“ řekl jsem. „Nevěděl jsem to, jsem Horton Smith, Filipův starý přítel.“

„Znám vás z vyprávění. Já jsem Filipova sestra.“

„Marge?“ optal jsem se.

„Ano, Marge.“

„Kdy se…“

„Dnes večer,“ řekla. „Phyllis ho měla vyzvednout, čekal na ni na chodníku a najednou padl.“

„Infarkt?“

Dlouho bylo ticho a pak řekla: „Myslíme si to. Phyllis si to myslí, ale…“

„Co je s Phyllis?“

„Teď spí. Doktor jí něco dal.“

„Ani nevíte, jak mi to je líto,“ řekl jsem. „Říkáte dnes večer?“

„Před několika hodinami. A, pane Smith, nevím – asi bych vám to neměla říkat. Ale jste Filipův přítel…“

„Dlouholetý,“ řekl jsem.

„Je tu něco divného. Lidé, kteří viděli, jak padal, tvrdili, že viděli šíp – šíp, který ho zasáhl do srdce. Ale žádný šíp tam nebyl. Svědkové to říkali policii a lékař teď….“

Hlas se jí zlomil a po drátě ke mně přicházely její vzlyky. Pak řekla: „Vy jste Filipa znal a znal jste také strýčka.“

„Ano, znal jsem je oba.“

„Je to vůbec možné, že ti dva tak blízko po sobě.“

„Ano, je to divné,“ řekl jsem.

„Stalo se něco? Chtěl jste Filipa…“

„Teď už nic. Vracím se do Washingtonu.“

„Myslím, že pohřeb bude v pátek.“

„Ano, děkuji. Je mi líto, že jsem vás zrovna teď rušil.“

„Nemohl jste to vědět,“ řekla, „povím Phyllis, že jste volal.“

„Když budete tak hodná,“ pravil jsem, ačkoli to nemělo smysl. Nebude vědět, o koho jde. S Filipovou ženou jsem se střetnul pouze jednou či dvakrát.

Popřáli jsme si dobrou noc a já se pak malátně sesul v telefonní kabině. Filip je mrtev – usmrcen šípem. Ten už se jako vražedná zbraň moc nenosí. Mimochodem stejně tak, jako vodní příšery a chřestýši.

Sehnul jsem se a začal šátrat po podlaze, kam mi před chvílí upadly nějaké mince.

Něco se dotklo dveří kabiny a já vzhlédl. Barman se tiskl obličejem na dveře a když mě uviděl, jak na něj koukám, odstoupil a zamával na mě rukou. Narovnal jsem se a otevřel dveře.

„Je vám něco?“ optal se. „Je vám špatně?“

„Ne. Spadly mi tady nějaké drobné.“

„Jestli budete chtít ještě nalít, máte nejvyšší čas. Já zavírám.“

„Musím si ještě zavolat," řekl jsem.

„Tak to udělejte rychle."

Telefonní seznam ležel na polici pod telefonem.

„Kde mám hledat číslo do Pilot Knobu?" optal jsem se.

„Najdete to pod Pilot Knob Woodman."

„Toto je Woodman?"

„To je," řekl muž a s opovržením na mě pohlédl. „Asi jste přehlédl tabuli, když jste přijížděl do města."

„Asi jo," řekl jsem.

Zavřel jsem dveře, našel jsem zmíněný oddíl v seznamu a prstem jsem jel jméno po jménu, až jsem po několika stránkách našel to, které jsem hledal – Janet Forsythová. Byla to jediná Forsythová uvedená v seznamu, bylo to mé štěstí, protože bych si jinak nevěděl rady. Jméno manželky doktora Forsytha jsem nikdy neznal, anebo jsem ho už dávno zapomněl.

Chtěl jsem již zvednout sluchátko, když jsem opět zaváhal. Dostal jsem se už hodně daleko. Mám riskovat? Ale jak by mohli zjistit, odkud volám, ujišťoval jsem se.

Zvedl jsem sluchátko, vhodil minci a vytočil číslo. Následovalo dlouhé vyzvánění, já čekal. Konečně čísi hlas zvonění přerušil: „Haló." Myslel jsem si, že jsem ten hlas poznal, ale nebyl jsem si úplně jistý.

„Slečna Adamsová?" optal jsem se.

„Ano. Paní Forsythová spí a…"

„Kathy," přerušil jsem ji.

„Kdo je to?"

„Horton Smith," řekl jsem.

„Oh," ozvalo se překvapeně a pak bylo ticho.

„Kathy…"

„Jsem ráda, že vás slyším," řekla. „Všechno to bylo velké nedorozumění. Ballardův kluk se objevil. Všichni tři jsou tady. Je to všechno v pořádku a…"

„Zadržte, prosím," řekl jsem. Mluvila tak rychle, že slova navzájem splývala. „Pokud se mladý Ballard našel, povězte mi, co se stalo s tím tělem."

„S tělem? Oh, vy myslíte…"

„Ano, tělo Justina Ballarda.“

„Hortone, to je na celém to nejdivnější. Tělo zmizelo.“

„Co tím myslíte – zmizelo?“ Myslím, že jsem to věděl. Ale chtěl jsem mít jistotu.

„Tedy, to tělo se našlo na kraji lesa, západně od města, dva lidi ho tam hlídali, než přijde šerif, byl to Tom Williams a kdo byl ten druhý, nevím. Ale ti dva jen chvíli nedávali pozor a když se podívali zpět, tělo tam nebylo. Nikdo je nemohl ukrást. Prostě zmizelo. Celé město je vzhůru…“

„A vy?“ optal jsem se. „Máte obálku?“

„Ano, mám. Měla jsem ji už předtím, než tělo zmizelo.“

„Takže všechno je v pořádku?“

„Ano, jistě,“ řekla. „Můžete se hned vrátit.“

„Povězte mi jednu věc, Kathy. Koukala jste do obálky?“

Začala mluvit vyhýbavě.

„Podívejte, Kathy, je to důležité. Koukala jste dovnitř?“

„Jenom jsem zběžně…“

„Zatraceně,“ vykřikl jsem, „přestaňte se vytáčet! Povězte mi, jestli jste to četla.“

Rozčílila se. „Jasně, četla jsem to. A ten člověk, co to psal, je podle mě…“

„Na tom člověku, co to psal, teď nezáleží. Kolik jste toho četla? Všechno?“

„Několik prvních stránek. Až k těm poznámkám. Hortone, snad se mi nebudete snažit namluvit, že na tom je něco pravdy. Bylo by to od vás hloupé. Je to všechno nesmysl. O evoluci nic nevím, ale i tak mohu ukázat na spoustu nedostatků, které ta teorie má.“

„Tím neztrácejte čas,“ řekl jsem jí. „Proč jste to četla?“

„Asi proto, že jste mi řekl, abych to nedělala. Nemohla jsem si pak pomoci, abych to nečetla. Je to vaše vina, že jsem to četla. A je na tom vůbec něco špatného?“

Jistě, to, co tvrdila, byla pravda, i když mi to tehdy nedošlo. Varoval jsem ji, protože jsem nechtěl, aby se do toho dále zaplétala, a tak jsem udělal tu jedinou věc, která mi zaručila, že se do toho zaplete. Co se týkalo Kathy, nejhorší bylo to, že její zasvěcení do věci bylo zbytečné, brala tu obálku v okamžiku, kdy už k tomu nebyl žádný

důvod. Tělo Justina Ballarda neexistovalo a s tím já nepočítal. Ačkoli, kdyby se toto nestalo, snažil jsem se před sebou ospravedlnit, pak by šerif určitě navštívil můj pokoj v hotelu, našel by obálku a pak by teprve nastalo peklo.

„To celé má jeden háček," řekl jsem. „Hrozí vám nebezpečí. Vy…"

„Hortone Smithe," vyštěkla, „nestrašte mě!"

„Já vás nestraším," řekl jsem. „Je mi líto. Neměl jsem vás nikdy nechat…"

„Co je vám líto?" optala se.

„Kathy," můj hlas zněl omluvně, „poslouchejte mě a nepřerušujte mě. Za jak dlouho můžete zmizet? Chtěla jste jet domů do Pensylvánie. Už jste spakovaná?"

„Ano," řekla. „Už mám zabaleno – ale jak to spolu souvisí?"

„Kathy…" Začal jsem a pak se zarazil. Vyděsí ji to a to jsem nechtěl. Ale nemohl jsem vymyslet nic, jak bych jí to mohl šetrně sdělit.

„Kathy," řekl jsem, „ten muž, co to psal, byl zabit a ten, co mi tu obálku poslal, byl zabit před několika hodinami…"

Těžce vydechla. „A vy si myslíte, že…"

„Nebuďte blázen," řekl jsem, „každý, kdo si to přečte, je v nebezpečí."

„A vy? Myslíte, že to souviselo s Justinem…"

„Myslím, že ano."

„Co bych měla dělat?" optala se. Ne nějak vyděšeně, dokonale věcně a zřejmě ještě stále trochu nevěřícně.

„Nasedněte do auta a zajeďte sem pro mě. Vemte s sebou tu obálku, ať ji už nikdo další nemůže číst."

„Stavím se pro vás. A pak co?"

„A pak pojedeme do Washingtonu. Jsou tam lidé, které bychom měli navštívit."

„To jako koho?"

„Třeba FBI, například," řekl jsem.

„Ale vždyť můžete zvednout telefon a…"

„To přece ne," zvolal jsem, „tohle jim přece nemůžu telefonovat. Nevěřili by telefonnímu oznámení. Takových potrhlých telefonátů tam mají."

„A vy si myslíte, že je můžete přesvědčit."

„Asi ne," připustil jsem. „Vás jsem vlastně také nepřesvědčil."

„Já sama nevím, jestli ano či ne. Musela bych o tom přemýšlet."

„Na to není čas," varoval jsem ji. „Buď pro mě přijedete nebo ne. Mohlo by být pro nás bezpečnější cestovat spolu, ačkoli vám to zaručit nemohu. Vy byste jela v každém případě a…"

„Kde jste teď?" optala se.

„Ve Woodmanu. Je to město kousek dolů po řece."

„Já vím, kde to je. Chcete, abych vám něco vzala v hotelu?"

„Ne," řekl jsem. „Myslím, že čas může být důležitý. Měli bychom co nejrychleji odjet. A moc se nezastavovat."

„Kde vás najdu?"

„Jeďte pomalu hlavní ulicí – je tu jediná. Já na vás budu čekat. Určitě tu nebude projíždět moc aut."

„Připadám si dost hloupě," řekla. „Je to tak…"

„Melodramatické," doplnil jsem ji.

„Ano, mohli bychom to tak říci, ale koneckonců já jsem chtěla odjet v každém případě."

„Budu tu na vás čekat."

„Přijedu tak za půl hodiny, možná o něco později," řekla.

Vyšel jsem ven z kabiny a zjistil, že mám v nohách křeč z toho, jak jsem tam byl dlouho skrčený. Dokulhal jsem se k baru.

„Dal jste si načas," zavrčel barman nevlídně. „Joa jsem už vyhodil a zavírám. Tady jsem vám nalil. Moc se s tím nezdržujte."

Uchopil jsem sklenici. „Byl bych rád, kdybyste se se mnou napil."

„To má být pozvání?"

Přikývnul jsem.

Zavrtěl hlavou. „Já nepiju," řekl.

Dopil jsem, zaplatil a vyšel ven. Za mnou zhasla světla a chvíli po mně vyšel barman. Zamykal dveře. Když sestupoval na chodník, o něco zakopl a jen tak tak, že nespadl. Shýbl se a sebral to, oč se málem přerazil. Byla to baseballová pálka.

„Zatracený děti,“ zaklel. „Hrály si večer vzadu na dvoře a asi to tu zapomněly.“

Otráveně ji opřel o lavičku stojící vedle dveří.

„Nevidím vaše auto,“ utrousil.

„Já nemám auto.“

„Ale říkal jste…“

„Ano. Kdybych vám byl řekl, že auto nemám, musel bych to dlouze vysvětlovat a já si potřeboval rychle zavolat.“

Podíval se na mě a zavrtěl hlavou – muž, který se tu z ničeho nic objevil a nemá auto.

„Přijel jsem na kánoi,“ dodal jsem. „Uvázal jsem ji dole u řeky.“

„A co chcete dělat teď?“

„Zůstanu tady,“ řekl jsem. „Čekám na přítele.“

„Se kterým jste telefonoval?“

„Ano,“ přitakal jsem. „Se kterým jsem telefonoval.“

„Tak tedy dobrou noc,“ řekl. „Snad tu nebudete čekat moc dlouho.“

Odcházel dolů ulicí směrem k domovu, ale několikrát se ještě poodvrátil, aby se na mě podíval.

Kapitola 12

Kdesi v lese dole u řeky mrzoutsky zamumlala sova. Vál chladný noční vítr a abych si uchránil alespoň trochu tepla, ohrnul jsem si límec od košile. Dolů ulicí se potichounku plížila kočka, když mě uviděla, zastavila se, přešla na druhou stranu ulice a zmizela ve tmě mezi dvěma domy.

Poté, co barman odešel, stal se Woodman skutečně mrtvým městem. Nevěnoval jsem tomu předtím pozornost, ale teď jsem měl čas a tak jsem překvapeně koukal na to, jak je to tu poničené a ošuntělé. Woodman stejně jako Pilot Knob a řada dalších patřily k těm městečkům, které pomalu ale jistě spěly ke svému zániku a zapomnění. V chodnících byly díry a v nich bujela tráva a různé plevele. Domy na sobě nesly známku času, byly oprýskané, neopravené a co se týče architektury, pokud vůbec lze v tomto případě o slohu hovořit, zařadil bych je do minulého století. A přitom musela být doba, kdy bylo toto město zbrusu nové a plné nadějí. Jeho vznik musel mít nějaké ekonomické opodstatnění. Byla to řeka, ten důvod, proč tady město vzniklo. Řeka byla tenkrát obchodní tepnou, z okolních farem a mlýnů se k ní přiváželo všechno to, co se tam vyrábělo, nakládalo se to na parníky, které sem oplátkou přivážely to, co vesnice potřebovala. Ale řeka již dávno svůj ekonomický význam ztratila a přeměnila se v ten původní údolní pás divočiny. Železnice a dálnice, letadla, která létala vysoko nad ní, ji připravily o roli dopravní tepny a jí zůstal jen ten původní význam, který měla vždy jakožto neodmyslitelná součást zdejší přírody.

Woodman zpustnul a stal se jakýmsi slepým ramenem společnosti a podobně jako i ostatní slepá ramena se postupně oddělil od hlavního proudu. Kdysi to bylo slibné a zřejmě i velmi důležité a prosperující město. Dnes zde byla bída a na mapě (a to zdaleka ne na každé) se udrželo dík své umíněnosti jen jako malá tečka, kde žijí lidé, kteří ztratili kontakt se světem stejně jako město samo. Svět se ubíral velkými kroky vpřed, ale malá, skomírající města, jako bylo toto, nekráčela nikam, zaspala, vypadla z tempa a přestala se o okolní svět a lidi v něm zajímat. Přitom si však uchovala, či si vytvořila,

svůj svět, nebo si svět vytvořil je, a k němu pak přilnula. Když jsem o tom přemýšlel, uvědomil jsem si, že dnes už je bezpředmětné pátrat po tom, jak se to všechno stalo, proces byl nezvratný a města již stála na prahu zániku. Je to škoda, řekl jsem si, protože v těchto městečkách ještě existoval alespoň náznak těch hodnot, které by svět potřeboval jako sůl a které se z něj bohužel plošně vytrácely – byl to soucit s druhými a zájem o druhé.

V městečku jako bylo toto lidé ještě naslouchají vytí svých vysněných představ, zatímco se ostatní svět soustředí na to, zda neuslyší hřmění ohlašující atomovou zkázu. Připadalo mi, že z těch dvou představ je ta první přijatelnější. I kdyby snad byl provincialismus těchto malých měst bláznovstvím, je to bláznovství vlídné a svým způsobem i příjemné, zatímco bláznovství většiny světa jakoukoliv vlídnost postrádá.

Kathy by měla dorazit brzy – přesněji řečeno, doufal jsem, že dorazí. Ale pokud by se tak nestalo, pochopil bych to. Slíbila mi to narychlo a když se nad tím pořádně zamyslela, mohla své rozhodnutí změnit. Nedivil bych se. Vždyť já sám se stále vracel k tomu, co můj přítel napsal a snažil jsem se to různými otázkami zpochybnit, a to jsem měl více důvodů tomu věřit, než měla tou dobou Kathy.

Zůstávala tedy přede mnou otázka – co udělám, když nepřijede? Nejspíš se vrátím do Pilot Knobu, sbalím se a odjedu do Washingtonu. I když jsem si nebyl po pravdě řečeno úplně jistý tím, zda by to bylo dobře. Co bych tam dělal? Obrátil bych se na FBI nebo CIA? Nebo na někoho jiného? Našel bych vůbec někoho, kdo by mě vyslechl a bral mě vážně?

Opíral jsem se o zeď domu, ze kterého jsem před chvílí vyšel a koukal se nahoru ulicí, doufaje, že se Kathy přece jen každou chvílí objeví. Místo Kathy jsem však uviděl vlka, jak kluše dolů silnicí.

Musí v nás být nějaký hluboko pohřbený instinkt pocházející z dávné minulosti lidstva. Zamrazí nás a naježí se nám chlupy po těle, když spatříme vlka. Je to náš nesmiřitelný nepřítel, zabiják stejně krutý, jako je člověk sám. Není na něm nic charakterního. Je prohnaný, lstivý, vytrvalý a nemilosrdný. On a člověk se nikdy nemohli dohodnout a jejich nepřátelství trvá již věky.

Stál jsem tam a pozoroval ho, jak se vynořuje ze tmy. Na vlastní kůži jsem zakoušel toto zvláštní mrazení a chlupy se mi skutečně ježily po těle.

Běžel sebejistě, žádné nebezpečí mu nehrozilo. Věděl, co dělá, žádnou pošetilost by nepřipustil. Byl velký a černý, aspoň tak v noci vypadal, a byl také vychrtlý a hladově se kolem sebe rozhlížel.

Odstoupil jsem ode zdi a jak jsem vykročil, zběžně jsem se podíval kolem sebe, jestli neuvidím něco, co bych mohl použít jako zbraň.

O lavičku se opírala baseballová pálka, kterou tam barman před chvílí postavil. Shýbnul jsem se, pevně ji uchopil a zdvihl. Byla velká a těžká.

Když jsem se podíval zpět na silnici, nebyl tam už jen jeden vlk, ale tři. Běželi za sebou, všichni stejně vyzývavě a sebejistě.

Když ke mně ten první dorazil a postavil se proti mně, já ještě stál na chodníku a pálku pevně svíral v roce.

Možná jsem mohl křičet, vzbudit město a volat o pomoc. Ale ani na chvilku mě to nenapadlo. Byla to záležitost moje a těch tří vlků – ne, ne tří, protože jich už bylo mnohem víc, jeden za druhým se nořili ze tmy a klusali dolů ulicí.

Věděl jsem, že to nejsou vlci, že to nejsou skuteční vlci, kteří by se opravdu jako vlci narodili a kteří by v tom našem reálném světě vyrostli. Nebyli o nic více skuteční než vodní příšera. Věděl jsem, že jsou tím, o čem mi Linda Baileyová vyprávěla a co já zaslechl včera v noci, když jsem vyšel ven, abych se nadýchal čerstvého vzduchu. Linda Baileyová o nich mluvila jako o psech, ale nebyli to psi. Byl to ten letitý strach, který se táhl s lidstvem již od jeho počátků, strach, který kvílel staletími a bral na sebe v různých dobách různé podoby a zvuky.

Jako by vlci celému světu předváděli dobře nacvičený manévr. Přibíhali dolů, přidávali se k tomu prvnímu a kroužili kolem, chystajíce se mne napadnout. Když tam byli všichni, usedli. Vypadalo to, jako by některý z nich vyštěkl povel, usadili se do řady, všichni do stejné polohy, přední tlapy podložené pod sebou, natažení, zklidnění, úhledně vyrovnaní. Seděli tam proti mně s vyplazenými jazyky a

hluboce a klidně oddychovali. Koukali na mne a přitom se tvářili, jako by mě neviděli.

Spočítal jsem je a bylo jich dvanáct.

Přehmátl jsem a pálku v ruce ještě pevněji sevřel. Věděl jsem, že když zaútočí, nemám naději. Napadli by mě určitě všichni naráz. Dobře roztočená baseballová pálka sice mohla usmrtit a věřil jsem, že bych jich několik dostal, ale všichni to být rozhodně nemohli. Možná jsem mohl vyskočit a chytit se tyče, na které visel plechový půllitr, ale měl jsem silné pochybnosti, že by mě unesla. Už tak byla dost vyviklaná a ve zdi držela jen na čestné slovo.

Zbývalo mi tedy jediné – zůstat stát tam kde jsem a snažit se odrážet jejich útok.

Jen na chvíli jsem z vlků spustil pohled, to když jsem mrkl nahoru, abych odhadnul pevnost tyče nad sebou, a když jsem se na ně opět podíval, stála před nimi malá zrůdička se špičatou hlavou.

„Měla bych je teď nechat, aby tě sežrali," pípala hrozivě. „Neměl jsi mne mlátit pádlem."

„Jestli nezavřeš hubu," řekl jsem, „přetáhnu tě teď ještě pálkou."

Vztekle si poskočila. „Takový nevděk!" zaječela. „Kdyby tu nebylo to pravidlo…"

„Jaké pravidlo?" optal jsem se.

„Měl bys je znát," pípla vztekle, „když jste si je vy lidé vymysleli."

Došlo mi to. „Po třetím pokusu vzniká kouzlo, že?"

„Bohužel," zavřískla, „je to tak."

„Takže, když se vám nepodařilo mě dostat třikrát za sebou, už na mě nemůžete?"

„Ano," přitakala.

Pohlédl jsem na vlky. Seděli tam s vyplazenými jazyky a šklebili se na mě. Byli apatičtí. Náhle mi bylo jasné, že je jim úplně jedno, jestli mě dostanou, anebo zase odklusají pryč.

„Ale je tu ještě něco," pravila ta věc se špičatou hlavou.

„Je v tom snad nějaký háček?"

„Ne, vůbec ne. Týká se to rytířské cti."

Bylo by mě zajímalo, co s tím má rytířská čest společného, ale neoptal jsem se. Věděl jsem, že mi to poví sama. Chtěla, abych se

zeptal. Ještě cítila ránu, kterou jsem jí uštědřil a byla ochotná udělat cokoli, aby mi to mohla vrátit.

Upřeně mě sledovala zpod husté clony svých vlasů a vyčkávala.

Pevně jsem svíral pálku v ruce a čekal také. Vlci se skvěle bavili. Seděli a tiše se smáli.

Nakonec to už nemohla déle vydržet.

„Tebe chrání kouzlo," řekla, „ale je tu ještě někdo další!"

Byla si vědoma toho, že mě zasáhla. Měla štěstí, že stála mimo dosah mé pálky.

„Máš zřejmě na mysli slečnu Adamsovou," řekl jsem co možná nechladněji.

„Přišel jsi na to rychle. Máš teď možnost zachovat se jako rytíř a vzít její tři pokusy na sebe. Co tomu říkáš? Dlužíš jí to, ne?"

„To ano," řekl jsem.

„Tím myslíš co?" zavřeštěla nestvůra škodolibě.

„Že ano," odpověděl jsem.

„Ty vezmeš na sebe…"

Přerušil jsem ji: „Zkraťto. Řekl jsem, že to udělám."

Možná jsem to měl trochu natahovat, ale měl jsem pocit, že bych si tím jen podkopával důstojnost, a to není nikdy dobře.

Vlci se postavili na všechny čtyři, přestali se smát a zrychlil se jim dech.

Můj rozum zběsile pracoval, spřádal plán, jak se z toho dostat ven. Ale pracoval naprázdno. Nenapadalo mě vůbec nic.

Vlci se pomalu začali přibližovat, věcně a rozhodně. Dělali svou práci a chtěli ji mít co nejdřív za sebou. Abych si udržel krytá záda, musel jsem trochu ustoupit. Napřáhl jsem se a švihnul pálkou. Na chvíli se zastavili, ale vzápětí se zase rozešli. Konečně jsem se dotkl zády budovy. Zastavil jsem se a čekal.

Kužel světla dopadl na budovu naproti a rychle se stáčel směrem k nám. Ze tmy se vynořila světla blížícího se auta. Motor zakvílel a pneumatiky zaskřípěly, auto prudce zrychlilo a hnalo se k nám.

Vlci se otočili, přikrčili a zůstali nehybně koukat do světel. Netrvalo to dlouho, vzpamatovali se a uskočili ze silnice. Někteří z nich však byli příliš pomalí a auto do nich najelo. Ozval se nepříjemný zvuk, jak rozjeté auto drtilo maso a kosti. A pak najednou vlci zmize-

li. Bylo to dílo okamžiku, vypařili se stejně jako ta nestvůra dole na řece, když jsem ji odpálil pádlem.

Auto začalo zpomalovat a já za ním co možná nejrychleji utíkal. Bezprostřední nebezpečí mi sice nehrozilo, ale věděl jsem, že budu šťastný, až budu sedět uvnitř.

Auto zastavilo, já k němu přiskočil, vklouzl dovnitř, přibouchl dveře a zamkl.

„Jeden padl, dva se odplazili," vydechl jsem.

Kathin hlas se třásl. „Jeden padl?" optala se. „Co tím myslíte?"

Snažila se zachovat klid, ale moc se jí to nedařilo.

Natáhl jsem se do tmy a dotkl se jí. Cítil jsem, jak se třese. Bůh ví, že k tomu měla důvod.

Přitáhl jsem ji k sobě a pevně sevřel. Přitiskla se ke mně. Tma kolem nás se chvěla tajemstvím a letitým strachem, který nás obcházel.

„Co to bylo?" optala se roztřeseným hlasem. „Zatlačili vás až ke zdi a vypadali jako vlci."

„To taky byli," řekl jsem, „takoví zvláštní vlci."

„Jak zvláštní?"

„Jako vlci jenom vypadali. Aspoň si to myslím."

„Ale, Hortone…"

„Vy jste přece ty papíry četla, i když jste neměla. Tak byste teď mohla vědět…"

Odtáhla se ode mne. „Ale to přece nemůže být pravda," nasadila učitelský tón. „Žádní jakoby vlci a skřítci a všechno to ostatní neexistují."

Pousmál jsem se – ne že by to bylo tak zábavné, ale pobavila mě její rozhorlenost.

„Neexistovali," řekl jsem. „Až do té chvíle, kdy přišel rozmarný člověk a vysnil si je."

Chvíli na mě tiše zírala. „Ale oni tam byli," řekla.

Přikývl jsem. „Kdybyste nepřijela, tak by mě dostali."

„Jela jsem strašně rychle, až příliš rychle na to, jaká je tu silnice. Nadávala jsem si kvůli tomu, ale přesto jsem si nemohla pomoci. Teď jsem ráda, že to tak bylo."

„Já taky," řekl jsem.

„Co uděláme teď?“

„Pojedeme dál. Nesmíme ztrácet čas. Nezastavíme ani na minutku.“

„Myslíte do Gettysburgu.“

„Chtěla jste tam přece jet.“

„Jistě, ale vy jste říkal cosi o Washingtonu.“

„Ano, musím se dostat do Washingtonu co možná nejrychleji. Možná by bylo lepší…“

„Kdybych já teď jela s vámi přímo do Washingtonu.“

„Kdyby to šlo. Bude to možná i bezpečnější.“

Vzápětí jsem se divil sám sobě, co tu vykládám. Jak jsem jí mohl zaručit bezpečnost?

„Tak bychom snad mohli vyrazit. Máme před sebou dlouhou cestu. Mohl byste řídit, Hortone?“

„Jistě,“ řekl jsem a otevřel jsem dveře.

„Ne,“ zarazila mě. „Nelezte ven.“

„Musím to obejít.“

„Můžeme si jen vyměnit sedadla. Přelezte ke mně.“

Zasmál jsem se. Byl jsem strašně statečný. „Nemůže se mi venku nic stát,“ řekl jsem, „mám baseballovou pálku. A kromě toho tam teď nic není.“

Ale mýlil jsem se. Něco tam bylo. Šplhalo se to nahoru po dveřích auta a jak jsem lezl ven, skočilo to na kapotu a začalo to tam vztekle poskakovat. Špičatá hlava se natřásala, špičaté uši sebou pleskaly a hustý závěs vlasů se míhal před očima nahoru a dolů.

„Já jsem Rozhodčí,“ zavřeštělo to. „Jseš moc mazaný. A za tak špinavý způsob boje ti musím udělit penaltu. Budeš faulován!“

Pálku jsem držel oběma rukama, napřáhl jsem se, už jsem měl tohoto podivného tvora dost.

On však nečekal. Věděl, co přijde. Zmizel a pálka prosvištěla prázdným vzduchem.

Kapitola 13

Zabořil jsem se do sedadla a zkoušel usnout, ale nedařilo se mi to. Mé tělo spánek potřebovalo, ale mozek se mu bránil. Několikrát jsem se mu přiblížil až na dosah, ale nikdy to úplný spánek nebyl.

Hlavou mi běžela spousta věcí, bylo to bez konce a beze smyslu. Nenazval bych to přemýšlením, na to jsem byl příliš vyčerpaný. Celou noc jsem proseděl za volantem. Zastavili jsme až k ránu někde poblíž Chicaga, abychom se nasnídali, a já pak dál řídil vůz za svitu vycházejícího slunce, dokud mě Kathy nevystřídala. Zkoušel jsem pak usnout, trochu jsem si i zdříml, ale na odpočinek to nestačilo. A teď, co jsme poobědvali u pensylvánských hranic, jsem se opět uvelebil na předním sedadle a pokoušel se vypnout. Byl to marný boj.

Vlci se ke mně vrátili a procházeli se mou myslí se stejnou lehkostí, s jakou klusali ulicí ve Woodmanu. Obklopili mě, já stál opřen zády o zeď domu a nervózně vyhlížel Kathy, která nepřijížděla. Byli již těsně u mě a já se je snažil odehnat. Moc dobře jsem si přitom uvědomoval svoji bezmocnost. Rozhodčí trůnil na tyči, na které byl zavěšen plechový půllitr a svým pisklavým hlasem mi sprostě nadával. Nohy a ruce mi ztěžkly tak, že jsem jimi jen stěží mohl hýbat, celé tělo mě bolelo a nepříjemně jsem se potil v zoufalé snaze odlepit se od země. Rány, které jsem rozdával pálkou, byly slabé, ačkoliv jsem do nich vkládal všechnu svoji sílu, bylo mi to divné a začínal jsem mít také strach, čím to je, až jsem pak náhle zjistil, že to, co držím v ruce, není žádná baseballová pálka, nýbrž zmítající se rozdrážděný chřestýš.

V okamžiku, kdy jsem si to uvědomil, se had, vlci i Woodman náhle vytratili z mé mysli a já si opět povídal s mým starým přítelem téměř se ztrácejícím ve veliké klubovce, do které byl zabořen. Jeho gesta mě navedla, abych se podíval otevřenými dveřmi ven na terasu, a když jsem tak učinil, uviděl jsem před sebou pohádkovou krajinu se starobylými zkroucenými duby a s hradem, jehož sněhobílé věže a věžičky se vzpínaly k obloze, a na cestě, která vedla k hradu a klikatila se mezi lesy a skalami, kráčela pestrobarevná skupina rytířů a nejrůznějších příšer. Myslím, že nás pronásledují, poznamenal můj

přítel a byla to poslední slova, která stačil vyslovit, kolem mé hlavy zasvištěl šíp a zabodl se hluboko do jeho hrudi. A pak, jako by se místo, kde já stál, proměnilo v nějaké jeviště, nade mnou se ozval sladký hlas, který začal deklamovat: Kdo zastřelil drozda? Říkal jsem vrabce… a když jsem se podíval blíž, viděl jsem naprosto jasně, že můj starý přítel se šípem v hrudi, není žádným drozdem, ale vrabcem a hned mě začalo zajímat, jestli ho zastřelil nějaký jiný vrabec anebo jsem to špatně pochopil a byl to drozd, kdo ho zastřelil. A taky jsem řekl tý malý zrůdičce se špičatou hlavou, která nyní hřadovala na parapetu, byl to Rozhodčí, proč jsi nekřičel faul, copak můžete jen tak zabít mého přítele? Ale vlastně jsem si nebyl tak úplně jistý tím, zda je mrtev či není, protože stále seděl ve stejné poloze, zabořený v křesle, usmíval se a v místech, kde šíp pronikl do jeho hrudi, nebyla žádná krev.

A pak, stejně jako vlci ve Woodmanu, můj přítel zmizel, aniž by bylo cokoli blíže objasněno, a promítací plátno v mé mysli zůstalo na chvíli prázdné. Zaradoval jsem se, ale ne na dlouho. Už vzápětí jsem běžel dolů širokou ulicí přímo k budově, kterou jsem ihned poznal, hnal jsem se k ní ze všech sil, protože bylo velmi důležité být tam co nejdřív. Konečně jsem stál u ní, za stolem přímo ve dveřích seděl agent FBI. Byl jsem si jistý, že je to agent. Měl hranatá ramena i bradu a na hlavě černý klobouk. Přitiskl jsem ústa k jeho uchu a pošeptal mu to děsivé tajemství, které se nesmělo nikomu říci, protože kdokoli je poznal, zemřel. Poslouchal mě a tvářil se přitom netečně, v jeho obličeji se nezachvěl ani sval, a když jsem skončil, sáhl po telefonu.

„Patříte k té pomatené chátře," řekl mi, „poznám vás na sto honů." A v tom jsem viděl, že jsem se mýlil, protože on nebyl agentem FBI, ale pouhým Supermanem. Jeho místo okamžitě vystřídal vysoký, nehybný, důstojně se tvářící muž s pečlivě uhlazenými bílými vlasy a zastřiženým knírkem. Ihned jsem věděl, o koho jde, byl to agent CIA, natáhl jsem se, stoupl si na špičky a pošeptal mu do ucha, pečlivě vybíraje přiměřená slova to, co jsem už předtím povídal tomu chlápkovi, o kterém jsem si myslel, že je z FBI. Muž mě vyslechl, aniž by hnul brvou a sáhl po telefonu. „Jsi špión," řekl. „Takové poznám na sto honů." Najednou jsem věděl, že neplatí nic, ani FBI, ani

CIA. Nebyl jsem v žádné budově, nýbrž na šedé pláni, na kterou padala tma a která se táhla ve všech směrech k dalekým obzorům, také šedým, takže bylo dost obtížné určit, kde končí pláň a kde začíná nebe.

„Měl byste zkusit spát," uslyšel jsem Kathy. „Potřebujete spát. Nechcete acylpyrin?"

„Ne, v žádném případě," zabručel jsem. „Hlava mě nebolí."

To, co mé potkalo, však bylo horší než bolení hlavy. Nesnil jsem, protože jsem byl pořád napůl vzhůru. Po celou tu dobu, kdy se mi hlavou prohánějí ty zvláštní obrazy, jsem věděl, že sedím v jedoucím autě. Dokonce ve mně zůstalo i něco z té krajiny, kterou jsme projížděli, pamatoval jsem si některé stromy, kopec, pole, vzdálenou vesnici, auta, která jela před námi a proti nám, zvuk motoru i pneumatik. Ale všechny tyto vjemy byly temné a zastřené, vnímal jsem je, ale nijak neovlivňovaly mé vize. Mozek se zbavil nadvlády rozumu a divoce pracoval, vytvářeje fantastické obrazy toho, co by se snad mohlo stát.

Vrátil jsem se zpátky na planinu. Teprve teď jsem viděl, že je to naprosto jednotvárné místo bez jakéhokoliv záchytného bodu, nebyl tam žádný kopec, žádná vyvýšenina, ani strom, byla to pustá pláň rozprostírající se do nekonečna a i nebe nad ní bylo jednotvárné, bez mráčku, bez slunce, bez hvězd. Jen těžko se dalo určit, zda je den nebo noc – na noc tam bylo příliš světla, na den příliš tmy. Byl to pozdní soumrak a já byl fascinován tím, že může existovat takové místo, kde se soumrak blíží k noci, které však nikdy nedosáhne. A jak jsem tam tak stál, zaslechl jsem vzdálený štěkot, zvuk, který jsem si nemohl splést, byl to ten samý štěkot, který jsem slyšel tehdy v noci, kdy jsem si vyšel na terasu nadýchat se čerstvého vzduchu a kdy jsem uslyšel táhlý nářek přicházející z Lonesome Hollow. Poděšen tím zvukem, jsem se pomalu otočil a zkoušel jsem určit, z jaké strany přichází, a jak jsem se pomalu otáčel, zahlédl jsem na vzdáleném obzoru klopýtat něco, co se svou černí odráželo od šedi oblohy. Bylo to zamlžené v dálce, ale přesto se to nedalo s ničím splést. Dlouhý hadovitý krk zakončený ohavnou, zašpičatělou, neustále slídící hlavou i zoubkovaná páteř mluvily za vše.

Rozběhl jsem se, ačkoliv nebylo kam běžet, nebylo tu nic, kde bych se mohl ukrýt. A jak jsem běžel, uvědomoval jsem si, kde vlastně jsem. Bylo to místo, které tu bylo odjakživa a jednou provždy tu také bude, místo, kde se nikdy nic nestalo a také se nestane. A v tom jsem zaslechl nový zvuk. Ozýval se nepřetržitě a já ho zaslechl v okamžiku, kdy vlci na chvíli ztichli. Pleskání doprovázené šustěním a čas od času i nepříjemným syčením. Otočil jsem se a pátral ve svém okolí. Netrvalo dlouho a spatřil jsem skupinku rozdrážděných, kroutících se chřestýšů, kteří se plazili směrem ke mně. Otočil jsem se a dal se do běhu, vzduch jsem zprudka nabíral do plic, běžel jsem a přitom jsem si byl vědom nesmyslnosti svého počínání. Protože toto bylo místo, kde se nikdy nic nepřihodilo a kde se nikdy nic nepřihodí, a tudíž jsem tu byl v naprostém bezpečí. Přesto jsem běžel, věděl jsem, že utíkám před svým strachem. Bylo tu sice bezpečno, ale přesto tu na mě padala úzkost a beznaděj. Já běžel, protože jsem nedokázal přestat běžet. Vytí vlků jsem slyšel se stále stejnou intenzitou jako prve, stejně jako pleskot rozdrážděných chřestýšů, kteří se mnou drželi krok. Docházely mi síly i dech, padl jsem, vstal, opět se rozběhl a opět padl. Nakonec jsem zůstal ležet, strach mě opustil a najednou mi bylo úplně jedno, co se stane. Bylo to absurdní. Celou dobu jsem věděl, že se tady nemůže stát nic. Nezkoušel jsem vstát. Ležel jsem a oddával se beznaději a úzkosti, které sílily, jak tma houstla.

A pak jsem si najednou uvědomil, že tu něco nehraje. Neslyšel jsem ani hukot motoru, ani skřípění pneumatik, ani jsem neměl pocit, že bych se posunoval v prostoru. Ucítil jsem lehký závan větru a vůni rozkvetlých květů.

„Vstávejte, Hortone," dolehl ke mně vzrušený Kathin hlas. „Stalo se něco velmi, velmi zvláštního."

Otevřel jsem oči a snažil se napřímit, Rukama jsem protíral rozespalé oči.

Auto stálo, avšak nebylo na dálnici. Nebyli jsme vůbec na žádné silnici, pouze na jakési vyježděné cestě, která se klikatila dolů z kopce a vyhýbala se přitom hromadám kamení, stromům a rozkvetlým křovinám. Kromě vyježděných kolejí všude rostla hustá tráva a nad ní viselo ticho divočiny.

Připadalo nám, že jsme na vrcholu nějakého kopce či návrší. Dole pod námi byly husté lesy, ale zde nahoře rostlo jen několik málo roztroušených stromů – většina z nich byly rozložité duby, jejichž mohutné větve byly zjizvené a pokroucené a kmeny měly hustě porostlé lišejníkem.

„Jela jsem pořád rovně," začala třesoucím se hlasem vysvětlovat Kathy, „nejela jsem ani příliš rychle, určitě pod limitem, asi tak osmdesátkou. A pak jsem z ničeho nic sjela z dálnice, auto se začalo zastavovat a nakonec zhasl motor. Nechápu, jak se něco takového mohlo stát."

Ještě jsem napůl spal. Znovu jsem si protřel oči, ne že bych z nich chtěl vyhnat spánek, ale nemohl jsem uvěřit svým očím.

„Vůbec jsem necítila nějaké zpomalení," pokračovala Kathy. „Žádný náraz. Dalo by se vůbec sjet z dálnice? Z dálnice se sjet nedá."

Já se koukal na duby před sebou a snažil se rozpomenout, kde jsem je už viděl – ne ty samé, ale jim hodně podobné.

„Kathy," optal jsem se, „kde jsme?"

„Zřejmě na vrcholu Jižní hory. Právě jsme minuli Chambersburg."

„Ano," řekl jsem a snažil se rozpomenout, „jsme tedy blízko Gettysburgu." I když je nutno říci, že nebylo dost jasné, na co jsem se prve vlastně ptal.

„Hortone, vy si vůbec neuvědomujete, co se stalo. Mohli jsme se oba zabít."

Zavrtěl jsem hlavou. „Zabít ne. Aspoň tady určitě ne."

„Co tím chcete říct?" nasadila podrážděný tón.

„Ty duby," řekl jsem. „Kde jste viděla už dřív takové duby?"

„Nikdy jsem…"

„Ale ano," přerušil jsem ji. „Určitě ano. Když jste byla dítě. V knížce o králi Arthurovi anebo možná o Robinu Hoodovi."

Zalapala po dechu a chytila se mé paže. „Počkejte, ty staré, malebné, idylické kresby…"

„Ano," přitakal jsem, „všechny ty duby, vysoké majestátní topoly i jehlanovité smrky jako by vypadly z obrázkové knížky."

Pevně mi sevřela paži. „Ten svět, o kterém se zmiňoval váš přítel…“

„Možná,“ připustil jsem, „možná.“

Přitom jsem však věděl, že pokud se to všechno odehrálo tak, jak tvrdila Kathy, nic jiného to být nemůže, protože jinak bychom byli oba dva mrtví. Ale stejně bylo těžké tomu uvěřit.

„Já si ten svět představovala úplně jinak,“ řekla Kathy. „Myslela jsem, že tam budou skřítci a démoni a vůbec všichni ti zloduchové.“

„Zloduchové,“ opakoval jsem, „ano, určitě tu budou, ale stejně tak i představitelé dobra.“

Jestli skutečně toto bylo místo, o kterém teoretizoval můj přítel, pak tu musely žít všechny postavy z legend a mýtů, všechny pohádkové bytosti, které si kdy člověk vysnil.

Otevřel jsem dveře a vylezl z auta ven.

Obloha byla modrá, možná až příliš – byla to jasná, intenzivní, i když stále ještě příjemná modř. Také tráva byla podle mého trochu zelenější než obvykle. Byl to ten odstín zeleně, který vzbuzuje radost a vyvolává pocit, který zažívá osmiletý kluk běžící naboso čerstvou jarní trávou.

Stál jsem tam a koukal. Bylo mi čím dál jasnější, že toto je krajina z pohádkové knížky. Něčím, co jsem vnímal, ale nedokázal bych to vyjádřit slovy, se toto místo lišilo od starého světa. Bylo dokonalejší než cokoliv, co se na Zemi dalo najít. Jako by to bylo namalované.

Kathy obešla auto a postavila se vedle mne.

„Vládne tu takový poklid,“ řekla, „že se tomu ani nechce věřit.“

Zezdola k nám přicházel nějaký pes – přicházel, neběžel. Vypadal legračně. Snažil se udržet vztyčené uši, ale protože byly dlouhé, ohýbaly se a špičkami visely dolů. Byl velký a neohrabaný. Dlouhý a štíhlý ocas mu trčel na zadku a připomínal anténu. Měl krátkou, hladkou srst, ohromné tlapy a byl až neuvěřitelně hubený. Hranatou hlavu držel vysoko nad zemí a šklebil se na nás tak, že přitom dával na odiv řadu bělostných zubů. A co bylo nejsměšnější, ty zuby vůbec nebyly psí, nýbrž lidské.

Když se k nám přiblížil, zastavil se a položil si prsa na natažené přední tlapy. Zadek měl zvednutý a ocasem opisoval kruhy. Byl šťastný, že nás vidí.

Dole ve stráni někdo ostře a netrpělivě zapískal. Pes vyskočil a otočil se ve směru, odkud pískání opakovaně přicházelo. Omluvně na nás pohlédl a přískoky karikujícími psí běh vyrazil prudce dolů z kopce. Běžel nemotorně, zadní nohy podsunoval pod sebe, kde si pak překážely s předníma nohama a zběsile přitom švihal ocasem, který za ním trčel v úhlu čtyřiceti pěti stupňů, aby nikoho nenechal na pochybách, jak velkou má radost.

„Toho psa jsem už někde viděl," řekl jsem. „Určitě jsem ho už někde viděl."

„Cože?" Kathy neskrývala překvapení nad tím, že jsem ho nepoznal. „Vždyť je to Pluto. Mickey Mouseův pes."

Měl jsem vztek, že mi to nedošlo. Měl jsem ho poznat. Ale, když je jeden připraven na skřítky a víly, zaskočí ho, když proti němu vyrazí taková seriálová postava.

Takových jako Pluto tu určitě bude spousta. Doc Yak a Katzenjammer Kids, Harold Teen a Dagwood a pochopitelně i všichni hrdinové z Disneyových obrázků.

Byl to tedy Pluto, kdo nás před chvílí běžel přivítat a byl to Mickey Mouse, který ho teď pískáním k sobě přivolával. A my dva jsme až zarážlivě lehce přijímali tento fakt, jako by to nebylo nic neobvyklého. Kdyby někdo stojící mimo tento svět sledoval tuto situaci, hodnotil by ji asi úplně jinak. Nikdy by nemohl připustit, že by takový svět mohl existovat a natož to, že my bychom v něm mohli být.

Ale my jsme v tom světě byli, nedařilo se nám získat potřebný odstup, a tak jsme všechny pochybnosti lehce odhodili.

„Hortone," optala se Kathy, „co teď uděláme? Myslíte, že naše auto projede touto cestou?"

„Když pojedeme pomalu," řekl jsem, „třeba se cesta časem zlepší."

Obešla auto a usedla za volant. Sehnula se ke startování, otočila klíčkem a nic se nestalo. Vrátila ho do původní polohy a ještě jednou jím zkusila otočit. Startér si ani neškytl. Popošel jsem dopředu k motoru auta a zvedl kapotu. Nevím, proč jsem to dělal. V autech se vů-

bec nevyznám, a když jsem někdy měl problémy s auty, nikdy jsem si nedokázal sám pomoci.

Naklonil jsem se nad chladič a zběžně motor prohlédl. Připadalo mi, že je vše v pořádku. Ale i kdyby polovina součástek chyběla, stejně bych to nepoznal.

Pak jsem uslyšel výkřik a ránu. Prudce jsem se napřímil a praštil se přitom hlavou o kapotu.

„Hortone!“ vykřikla Kathy.

Rychle jsem odskočil od motoru a podíval se, co se děje. Kathy seděla vedle cesty a obličej se jí křivil bolestí.

„Moje noha,“ zavzlykla. Levou nohu měla vklíněnou do nějakého výmolu.

„Lezla jsem pozadu ven z auta,“ vysvětlovala, „a neviděla jsem, kam šlapu.“

Kleknul jsem si vedle ní a nohu jí co nejšetrněji vyprostil, bota zůstala ve výmolu. Kotník byl zarudlý a pohmožděný.

„Taková hloupost,“ řekla.

„Bolí?“

„Zatraceně, to víte, že to bolí. Může to být výron.“

Kotník skutečně nevypadal hezky. Co se však k čertu dělá s podvrknutým kotníkem v místě, jako je toto, ptal jsem se sám sebe. Doktora tu určitě neseženeme. Pak jsem si vzpomněl, že bych měl kotník zafixovat elastickým obinadlem, to jsem však také neměl.

„Měli bychom stáhnout punčochu,“ řekl jsem, „dřív, než to moc oteče…“

Vyhrnula si sukni, odepnula podvazek a stáhla punčochu. Pomáhal jsem jí dostat punčochu přes kotník, a když konečně byla dole, nedalo se pochybovat o tom, že kotník je skutečně vážně pochroumaný. Byl horký a pozvolna otékal.

„Kathy,“ řekl jsem, „nevím, co mám dělat. Kdybyste měla nějaký nápad…“

„Nebude to nic vážného,“ řekla, „i když to teď bolí. Ale za den nebo za dva se to určitě zlepší. Zůstaneme v autě. Když už se nedá utéci, máme se aspoň kde schovat.“

„Třeba tu najdeme někoho, kdo nám pomůže," řekl jsem. „Přiznám se, že nevím, co dělat. Kdybych měl aspoň obinadlo. Mohl bych roztrhat košili, ale ta stejně není pružná…"

„Myslíte, že by nám tu mohl někdo pomoci?"

„Musíme to zkusit," řekl jsem. „Přece tu nemohou být jen samí démoni a skřítci. Možná jich tu ani moc nebude. Jsou přece jen už trochu zastaralí. Budou tu jiní…"

Přikývla. „Snad máte pravdu. Ten nápad ukrýt se do auta nic neřeší. Musíme pít a jíst. Ale snad panikaříme předčasně. Třeba se mi podaří i s tím kotníkem někam dojít!"

„Kdo panikaří?"

„Nechtějte mě naštvat," odvětila ostře. „Vy přece moc dobře víte, že tohle není žádná legrace, Nic tady o tom kolem nevíme. Nepatříme sem a nemáme tu co hledat."

„Nejsme tu přece vlastní vinou."

„Ale to teď není vůbec důležité, Hortone."

„Nemyslím, že by to mělo být důležité. Prostě nás tu někdo chtěl mít. Někdo nás sem zavlekl."

Když jsem na to pomyslel, trochu mě zamrazilo. Ne kvůli sobě – aspoň jsem si to myslel, že ne kvůli sobě. K čertu, mě už mohlo potkat cokoliv. Po chřestýších, říční obludě a vlcích mě nemohlo už nic vyvést z míry. Ale bylo mi nepříjemné, že se do toho dostala také Kathy.

„Podívejte," řekl jsem, „když vás dostanu do auta, vy se tam můžete zamknout a já se zatím tady kolem trochu porozhlédnu."

Přikývla. „Když mi pomůžete."

Nepomohl jsem jí. Jednoduše jsem ji zvednul a posadil na sedadlo. Natáhl jsem se přes ni, abych mohl zamknout protější dveře.

„Vytáhněte si okénko," řekl jsem, „a zamkněte se. Kdyby se tu něco objevilo, křičte. Já nebudu daleko."

Začala okénko vytahovat, ale vzápětí se zarazila a opět ho stahovala. Shýbla se, a když se narovnala, držela v ruce baseballovou pálku, kterou mi skrz okno podávala.

„Vemte si to," řekla.

Připadal jsem si trochu hloupě, když jsem sestupoval po cestě s baseballovou pálkou v ruce. Pronesla se, byla pěkně těžká, to se mi však mohlo hodit.

V místě, kde cesta zatáčela kolem velikého dubu, jsem se zastavil a ohlédl. Sledovala mne skrz čelní sklo, zamával jsem jí a pokračoval dál dolů s kopce.

Byl to prudký svah. Kousek pode mnou začínal hustý a tmavý les. Bylo úplné bezvětří, stromy stály nehybně a zeleň jejich listů se leskla v podvečerním slunci.

Pokračoval jsem dál po cestě a tam, kde se cesta vyhýbala dalšímu stromu, stál ukazatel. Byl starý, větrem oprýskaný, ale přesto ještě čitelný. K HOSTINCI, bylo na něm napsáno a šipka ukazovala směr.

Vrátil jsem se k autu. „Nemám představu, jak tady může hostinec vypadat, ale měli bychom asi zkusit tam zajít," řekl jsem. „Můžeme tam potkat někoho, kdo vám ošetří kotník, a i kdyby ne, bude tam aspoň studená, nebo i teplá voda. – Jaká se vlastně přikládá na výron?"

„Nevím," řekla. „Ale, co se týče toho hostince, myslím, že je jedno, jaký bude. Tady prostě nemůžeme zůstat. Musíme něco podniknout."

Věděl jsem, že má pravdu. Byl to nesmysl tábořit na kopci a čekat, co se stane.

Vynesl jsem ji z auta, posadil na kapotu, zamkl dveře a klíček strčil do kapsy. Pak jsem ji vzal do náručí a začal sestupovat z kopce.

„Zapomněl jste na pálku," řekla.

„Tu už bych nepobral."

„Mohla jsem ji držet já."

„Myslím, že ji nebudeme potřebovat," řekl jsem a pokračoval dál v chůzi. Opatrně jsem si hledal cestu, abych se příliš nekymácel.

Přímo pod ukazatelem cesta zatáčela kolem obrovské hromady kamenů, a když jsem tu hromadu obešel, spatřil jsem na protějším kopci hrad. Když jsem ho uviděl, úplně jsem zmrtvěl, šokován tím neočekávaným pohledem.

Kdybyste si vzali ty nejkrásnější, nejromantičtější a nejbarevnější obrázky hradů, které jste kdy viděli, a zkombinovali na nich to nej-

lepší, pochopitelně byste museli zapomenout na vše, co jste kdy o hradech četli, jak jsou špinavé, zasmrádlé a vlhké, a představili si nějaký hrad z pohádky, hrad krále Arthura anebo některý z hradů Walta Disneye, možná byste se přiblížili svou představou tomu, jak tento hrad vypadal.

Byl to sen, romantický sen. Seděl na vrcholu protějšího kopce, bělostný a na nespočtu jeho věží a vížek vlálo mnoho barevných vlajek. Byla to tak dokonalá stavba, že každého muselo ihned napadnout, že nic takového nemůže ve skutečnosti existovat.

„Hortone," řekla Kathy, „byl byste tak hodný a posadil mě tu. Ráda bych se tu chvíli jen tak koukala. Vy jste o tom celou tu dobu věděl a neřekl jste ani slovo…"

„Nevěděl jsem, že tady je," odvětil jsem. „Jak jsem uviděl ukazatel, vrátil jsem se zpátky."

„Možná bychom mohli zajít na hrad, a ne do hospody."

„Můžeme to zkusit," řekl jsem. „Nějaká cesta tam musí vést."

Opatrně jsem ji položil na zem a usedl vedle ní.

„Mám pocit, že je ten kotník lepší," řekla. „Kdyby na to přišlo, možná bych mohla i jít."

Podíval jsem se na něj a zavrtěl hlavou. Byl zarudlý, rozpálený a nateklý.

„Když jsem byla malá holka," řekla, „myslela jsem si, že hrady byly strašně romantický a úžasný. Pak jsem byla na několika přednáškách o středověku a zjistila jsem, jak to všechno bylo. Ale tady to je zase ten úžasný hrad, a ty prapory…"

„Je to přesně takový hrad," řekl jsem, „jaký jste si ho vy a s vámi milióny dalších malých dívek ve svých romantických hlavičkách stvořily."

A nejsou to jen hrady, řekl jsem si. Tady v té krajině pobývají všechny výplody fantazie, které si lidstvo v průběhu staletí vysnilo. Někde tady musí plout po nikdy nekončící řece Huckleberry Finn na svém voru. Po lesní cestičce tu bude poskakovat Red Ridinghood a pan Magoo se bude potácet ve sledu zmatených nelogických situací.

A jaký to má smysl nebo má to vůbec nějaký smysl? Evoluce často pracovala naslepo a jevila se zdánlivě jako nesmyslná. Lidé by se asi vůbec neměli pokoušet hledat tu nějaký smysl, protože jsou

příliš svázáni se svým lidským světem. Nikdy nemohou do toho zdejšího proniknout, protože nejsou schopni pochopit nějaký jiný způsob existence, než jaký je ten jejich. Stejně tak by se dinosauři těžko vyrovnávali s představou lidské inteligence, která se vyvinula až po nich (pokud však dinosauři nějaké představy měli).

Ale vždyť toto je svět, který je součástí lidské mysli, říkal jsem si. Všechno to, co se tady nachází, je výplodem člověka. S největší pravděpodobností je tady kolem všechno svázáno s lidskou myslí. Tento svět pouze přebírá lidské myšlenky a používá je jako surovinu pro vznik svého světa.

„Mohla bych tu sedět celý den," řekla Kathy. „Vydržela bych se na ten hrad koukat věčně, ale pokud se k němu chceme dostat, měli bychom vyrazit. Obávám se, že přece jen nebudu moci jít; vadí vám to hodně?"

„Když jsem byl v Koreji," řekl jsem, „a ustupovali jsme, můj kameraman to chytil do stehna. Musel jsem ho nést. Nestíhali jsme to a byli jsme hodně pozadu…"

Šťastně se na mě usmála. „Byl mnohem větší," pokračoval jsem, „a mnohem míň půvabný, byl špinavější a k tomu sprostý, ani vděk mi neprokázal."

„To já vám budu vděčná, slibuji," řekla. „Je to báječné."

„Báječné?" optal jsem se. „Mít výron v kotníku a tady…"

„Ale ten hrad!" zakřičela. „Nikdy by mě nenapadlo, že uvidím takový hrad – hrad, o kterém jsem si vždycky snila."

„Něco jsem vám chtěl Kathy říci," řekl jsem, „povím to jen jednou a už se k tomu nebudu vracet. Je mi to všechno líto."

„Líto? Že jsem si podvrkla kotník?"

„Ne, to sice taky," řekl jsem, „ale chtěl jsem se vám omluvit za to, že jste tady. Neměl jsem vás do toho zatahovat. Nikdy jsem po vás neměl chtít, abyste brala tu obálku. Nikdy jsem vám z Woodmanu neměl telefonovat."

Zamračila se. „Ale vy jste přece nemohl nic jiného dělat. Když jste mi telefonoval, měla jsem už obálku dávno přečtenou. Nebylo mi pomoci. Koneckonců proto jste mi také volal."

„Možná by vás nechali na pokoji, ale v okamžiku, kdy jste mě vzala do auta a zamířila se mnou do Washingtonu…"

„Hortone, prosím, zvedněte mě," řekla, „a pojďme, vydáme se na cestu. Jestli dorazíme k hradu příliš pozdě, možná nás ani nepustí dovnitř."

„Dobrá," řekl jsem. „Jdem na hrad."

Stoupl jsem si a právě jsem se jí chystal zvednout, když tu se rozhrnulo křoví a z něj vylezl na cestu medvěd. Kráčel vzpřímeně a na sobě měl červené kraťasy s bílými puntíky, které mu visely na jedné kšandě přetažené přes rameno. Na druhém rameni nesl hokejku a dobrácky se na nás šklebil.

Kathy se ke mně prudce přivinula, ale nevykřikla, ačkoli na to měla právo, protože medvěd navzdory svému úšklebku nic dobrého nevěstil.

Za medvědem vylezl z křoví Vlk. Žádnou hokejku nenesl, ale také se zkoušel na nás usmívat. Jeho úsměv se mi však vůbec nelíbil. Bylo v něm něco neupřímného. A za těma dvěma vylezla ještě liška. Stoupli si všichni do řady a vcelku přátelsky se na nás šklebili.

„Pane Medvěde," řekl jsem, „pane Vlku i sestro Liško, dobrý den."

Snažil jsem se, aby můj hlas zněl příjemně a vyrovnaně, ale pochybuji, že se mi to dařilo, protože se mi ti tři vůbec nelíbili. Litoval jsem, že s sebou nemám baseballovou pálku.

Pan Medvěd se lehce uklonil. „Jsme poctěni, že jste nás poznali," řekl. „Je to opravdu šťastná náhoda, že jsme se potkali. Řekl bych, že jste v těchto končinách noví."

„Právě jsme dorazili," řekla Kathy.

„Nu, o to šťastnější náhoda," uctivě brumlal Medvěd. „Protože my zrovna pátráme po někom, kdo by se s námi dal na jeden podnik dohromady."

„Lituji," řekl jsem, „možná později. Ale tady slečna Adamsová si podvrtla kotník a musím ji dopravit někam, kde by ji odborně ošetřili."

„To je tedy špatné," zabručel rádoby účastně Medvěd. „Podvrtnutý kotník musí nesnesitelně bolet. A zvláště takovouto mladou půvabnou dámu."

„A co ten kurník," řekla sestra Liška, „jak se setmí…"

Pan Medvěd se na ni zhurta obořil. „Sestro Liško, ty nemáš duši. Kromě tvého žaludku, který je věčně prázdný, tě nic nezajímá. Abyste věděli, ten kurník," obrátil se k nám, „patří k hradu a je dobře střežen smečkou psů a jiných šelem a takoví, jako my, nemají šanci dostat se dovnitř. Je to do nebe volající ostuda, že ty slepice jsou tam tak tučné. Každý by si na nich pochutnal. Mysleli jsme, že kdybychom se spojili s nějakým člověkem, mohli bychom vypracovat plán, jak se na ně dostat. Už jsme se s některými domlouvali, ale byli to značně nespolehliví jedinci. Harold Teen a Dagwood a spousta dalších, to jsou úplně beznadějné případy. Kousek odtud máme skvělé doupě, mohli bychom si tam sednout a dát dohromady nějaký plán. Je tam také pohodlná pryčna pro mladou dámu a někdo z nás by mohl dojít pro starého Mega, aby donesl léky na ten kotník."

„Ne, děkujeme," řekla Kathy. „My půjdeme na hrad."

„Možná je už moc pozdě," řekla sestra Liška. „Jsou neobyčejně důslední v tom, kdy zavírají vrata."

„Musíme si tedy pospíšit," odvětila Kathy.

Už jsem se sklonil, že ji zvednu, když pan Medvěd zvedl pracku a zarazil mě. „Ale jistě jste tu myšlenku s kurníkem úplně nezavrhli. Máte přece rádi kuřata, ne?"

„Jistě, že je má rád," procedil Vlk, který až do té doby nepromluvil. „Člověk je úplně stejná šelma, jako kdokoliv z nás."

„Ale vybíravá," podotkla sestra Liška.

„Vybíravá," polkl zděšeně Medvěd. „Ty slepice tam jsou ty nejmacatější, jaké kdy mé staré oči viděly. Říkají si o sežrání a určitě se nenajde nikdo, kdo by dokázal kolem nich jen tak projít."

„Až někdy jindy," řekl jsem. „Vaše návrhy jsou sice velmi zajímavé, ale v tuto chvíli opravdu musíme jít."

„Tak někdy jindy," řekl Medvěd smutně.

„Ano, někdy jindy," opakoval jsem. „Vždyť se zase najdeme."

„Až budete mít pořádný hlad," navrhoval Vlk.

„Ano, to by šlo," připustil jsem.

Vzal jsem Kathy do náručí a zvedl ji. Na chvíli jsem si nebyl jistý, zda nás pustí, ale uvolnili nám cestu a já vykročil po cestě dolů.

Kathy se chvěla. „Nahánějí mi hrůzu," řekla. „Stojí tam, šklebí se na nás a myslí si, že se s nimi pustíme do toho slepičího dobrodružství."

Chtěl jsem se obrátit, abych se ujistil, že tam ještě stojí a nejdou za námi. Ale nenašel jsem k tomu odvahu, bál jsem se, že by si mysleli, že mám strach. Měl jsem strach, ale dařilo se mi ho prozatím nedávat najevo.

Kathy mi položila ruce kolem krku a hlavu si opřela o mé rameno. Je mnohem příjemnější nést ji, než toho přisprostlého a nevzdělaného kameramana, říkal jsem si. A kromě toho, také míň váží.

Cesta se svažovala prudce dolů a nořila se do hustého vzrostlého lesa. Hrad jsem viděl skrz stromy již jen chvílemi, a to jen po kouskách. Slunce se blížilo k západu, les zamlžil soumrak a v jeho temných hlubinách se to začalo tajemně hýbat.

Došel jsem na rozcestí, kde se cesta rozdvojovala. Stál tam ukazatel se dvěma šipkami, jedna ukazovala k hradu, druhá k hostinci. Cesta, která vedla k hradu, byla po několika metrech zahrazena mohutnými železnými vraty a po obou jejích stranách se táhl vysoký drátěný plot, nad nímž byl ještě natažen ostnatý drát. Za vraty stála křiklavě pruhovaná budka, o níž se opíral muž ledabyle držící halapartnu. Přistoupil jsem až k vratům a musel jsem do nich kopnout, aby si mě vůbec všiml.

„Jdete pozdě," zahučel. „Vrata se zavírají při západu slunce a vypouštějí se draci. Rozsápali by vás, kdybyste šli dál po této cestě."

Udělal směrem k nám několik kroků a pozorně si nás prohlédl.

„Máte s sebou dívku. Je jí něco?"

„Má poraněný kotník," řekl jsem. „Nemůže chodit."

Zahihňal se. „Jestli je to tak, mohl bych jí zajistit ochranný doprovod."

„Pro nás pro oba," řekla Kathy ostře.

Zavrtěl hlavou předstíraje lítost. „Nemohu překrucovat rozkazy. Oba vás tam nepustím."

„Abyste neměl jednoho dne překroucený krk," řekl jsem.

„Kliď se odtud!" zařval. „Kliď se a nezapomeň si vzít tu děvku s sebou. V hostinci vám svým mumláním vyléčí kotník čarodějnice."

„Pojďme odsud," Kathy byla celá vyděšená.

„Vážený příteli,“ nedalo mi to, „až nebudu tak vytížen, vrátím se a něčím po vás hodím.“

„Prosím,“ ozvala se Kathy, „prosím, pojďme odtud!“

Obrátil jsem se a šel. Ozbrojený chlapík za námi řval a vztekle mlátil halapartnou do železných tyčí u vrat. Vracel jsem se na cestu, která vedla k hostinci a v okamžiku, kdy se nám hradní brána ztratila z dohledu, zastavil jsem a položil Kathy na zem. Přisedl jsem si k ní.

Brečela a zdálo se mi, že víc vzteky než strachy.

„Ještě nikdo,“ zavzlykla, „mi neřekl, že jsem děvka.“

Nevysvětloval jsem jí, že se zvyky a mluva od času hradů poněkud změnily.

Natáhla ke mně ruce a přitáhla si moji hlavu ke své tváři. „Kdyby nebylo mě,“ řekla, „byl bys mu to vytmavil.“

„Vždyť to byly jen řeči,“ řekl jsem. „Byla mezi námi vrata a pak on třímal v ruce tu úžasnou zbraň.“

„Říkal, že tam dole v hostinci je nějaká čarodějnice,“ zašeptala Kathy.

Pohlédl jsem na ni a jemně ji políbil na tvář.

„Chceš, abych zapomněla na čarodějnice?“

„Myslel jsem, že by ti to mohlo pomoct,“ řekl jsem.

„A že tam byl ten plot,“ začala z jiného soudku. „Drátěný plot. Kdo to kdy slyšel, že by kolem nějakého hradu byl plot. A navíc tenkrát vůbec nevěděli, co je drát.“

„Stmívá se,“ řekl jsem. „Měli bychom se zvednout a jít do hostince.“

„Ale co ta čarodějnice!“

Zasmál jsem se, i když mi tak úplně do smíchu nebylo. „Především,“ řekl jsem, „čarodějnice nejsou nikdo jiný, než staré, excentrické a naprosto nevyzpytatelné ženy. Třeba nás příjemně překvapí.“

„Asi máš pravdu,“ řekla.

Vzal jsem ji do náručí a postavil se.

Obličej měla těsně u mého. Nevydržel jsem to a políbil ji na ústa. Pevně mě sevřela pažemi. Držel jsem ji v náručí a cítil teplo a sladkost jejího těla. Najednou nastal dlouhý okamžik, kdy jsme v celém vesmíru byli jen my dva. Bylo to krásné a jen pomalu a s nechutí jsem se vracel do temnoucího lesa, ve kterém to tajemně chrastilo.

Nešel jsem po cestě příliš dlouho, když jsem před sebou zahlédl slabě osvětlený obdélník. Nemohlo to být nic jiného než hostinec.

„Už jsme téměř tam," řekl jsem.

„Nebudu ti dělat žádné potíže," slíbila. „Ani nekviknu, ať se děje, co se děje. Budu úplně zticha."

„Jsem si jistý, že nebudeš," řekl jsem. „Ale dostaneme se z toho. Ještě nevím přesně jak, ale určitě se odtud spolu dostaneme."

V houstnoucím soumraku se mi hostinec jevil velmi zchátrale. Krčil se pod skupinou mohutných pokroucených dubů. Z komína umístěného uprostřed střechy se valil kouř a skrz šestiúhelníkové tabulky skla vycházela mdlá záře. Prostranství před hostincem bylo pusté a zdálo se, že tu nikdo není. To je dobře, řekl jsem si.

Už jsem stál téměř ve dveřích, když se proti mně vybelhala ven shrbená, znetvořená postava, jejíž černé beztvaré tělo se nejasně rýsovalo ve slabém světle vycházejícím zevnitř.

„Pojď dál, panáčku," zaskřehotala. „A nestůj tady tak. Nikdo ti tu nechce ublížit. Ani slečně."

„Slečna má poraněný kotník," řekl jsem. „Doufali jsme, že…"

„Ale jistě," zahalasila postava. „Jste na tom nejsprávnějším místě, na jakém jste mohli být. Stará Meg vám namíchá nějaký lektvar."

Viděl jsem ji teď o něco jasněji a nedalo se vůbec pochybovat o tom, že je to ta čarodějnice, o které nám chlápek s halapartnou před chvílí povídal. Chomáčovité, rozcuchané vlasy jí visely v pramíncích kolem obličeje, nos měla dlouhý a zahnutý tak, že se málem dotýkal dopředu trčící brady. Opírala se o kus klacku.

Ustoupila mi z cesty a já vešel dovnitř. V krbu plápolal oheň a byl tím jediným, co místnost osvětlovalo. Vůně páleného dřeva se mísila s dalšími, blíže neurčitelnými pachy, které zaplňovaly místnost.

„Tamhle," zaskuhrala čarodějnice Meg a ukázala klackem ke krbu. „Ta židle je z nejlepšího dubového dřeva a velmi pohodlně se na ní sedí, je na ní dokonce vlněný pytel. Bude vám, slečno, vyhovovat."

Přenesl jsem Kathy přes místnost a posadil ji na židli.

„V pořádku?" optal jsem se.

Vzhlédla ke mně a její oči se měkce leskly v záři ohně.

„V pořádku," řekla a její slova zněla velmi šťastně.

„Už jsme napůl doma," pověděl jsem.

Čarodějnice kolem nás pokulhávala, klepala klackem do podlahy a cosi si mumlala. V krbu měla posazený hrnec, ze kterého se kouřilo a usilovně v něm začala míchat. Rozdmýchaný oheň ji osvětlil a ukázal nám její ošklivost, neuvěřitelný nos i bradu, ohromnou bradavici na tváři, vlasy, které jí trčely kolem hlavy a připomínaly nohy pavouka.

Když si mé oči trochu přivykly tamějšímu přítmí, mohl jsem se trochu porozhlédnout po místnosti. Tři stoly z hrubých prken stály podél delší stěny a na nich byly postaveny svícny s nerozsvícenými svíčkami. Svíčky se nakláněly do všech stran a připomínaly pobledlé a opilé hosty. V jednom z rohů stála veliká kredenc a na ní byly postaveny džbánky a lahve lesknoucí se v mihotavém světle ohně.

„Tak," zahučela čarodějnice, „teď přidáme trochu rozmělněné ropuchy, špetku hřbitovního prachu a lektvar bude hotov. Zavážeme milostslečně kotníček a bude čas na jídlo. Tak, tak, bude se jíst."

Chrčivě se zasmála a já se jen mohl dohadovat čemu – snad bylo něco směšného na tom jídle.

Zvenku se ozvaly vzdálené hlasy. Asi další putovníci, hádal jsem. Že by mířili sem? Bude jich asi víc.

Hlasy sílily a já vyšel ze dveří, abych se podíval, odkud přicházejí. Zezdola šplhalo do kopce množství lidí a někteří z nich nesli planoucí pochodně.

Za nimi jeli na koních dva muži a jak se blížili, všiml jsem si, že jeden z nich nejede na koni, nýbrž na oslu a nohy téměř táhne po zemi. Muž, co jel před ním, byl vysoký a vyzáblý. Na sobě měl brnění, v jedné ruce držel štít a na ramení měl položené dlouhé kopí. Kůň byl stejně vychrtlý jako on, při chůzi se potácel a hlavu měl svěšenou. Jak se procesí přibližovalo, viděl jsem v záři pochodní, že kůň nemá daleko k pytli kostí.

Procesí se zastavilo a lidé se rozestupovali před koněm, na kterém seděla maškara v brnění. Kůň se dostal do čela. Bylo jasné, že by měl zástup vést, ale on se zastavil a stál se svěšenou hlavou. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se v příštím okamžiku sesypal na hromadu.

Muž i kůň zůstávali nehybní stejně jako lidé za nimi. Ačkoliv jsem je celou dobu pozorně sledoval, neodvážil bych se odhadnout, co v příští chvíli nastane. Věděl jsem, že tady se může stát cokoliv. Jistě, celé to bylo spíš směšné – ale to mě nemohlo uklidnit, protože já jsem na to nahlížel očima člověka dvacátého století a jeho úsudek zde neplatil.

Kůň pomalu zvedl hlavu. Lidmi proběhla vlna vzrušení, pochodně se rozhoupaly. Rytíř se s velkým úsilím napřímil v sedle a sundal z ramene kopí. Stál jsem před hostincem, napjatě vše pozoroval a byl jsem poněkud zmaten tím, co se tu odehrává.

Rytíř náhle hlasitě promluvil, a i když jeho hlas zněl v tichu noci jasně a zřetelně, chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, co říká. Kopí, které se opíralo o rytířův štít, bylo pozvednuto do vodorovné polohy a kůň se tryskem rozběhl. A to vše dřív, než jsem si uvědomil smysl právě vyřčených slov.

„Vidím lumpa, špinavého bezvěrce," zahřměl rytíř, „připravte se bránit!"

To, že tím míní mě, mi došlo až ve chvíli, kdy se kůň rozběhl a já spatřil hrot kopí namířený proti mně.

Bohužel jsem neměl vůbec čas, kdybych ho měl, vzal bych nohy na ramena. Bylo jasné, že nemám šanci. Avšak šílenost toho, co se tu odehrávalo, mě zmrazila do nehybnosti a já v těch několika rozhodujících sekundách, které mi připadaly jako hodiny, stál a fascinován koukal, jak se ke mně nablyštěný hrot kopí blíží. Kůň na to nevypadal, ale dokázal ještě vyvinout celkem slušnou rychlost. Hnal se vpřed jak astmatická lokomotiva.

Kopí bylo ode mne už jen několik málo centimetrů a chystalo se mě probodnout, když tu jsem se probral k životu a pohnul se. Uskočil jsem dozadu. Kopí mě minulo, ale hned poté – zdálo se, že rytíř nad ním ztratil vládu, anebo snad kůň sebou nějak mrskl či klopýtl – nevím, jak se to stalo, ale v každém případě letělo kopí opět proti mně. Napřáhl jsem ruce a naslepo jimi švihl.

Strefil jsem se, kopí se sklonilo a zabodlo se hluboko do země. Na druhém konci držel rytíř kopí v podpaží, a to ho teď vymrštilo ze sedla vysoko do vzduchu, jako by byl vystřelen prakem. Kůň se prudce zastavil a třmeny se divoce rozkymácely. Nešťastný rytíř

opsal ve vzduchu oblouk a dopadl jak dlouhý, tak široký tváří k zemi na vzdáleném konci plošiny před hostincem. Při dopadu to zařinčelo, jako by někdo udeřil kladivem do prázdného plechového sudu.

Lidé, kteří se ještě před chvílí tvářili celkem důstojně, stáli na cestě a neskrývali, jak dobře se baví. Někteří se jen smíchy prohýbali, jiní se váleli po zemi a otřásali se hlasitým řehotem.

A tu se k nim dobelhával po cestě oslík s dlouhýma ušima. Na hřbetě nesl nuzně oblečeného muže, který své nohy téměř vláčel po zemi – ubohý a trpělivý Sancho Panza přijížděl zase jednou svému pánovi Donu Quijotu de la Mancha na pomoc.

Bylo teď jasné, že ti, co se tu váleli po zemi, přišli jen proto, že tušili legraci. Při pohledu na podivného a směšného rytíře se rozhodli, že ponesou jeho pochodně, protože jeho vzhled zaručoval, že se dříve či později dobře pobaví.

Obrátil jsem se, že se vrátím do hostince. Zděsil jsem se. Žádný hostinec tam nebyl.

„Kathy!“ zvolal jsem. „Kathy!“

Nikdo mi neodpovídal. Zatímco na cestě vládlo hlučné veselí, na vzdáleném konci plošiny, kde stával hostinec, slézal z osla Sancho Panza. Přistoupil k Donu Quijotovi a celkem marně se ho snažil obrátit na záda. Po Kathy a po čarodějnici však nebylo ani stopy.

Zezdola z lesa jsem zaslechl skřehotavý smích. Že by to byla čarodějnice? Chvíli jsem počkal, a když jsem ho zaslechl znova, určil jsem přesně směr a prudce vyrazil z kopce. Přeběhl jsem přes planinu, kde stával hostinec a vnořil se do lesa. Les byl tmavý a hustý, takže jsem neviděl na krok. Větve mě švihaly do tváře a palce od nohou jsem měl už po několika prvních metrech rozbolavělé, jak jsem věčně o něco zakopával. Běžel jsem s rukama nataženýma dopředu, protože jsem se bál, že se v příštím okamžiku praštím o něco do hlavy. Otřes mozku bylo to poslední, co mi scházelo. Běžel jsem ze všech sil, protože jsem se snažil dohnat ten skřehotavý smích, který se ozýval z lesa přede mnou.

Kdybych ji tak chytil, říkal jsem si, sevřel bych ten její vychrtlý krk a kroutil bych jím, dokud by mi Kathy nevydala nebo dokud by mi aspoň neřekla, kde je. I když, kdybych ji už jednou držel, pochybuji, že bych ji dokázal živou pustit. Toto však byly plané úvahy, vů-

bec jsem nepočítal s tím, že bych ji mohl chytit. Ale běžel jsem, zakopl jsem, padl k zemi, zvedl se a běžel dál. Pořád dokola. Pak jsem narazil přímo do stromu. Natažené ruce mě zachránily, nebýt jich, měl jsem rozbitou lebku. Takhle jsem měl hlavu celou, ale zase jsem nevěděl, jestli nemám zlomené obě ruce. A dole přede mnou se ozýval ten chraplavý smích, smích, který se ani neblížil ani nevzdaloval. Nakonec mě dostal jeden kořen. Letěl jsem dlouho vzduchem a převracel se ve složitých kotrmelcích. Naštěstí jsem dopadl velmi měkce na okraj lesní mokřiny. Dopadl jsem na záda, hlava se mi zvrátila dozadu a zabořila se do vody. Posadil jsem se a vykašlával nalokanou vodu.

Voda se do mne nasávala, ale já přesto nehnutě seděl. Věděl jsem, že jsem prohrál. I kdybych ten smích pronásledoval milióny let, stejně bych čarodějnici nikdy nechytil. Toto byl svět, na který byl člověk krátký. Člověk se neustále snažil jednat logicky, ale to zde zůstávalo bez odezvy.

Seděl jsem ve vodě v hustých travinách. Nad hlavou se mi pohupovaly vysoké traviny a po levé straně něco mohutným skokem vyskočilo – zřejmě nějaká žába. Začal jsem si uvědomovat matné světlo, které ke mně přicházelo zprava. Pomalu jsem vstal. Bahno mi odpadávalo od kalhot a pleskalo, jak dopadalo do vody. Když jsem se postavil, neviděl jsem světlo tak dobře jako prve, zaklekl jsem tedy a hlavu opět schoval v hustém porostu.

Pomalu a namáhavě jsem se začal prodírat ke světlu. Nešlo se mi dobře. Bahno bylo hluboké a lepkavé, traviny a křoviska hustá tak, že jsem si jimi jen obtížně razil cestu vpřed.

A pak bahno i voda začaly ustupovat a také vodní porost řídl. Nad hlavou jsem uviděl světlo, nechápal jsem, kde tam může být, ale o chvilku později se to vyjasnilo. Stál jsem pod strmým svahem. Nemusel jsem se moc rozhodovat a začal šplhat nahoru. Nešlo to, nohy mi podklouzávaly, ale přesto jsem se nevzdával. Nevím už, kolikátý to byl pokus, když se mi nad hlavou objevila veliká hnědá ruka. Instinktivně jsem po ní hrábl a ucítil, jak mě sevřela.

Podíval jsem se nahoru, komu ruka patří a uviděl jsem tvora, který se ke mně natahoval. Měl nad čelem posazené rohy a tvář hrubých rysů v sobě skrývala cosi potměšilého. Zašklebil se na mě,

ve tmě se přitom zablýskly bílé zuby. Poprvé jsem byl skutečně vyděšen.

Ale to nebylo vše. Vedle něj hřadovalo na břehu cosi malého a schouleného. Když si ohyzdka se špičatou hlavou všimla, že na ni koukám, začala vztekle poskakovat.

„Ne! Ne!“ křičela. „Ne dva! Jenom jeden se počítá! Quijote neplatí!“

Ďábel zabral, jediným trhnutím mě vytáhl na břeh a postavil na nohy.

Na zemi stála lucerna. V jejím světle jsem viděl, že je silné, podsadité postavy, jen o trošku menší než já, ale zato mnohem silnější. Byl téměř tlustý. Neměl na sobě nic kromě kusu špinavé látky, který měl ovázaný kolem pasu a který částečně zakrýval jeho veliké, převislé břicho.

Rozhodčí stále křičel svým pisklavým hlasem: „To není fér. Ty to moc dobře víš, že to není fér. Quijote je hlupák, nikdy nic neudělá tak, jak by měl. Porazit ho nic neznamená a…“

Ďábel se otočil a napřáhl nohu. Na jejím konci se lesklo kopyto. Zasáhl Rozhodčího někam do břicha a vymrštil ho do výšky tak, že se nám ztratil z dohledu. Jenom vřeštění jsme slyšeli, a i to skončilo náhlým šplouchnutím do vody.

„A teď,“ pravil Ďábel a otočil se ke mně, „máme chvilku klidu pro sebe. Bude to chvíli trvat, než se ten nezničitelný skřet vyšplhá zpátky a začne zase otravovat.“ Pak se odmlčel a dodal: „Překvapuje mě, že nejsi vůbec vyděšený.“

„Jsem strachy zkoprnělý,“ odvětil jsem.

„Víš, mám takový problém,“ začal Ďábel z úplně jiného soudku a švihal přitom ocasem tam a zpět dávaje tím najevo své rozpaky, „prostě nevím, jak bych měl s obyčejnými smrtelníky jednat. Lidé si mě pořád kreslí, pokaždé jinak a já pak sám nevím, jak bych měl vypadat, abych byl co nejstrašidelnější. V poslední době chodím nejčastěji tak, jak mě teď vidíš, ale kdyby ti můj vzhled nevyhovoval, můžu ho změnit.“

„Mně je to jedno, jak vypadáš,“ řekl jsem, „hlavně když se cítíš dobře.“ Cítil jsem, že se mi navrací odvaha, i když jsem se ještě třásl. Nebylo se čemu divit, s Ďáblem nejednám každý den.

„Ty si ze mne asi nic moc neděláš, viď?" optal se smutně Ďábel.

„Asi ne," připustil jsem.

„Myslel jsem si to. Za posledních padesát let si o mě lidé nevymysleli žádnou pořádnou historku, představ si to. Skoro si na mě vůbec nevzpomenou a když náhodou ano, nebojí se mě. Vyvolávám v nich nepříjemné pocity, ale strach ne. A přitom to není tak dávno, co se přede mnou třásl celý křesťanský svět."

„Určitě bys našel i dnes lidi, kteří se tě bojí," řekl jsem ve snaze ho potěšit. „Jen kdybys spočítal obyvatele těch zaostalejších zemí," dodal jsem a když jsem to řekl, viděl jsem, že jsem jen přilil oheň do ohně.

Rozhodčí se už šplhal do svahu. Byl celý od bahna a z vlasů mu odkapávala voda. Když se k nám konečně vyškrábal, spustil hned vztekle nanovo. „Já to tak nenechám," křičel na Ďábla, „říkej si, co chceš, ale ještě mu zbývají dva pokusy. Vlky mu upřít nemůžeme, ale Quijota nepočítám, to není žádný soupeř. Říkám ti, že nám pravidlo bude k ničemu, když…"

Ďábel si trpně povzdechl, naklonil se ke mně a pevně mě uchopil za paži. „Pojďme," řekl, „najdeme si nějaké klidné místo, kde si budeme moci pohovořit."

A pak to kolem mě začalo syčet a hřmít a ve vzduchu jsem cítil zápach síry. Než jsem se stačil nadechnout, stáli jsme na jakémsi suchém pahorku obklopeném bažinami. Poblíž nás rostlo několik vzrostlých stromů a pod nimi se kupila hromada ledabyle poházených balvanů. Z mokřin pod námi k nám přicházelo šťastné jarní kvákání žab a lehký vánek ševelil ve větvích stromů. Po všech stránkách to tu bylo mnohem příjemnější, než bahnitý břeh, na kterém jsme předtím stáli.

Nohy se pode mnou podlamovaly, Ďábel mě však přidržoval a pomáhal mi dovléci se k hromadě balvanů. Na jeden z těch větších mě posadil. Překvapilo mě, jak byl pohodlný. Sám se pak usadil proti mně, zkřížil nohy a ocas kolem sebe obmotal tak, že mu v klíně zůstal jen jeho štětinatý konec.

„A teď," řekl, „si konečně můžeme nerušeně popovídat. Máme chvíli čas, než nás Rozhodčí vyslídí. Nikdo se totiž neumí tak rychle přemísťovat jako já."

„Chci se tě nejdřív na něco zeptat," řekl jsem. „Byla tu se mnou žena a ta žena zmizela. Byla v hostinci a…"

„Vím o ní," pravil s poťouchlým úsměškem. „Jmenuje se Kathy Adamsová. Můžeš ji klidně pustit z hlavy, je v pořádku a v bezpečí doma – u vás, u lidí. My o ni nestojíme. Vzali jsme ji sem jen proto, že byla s tebou."

„Vy o ni nestojíte?"

„Jistěže ne," pravil Ďábel. „Zajímavý jseš pro nás pouze ty."

„Podívej se," začal jsem, ale on mě mávnutím ruky zarazil.

„Potřebujeme tě jako prostředníka. Říká se to snad tak. Hledali jsme někoho, kdo by pro nás mohl pracovat, byl takovým naším agentem, no a potkali jsme tebe…"

„Nezvolili jste ale ten nejvhodnější způsob pro to, abyste mě získali," řekl jsem. „Jen o vlásek unikám v posledních dnech smrti. Je to jen šťastná souhra…"

Začal se pobaveně usmívat. „Štěstí do toho netahej," pravil, „máš dokonale vyvinutý pud sebezáchovy, takový jsem už léta neviděl. A co se týče toho, jak s tebou zacházíme, mohu tě ubezpečit, že se z toho ještě bude někdo zodpovídat. Jsou to zabedněnci. Já měl teď spoustu práce, víc, než si možná můžeš představit, a tak jsem o tom zpočátku ani nevěděl."

„Chceš tím říct, že pravidlo tří…"

Zavrtěl hlavou. „Ne, je mi líto, ale to je věc, kterou změnit nemohu. Pravidlo je pravidlo, jak víš. A koneckonců jste to byli vy, kdo si je vymyslel, stejně jako spoustu dalších, a to nesmyslnějších. Tak třeba 'za hloupost se platí', přece k čertu sám dobře víš, že to není pravda, anebo ten nesmysl 'jak si usteleš, tak si lehneš'," opět zavrtěl hlavou. „Neumíš si představit, jak velké potíže nám tyto nesmysly způsobují."

„Ale to přece nejsou žádná pravidla," namítl jsem.

„Já vím. Vy tomu říkáte rčení anebo přísloví. Ale vždycky se najde dost těch, kteří jim aspoň trošku věří, a to stačí na to, aby se z nich stala pro nás pravidla."

„Takže mi zbývá ještě jeden pokus," řekl jsem. „Pokud však nesouhlasí s Rozhodčím a Quijote…"

„Quijote platí," zavrčel, „i když má Rozhodčí pravdu v tom, že rozdat si to s tím španělským pomatencem a vyhrát může každý, komu je víc jak pět let. Já ti však chci pomoct, čím rychleji se z toho dostaneš, tím lépe. Takže tohle jsme vyřešili. Ale počkej, ještě nechápu jednu věc. Proč jsi přistoupil na další kolo? Ty už jsi z toho byl venku a nechal ses tím úlisným Rozhodčím přemluvit a…"

„Já jsem to Kathy dlužil," namítl jsem.

„To znám," pravil. „Vy lidé jste někdy zvláštní. Po většinu času si jdete po hrdle, jste schopni vrazit druhému nůž do zad a ještě si přitom na něj šlápnout, a to vše v honbě za tím, co nazýváte úspěchem. A pak najednou obrátíte, držíte při sobě a jste strašně šlechetní. Někdy je mi z vás špatně."

„Mně ale také není pořád něco jasné," řekl jsem. „Sice se mi nechce moc věřit, že byste se mnou opravdu chtěli spolupracovat, ale pokud ano, proč jste se pokoušeli mě zabít? Stačilo mě přece jen pořádně vylekat, ne?"

Povzdychl si nad mou nechápavostí. „My se musíme pokusit tě zabít. To je také pravidlo, ale máš pravdu, že jsme se nemuseli snažit až tak moc. Příliš jsme popustili uzdu fantazie. Víš, vymýšlet nezvyklé situace, to je vášeň a ti, co to dělají, si často nedokáží pomoci, aby si to opravdu nevyzkoušeli. Nedošlo jim, jaké potíže ti tím způsobují. Ale prapůvod toho všeho je stejně u vás – u lidí. Vaši spisovatelé, dramatici a já nevím, kdo ještě – také sedí a vymýšlejí příběhy a postavy a postavičky. A my jsme ti, kteří to pak odnášejí. O tom jsem s tebou chtěl vlastně mluvit."

„Dobrá," řekl jsem, „tak začni. Ale nenatahuj to, mám za sebou náročný den a jsem velmi unavený. Potřeboval bych si už někde odpočinout."

„Výborně, to tady můžeš," pravil. „Tady mezi těmi kameny je naváto loňské listí, uděláš si tam doupátko a dobře si zdřímneš."

„A co chřestýši, budou tam?" optal jsem se.

„Za co mě máš?" zatvářil se dotčeně. „Myslíš, že nemám žádnou čest? Slibuji ti, že ti nikdo nezkřiví ani vlásek, než se probudíš."

„A pak?"

„A pak bude naplněno pravidlo tří pokusů. Mohu tě však ujistit, že ti budu držet palce."

„O.K., vykroutit se z toho nemohu, ale co kdybys se za mě trochu přimluvil. Už toho začínám mít dost, opouštějí mě síly a obávám se, že bych už na žádnou další příšeru nestačil.“

„Žádná příšera na tebe nečeká,“ ujistil mě Ďábel. „A teď pojďme k věci.“

„Tak, o co jde?“ optal jsem se poněkud ochable.

„Jde o to,“ začal Ďábel, „že nás krmíte spoustou bezcenných a bezduchých představ. Copak si myslíš, že můžeme z těch vašich jalovostí budovat nějaký svět? Malý urousaný ptáček sedí na větvi a řve: ‘Myslel jsem, že vidím sádrového poníka – tak, tak, tak,’ a dole pod ním sedí zmatená kočka a bezmocně a téměř provinile na ptáka zírá. Copak to je nějaký příběh, copak tam je nějaká silná postava? Dřív jste nás zásobili životným materiálem, ten také vznikal z vašeho přesvědčení a víry. Ale teď už jen vtipkujete a podle toho to také vypadá. Postavy jsou slabé a většinou potrhlé. Nejsou pro nás žádnou posilou, naopak to tu všechno ještě ničí.“

„Chceš tím naznačit,“ pravil jsem, „že bychom měli i nadále věřit v ďábla, duchy, démony a jim podobné přízraky.“

„Ano, přesně tak,“ řekl Ďábel, „my potřebujeme upřímnost vaší víry. Ale vy si z nás děláte jen legraci…“

„Ale pro nás jsou přijatelnější než ďábel,“ namítl jsem. „Ufouny si člověk může rozumově zdůvodnit, ale ďábla ne, a v tom to vězí.“

„Je příznačné pro dnešní dobu, že je metafyzično úplně potlačeno,“ zabručel Ďábel. „Věřil bys, že i tady u nás máme hordu ufounů, těch odporných blbečků, kteří se tu chovají jako nepřátelští vetřelci. Upřímně řečeno, nejhorší na nich je to, že nemají žádný charakter, jsou to jen chytře sestavené mašinky bez citu.“

„Musí to být pro vás strašné,“ připustil jsem. „Myslím, že už chápu, oč ti jde, ale není mi jasné, co s tím chceš dělat. Kromě několika málo kulturně zaostalejších oblastí dnes skutečně nenajdeš lidi, kteří by v tebe upřímně věřili. Akorát o tobě mluví. Stalo se z tebe slovo – k čertu s tím, ďábelský zjev a tak dále, to používáme, ale nemyslíme přitom na tebe. Budeš se muset smířit s tím, že jsme v tebe přestali věřit. Lidský vývoj se nedá zastavit. Nedovedu si představit, jak by se to teď mohlo změnit. Nezbývá ti než čekat, co nastane.

Řekl bych, že je celkem pravděpodobné, že se objeví něco, co bude pracovat v tvůj prospěch.“

„My už čekáme moc dlouho,“ pravil Ďábel, „musíme se pokusit s tím něco udělat.“

„Nevím co,“ namítl jsem, „nemůžeš…“

„Teď ti ze svých plánů nic neprozradím, jseš chytrý, ale je to úlisná, bezohledná chytrost, která je výsadou lidí. Snad jen toto, přijde čas, kdy mnohé pochopíš a snad i zatoužíš s námi spolupracovat.“

A poté, co toto řekl, zmizel v oblaku sirného kouře. Zůstal jsem na pahorku sám a vítr odnášel kouř směrem k východu. Rozklepal jsem se zimou, ačkoli vítr nebyl studený, mrazilo mě z toho neobvyklého setkání.

Pustá, nehostinná krajina ozářená měsíčním světlem nevěstila nic dobrého.

Ďábel mi tvrdil, že mezi balvany najdu listí, do kterého bych si mohl lehnout. Skutečně jsem je tam našel. Nejdříve jsem je pořádně prozkoumal, jestli se v něm neskrývají chřestýši, pak jsem si vyhlídl sympatickou skulinu a do té zalezl. Je to zvláštní, říkal jsem si, že je to zrovna Ďábel, komu zde jakžtakž důvěřuji.

Natáhl jsem se. Nade mnou byla tma a vítr se prohánět krajinou.

Vzpomínal jsem na Kathy, už určitě byla doma – ne sice mojí zásluhou, ale to teď bylo jedno. A přestože Ďábla určitě nevedl žádný soucit, byl jsem mu vděčný za to, že Kathy nechali být. Můj vztah k němu byl zase o trošičku vřelejší.

Ležel jsem tam a myslel na Kathy, na její tvář, která byla v hostinci ozářena ohněm z krbu a tak šťastně ke mně vzhlížela. Pokoušel jsem se si ji vybavit, ale nešlo to. Pořád to nebyla ona. A pak jsem musel uprostřed svého snažení usnout.

Když jsem se probudil, byl jsem v Gettysburgu.

Kapitola 14

Cosi do mě šťouchlo a já se trhnutím probudil. Prudce jsem se posadil a praštil se přitom do hlavy o jeden z kamenů. V hlavě mi zajiskřilo a skrz hvězdičky vířící mi před očima jsem spatřil muže, který se nade mnou skláněl a prohlížel si mne. Držel pušku, a přestože její hlaveň byla nastavena proti mně, měl jsem pocit, že na mě ve skutečnosti nemíří. Spíše ji použil k tomu, aby do mě šťouchl a probudil mě.

Na hlavě měl vojenskou čepici, z pod které mu vyčuhovaly přerostlé vlasy, a přes ramena měl přehozený plášť vybledle modré barvy, s bronzovými knoflíky.

„Je to až zarážející," pravil. „Jak někteří lidé dovedou spát kdekoliv a kdykoliv."

Odvrátil hlavu a odplivnul tabákovou slinu najeden z kamenů.

„Co se děje?" optal jsem se.

„Vzbouřenci nasadili děla," pravil, „už to trvá celé dopoledne. Tam na vršku za cestou jich musí být tak tisíc. Hezky v řadě, hlaveň vedle hlavně."

Zavrtěl jsem hlavou. „Tisíc jich nebude, možná tak dvě stě."

„Asi máš pravdu," řekl, „asi tisíc děl vůbec nemají."

„Tohle je Gettysburg, že?"

„Jistě, že je to Gettysburg," odvětil otráveně. „Neříkej, že to nevíš. To by snad ani nebylo možné být tu a nevědět, kde jsi. Dneska tu bude určitě rušno a řekl bych, že už to nebude moc dlouho trvat."

Skutečně to byl Gettysburg, o tom nebylo pochyb. Když jsem tu včera večer usínal, stály tu nějaké stromy. Snažil jsem si vzpomenout.

Bylo to však včera anebo před sto lety, napadlo mě. Nepostrádá snad čas v tomto světě smyslu stejně jako i spousta jiných věcí?

Seděl jsem přikrčený na svém lůžku z listí a snažil se s tím vším srovnat. Včera večer stromy a hromada kamení a ráno Gettysburg!

Zůstal jsem sedět, pouze hlavu jsem naklonil a vykoukl mezi dvěma kameny tak, že jsem viděl na muže, který mě vzbudil. Přeha-

zoval tabák z jedné strany úst na druhou a přitom na mě přísně koukal.

„Jakou máš zbraň?“ optal se podezřívavě. „Nevzpomínám si, že bych tu viděl někoho tak vystrojeného jako jseš ty.“

Kdybych byl býval trochu více při smyslech, snad bych našel odpověď, ale já ještě napůl spal a hlava mě bolela od nárazu do kamene. Také to, že jsem se probudil v Gettysburgu mi příliš nepomohlo. Věděl jsem, že bych měl odpovědět, ale nemohl jsem na žádnou odpověď přijít, tak jsem jen zavrtěl hlavou.

Na vrcholku svahu nade mnou stála v řadě děla, vojáci vedle nich, nehybní a ve střehu, koukali do dálky přes bažinu, která se rozkládala pod kopcem. Nějaký polní důstojník seděl vzpřímeně na koni, který pod ním nervózně vyhazoval a ve svahu pod nimi byla v dlouhé klikatící se přímce rozložena pěchota. Někteří vojáci leželi schováni za narychlo postavenými střílnami, jiní leželi jen tak na holé zemi, další seděli, ale všichni napjatě hleděli do dálky na protější svah.

„Nemám to rád,“ pravil voják, který mě našel. „Nic se mi tady na tom nelíbí. Pokud jseš z města, nic ti to tady neříká.“

Někde v dálce zaduněla rána. Slyšeli jsme ji dobře, ale nijak hlasitě. Okamžitě jsem vstal a podíval se přes bažinu na protější svah. Nad řadou stromů se vznášel obláček dýmu. Kousek pod stromy to najednou zablesklo, jako by někdo otevřel dvířka od roztopených kamen a vzápětí je zase prudce zavřel.

„K zemi!“ zařval na mě voják. „K zemi, ty zatracený blázne…“

Zbytek toho, co říkal, překryla ohlušující rána.

Viděl jsem, jak leží roztažený na zemi, stejně jako ostatní. Neváhal jsem a také se těžce sesul k zemi. Další rána mi zaduněla po levici a pak už se na protějším kopci otvírala jedna dvířka od kamen za druhými. Vzduchem nade mnou přilétaly jakési předměty, prosvištěly v ohromné rychlosti kolem a vzápětí vylétl kus kopce za námi do povětří.

Jednou, dvakrát, výbuchy pokračovaly.

Země se otřásala, ve vzduchu to hřmělo a hluk se blížil k hranici nesnesitelnosti, překročil ji a jeho intenzita se dále zvětšovala. Nad zemí se vznášela oblaka kouře. Země pukala pod prudkými nárazy.

A jako by to všechno ještě nestačilo, pořád nám nad hlavami cosi hvízdalo. Přemýšlel jsem, co to může být a pak se mi najednou v hlavě rozjasnilo a já věděl, že ten hvízdavý zvuk způsobují velké kusy kovu, které jsou na kopci za mnou vymršťovány vysoko do vzduchu a pak padají dolů ze stráně. Tvář jsem tlačil do země a hlavou kroutil tak, abych se mohl podívat dozadu na vrchol kopce. Byl jsem překvapen tím, co jsem tam viděl. Nebylo to to, co jsem očekával. Vrchol hřebene se ztrácel v hradbě hustého dýmu, který visel ne více jak metr na zemí. Z dýmu vyčuhovaly nohy vojáků, kteří horečně poskakovali kolem kanónů. Vypadalo to, jako by půlky mužů obsluhovaly torza děl. Kromě nich jsem tam ještě viděl spodky vozů, vše ostatní halil dým.

Tu a tam z dýmu vyšlehl ohnivý plamínek, to jak v kouři ukryté kanóny odpalovaly rány napříč bažinou. Při každém takovém záblesku jsem cítil horkost svištící nade mnou, avšak podivoval jsem se nad tím, že štěkot děl stojících těsně za mnou, ke mně přichází jakoby z dálky. Všeobecný rámus a hřmot byl tak veliký, že stačil hluk jejich střelby úplně zastřít.

V hradbě dýmu i nad ním vybuchovaly náboje – ne tím jasným zábleskem světla, který jsem viděl předtím, když tu ještě nebyl dým. Bylo to pouhé bliknutí červeno-oranžového plamene, a to se posunovalo po hřebeni a připomínalo blikající neónovou reklamu. V jednu chvíli se dým naplnil spoustou zářivě červených záblesků a mohutný vulkán černého kouře se prodral šedým oblakem. Jeden z vybuchujících nábojů se zřejmě strefil do muničního vozu.

Ležel jsem tam natažený na zemi a snažil se do ní celou váhou těla vtlačit. Přál jsem si, být aspoň nějak chráněn. Jak si tak vybavuji, místo, kde jsem ležel, bylo shodou okolností na celém tom hřebeni zvaném Cemetery Ridge pravděpodobně to nejbezpečnější. Vojáci Konfederace mířili toho dne před více jak sto lety hodně vysoko a i ty nejhorší střely, které míjely cíl, padaly na odvrácený svah.

Otočil jsem hlavu opět dopředu a pohlédl přes mokřinu k protějšímu hřebeni zvanému Seminary Ridge. Zde se nad vrcholky stromů také vařil oblak dýmu a pod ním bylo tu a tam vidět slabý mihotavý záblesk označující hlavně děl patřících Konfederaci. Vojákovi jsem tvrdil, že tam bude tak dvě stě mužů. Teď, když jsem je sledoval,

jsem si vybavil, že se v knihách píše sto osmdesát nebo sto osmdesát a něco, zatímco na hřebeni za mnou jich bylo přibližně osmdesát. Bylo zřejmě něco málo po jedné hodině, protože střelba měla kolem jedné začít a trvala asi tak dvě hodiny.

Někde tam nahoře seděl na Travelleru generál Lee a sledoval z výšky, co se děje. A někde tam také seděl zachmuřený Longstreet a uvažoval o tom, že rozkaz, který byl právě nucen vydat, se pravděpodobně mine účinkem. Ten rozkaz nahrával spíš taktice severanů, pro jižany by byla nejnadějnější zatvrzelá obrana, která by vylákala síly Unie do útoku, ve kterém by mohla být snížena jejich přesila.

Celá má úvaha však měla jednu chybu. Nebyl tu ani Lee ani Longstreet. Bitva, které jsem přihlížel, proběhla v minulém století a nemohla se opakovat znovu. A navíc to ani nebyla přesná napodobenina toho, jak bitva skutečně proběhla. Bojovalo se tu tak, jak si lidé představovali, že to bylo.

Kus železa dopadl těsně vedle mne a roztříštil se. Instinktivně jsem napřáhl ruku, abych úlomky odrazil, ale včas jsem naštěstí ucukl. Železo bylo horké. Byl jsem si jistý, že kdyby mě bývalo trefilo, byl bych mrtvý bez ohledu na to, zda toto byla skutečná bitva či ne.

Po mé pravé ruce stála skupinka stromů, jednu chvíli se až tam probojovali vojáci Konfederace, teď už byli opět na ústupu, vzdalovali se ode mne, vraceli se zpět k úpatí svého návrší. Výbuchy dýmu, které je pronásledovaly, vypovídaly o jejich smrtelném nebezpečí. Nepochyboval jsem o tom, že krajina zde vypadá přesně tak, jak vypadala před sto lety a že i průběh bitvy se blíží tomu, jak to tenkrát zřejmě bylo, pohyby jednotlivých regimentů i menších bojových skupin přesně kopírovaly to, co je nám o této bitvě známo. Ale přesto tu mnohé chybělo, detaily, které pozdější generace neznaly, anebo je pominuly, protože se soustředily na to důležitější. Odehrávalo se tu pouze to, co by byl vojevůdce schopen s měsíčním odstupem o této bitvě říci. Nedaly se tu najít ty podrobnosti, o kterých mohl vědět pouze ten, kdo skutečně stál na bitevním poli.

Bylo rozpoutáno peklo a nijak nepolevovalo – stále ten stejný hřmot, dunění, rány, prach, dým a oheň. Tiskl jsem se k zemi, která pode mnou ještě stále zůstávala relativně nehybná. Uši jsem měl zalehlé, nic jsem neslyšel. Připadalo mi, že jsem nikdy nic neslyšel a

nikdy nic neuslyším. Možnost slyšet byla v té chvíli něčím, co jsem si vůbec nedokázal představit.

Všude kolem mne se tiskla k zemi další těla mužů, krčila se za kameny, za polozborcenými ploty, v různých prohlubních a dírách, za kamennými zídkami. Hlavy měli skloněné a jen tu a tam vykoukli, aby se podívali na návrší před sebou, kde stály kanóny Konfederace a nemilosrdně je ostřelovaly. Čekali na chvíli, kdy se střelba utiší a kdy budou moci vyběhnout k nepřátelskému svazu.

Jak dlouho už může střelba trvat, uvažoval jsem. Zápěstí jsem si přisunul k obličeji a podíval se na hodinky. Ukazovaly půl dvanácté, což pochopitelně nemohla být pravda, protože střílet se nezačalo dřív, jak v jednu, spíše později. Bylo to poprvé od té chvíle, co jsem se probudil, co mě napadlo podívat se na hodinky, takže jsem neměl žádný čas, se kterým bych mohl ten současný srovnávat. Otázkou bylo, zda zde něco takového jako čas vůbec platilo.

Usoudil jsem, že bitva nemůže trvat déle jak patnáct či dvacet minut, i když mi to přirozeně připadalo jako sto let. V každém případě jsem měl před sebou spoustu času. Uvelebil jsem se tedy tak, abych tvořil ten nejmenší možný cíl. Věděl jsem, že teď stejně nemohu dělat nic jiného než čekat, a tak jsem začal uvažovat o tom, co bude, až střelba skončí a vojáci Konfederace se dostanou na nepřátelský svah a budou po něm šplhat nahoru, zatímco rudý prapor bude vlát ve větru a od bajonetů a šavlí se bude odrážet slunce. Co udělám, až na mě někdo z nich bajonetem zaútočí, uvažoval jsem. Uteču, pochopitelně, pokud bude kam – s největší pravděpodobností tu bude spousta těch, kdo budou utíkat. Budou to převážně muži v modrých kabátech, kteří se budou vracet zpět za kopec, kde bylo jejich původní stanoviště. Ti se jistě nebudou s příliš velkým pochopením koukat na někoho, kdo bezhlavě prchá z bitvy. A že bych se mohl bránit, to nepřipadalo v úvahu, a to i kdybych měl v ruce pušku. S žádnou z těch zbraní, které jsem tady viděl, bych si nevěděl rady. Byly to předovky a o těch jsem nevěděl zhola nic.

Mlha nad bitevním polem houstla a postupně vytlačovala slunce. Nad mokřinami se vznášel dým a vznášel se v těsné blízkosti hlav mužů, kteří se krčili na svahu, zatímco za nimi burácely baterie Unie.

Když jsem se podíval dolů před sebe, připadalo mi, že koukám do nějaké úzké štěrbiny, která je ohrazena závěsy špinavé šedi.

A tam někde v dálce jsem si všiml čehosi, co se pohybovalo – nebyl to člověk, na člověka to bylo příliš malé. Nějaký malý pes, napadlo mě, který se dostal mezi dvě bitevní linie, ale na psa to bylo příliš hnědé a chlupaté. Spíš by to mohl být svišť.

„Hele, já být tebou, zalezl bych zpátky do díry a chvíli tam vyčkal."

Nevím, jestli jsem to skutečně řekl, ale i kdyby, bylo to jedno. Tady mě nikdo slyšet nemohl, natož svišť.

Na chvíli se zastavil a posadil se. Pak se dal opět do pohybu. Prodíral se vysokou trávou směrem ke mně.

Vzduch přede mnou se pročistil. Svišť se mezitím hodně přiblížil a já najednou viděl, že to není svišť. Jak jsem se mohl zmýlit a okamžitě nepoznat tu špičatou hlavu s velkýma ušima, to nikdy nepochopím. Rozhodčí přece nebyl zas tak daleko, abych ho nemohl od sviště či psa rozeznat.

Teď jsem ho tedy viděl zcela jasně. Upřeně, vyzývavě se na mě díval a připomínal mi přitom nějakého zakrslého kohouta. Pozoroval jsem ho, jak zvedá svoji lopatkovitou ruku a dělá na mě dlouhý nos.

Měl jsem ho nechat být, vůbec si ho nevšímat a nechat ho plavat. Ale ten pohled, jak tam namyšleně stojí na svých křivých nohách a dělá na mě dlouhý nos, to bylo víc, než jsem dokázal snést.

Neovládl jsem se a poddal se bezuzdnému vzteku. Prudce jsem se vztyčil a vykročil dolů ze svahu. A pak mě cosi srazilo. Moc si na to nepamatuji, jen mlhavě. Kolem mé hlavy se mihl rozžhavený kus železa, svět se se mnou zatočil a já měl pocit, že padám v ohromné rychlosti dolů ze svahu. To bylo vše.

Kapitola 15

Připadalo mi, že se už dlouho prodírám nějakou opuštěnou zemí, nad kterou se vznáší tma, i když jsem vlastně nemohl vědět, zda tam tma opravdu je, protože jsem měl oči stále pevně sevřené. Ale připadalo mi, že tam tma je, zdálo se mi, že ji cítím na své kůži a v duchu jsem si říkal, za jak velkého hlupáka bych se asi považoval, kdybych oči otevřel a uviděl slunce. Ale já je neotevřel. S určitostí jsem nemohl vědět nic, ale cosi mi říkalo, že bych je měl nechat zavřené, protože kdybych je otevřel, mohl bych spatřit něco, co žádnému živému člověku není dovoleno spatřit. Ale byl to jen výplod fantazie, neměl jsem žádný faktický důvod takto uvažovat. Kolem mě totiž nebylo nic, vůbec nic nenasvědčovalo tomu, že já v té tmě existuji, nic jsem necítil, jen se pomalu plazil nehybnou tmou. I když musím říci, že jsem tam pocit úplné nehybnosti a prázdnoty neměl. Spíš mi připadalo, že ještě před chvílí byl tento prostor plný života a teď jakoby prásknutím biče zůstal opuštěný.

Šplhal jsem nahoru, plazil se pomalu do svahu, celé tělo mě bolelo, lezl jsem a nevěděl, kam lezu a proč lezu. I když mi připadalo, že jsem přitom celkem spokojený – ne, že by se dělo to, co jsem si přál, ale proto, že všechny ostatní možnosti, které připadaly do úvahy, byly daleko horší. Nevzpomínal jsem si, kdo jsem, čím jsem a jak jsem se sem vůbec dostal. Nevěděl jsem, co bylo předtím, než jsem se začal plazit. Vlastně pro mě nic jiného než plazení se tmou do nikdy nekončícího svahu neexistovalo.

Ale pak z ničeho nic došlo k podstatné změně – najednou jsem začal cítit zem a trávu pod rukama, ostrý kámen, o který jsem se zachytil a odřel si koleno, lehký závan větru na tváři, uslyšel jsem ševelivý zvuk – to jak vítr rozhoupával listy stromů mně někde nad hlavou. A bylo toho stále více. Svět kolem mě začal opět žít. Na chvíli jsem se zastavil a rozvalil se na zemi. Cítil jsem, jak z ní vychází teplo nashromážděné během letního slunečního odpoledne. V tom jsem zbystřil, zaslechl jsem něco víc, než jen ševelení listů – dunivý hřmot kroků a vzdálené hlasy.

Otevřel jsem oči a byla tam tma. Tak, jak jsem si představoval. I když to nebyla ta naprostá tma, o které jsem si myslel, že ji uvidím. Přímo za mnou se rýsovala malá skupinka stromů a za ní na vrcholu kopce stálo poničené dělo, kola mělo polámaná a ústí hlavně mířilo do nebe.

Jak jsem je spatřil, vzpomněl jsem si na Gettysburg. Najednou se mi vyjasnilo, já se vlastně nikam neplazil. Byl jsem stále na tom samém místě, nebo přibližně samém místě, kde jsem byl odpoledne a kde jsem se také nechal rozčilit Rozhodčím, když na mě dělal dlouhý nos. Nikam jsem se neposunul, plazení bylo jen horečnatým výplodem mé zmatené mysli.

Sáhl jsem si na hlavu a zjistil, že mám nad spánkem veliký, ještě mokrý strup. Když jsem z něj sundal ruku, cítil jsem, jak mám lepkavé prsty. Vyvinul jsem značné úsilí a klekl si na všechny čtyři. Chvíli jsem zůstal nehybný a soustředil se na stav svých fyzických sil.

Hlava mě bolela, ale jinak jsem se cítil být v pořádku. Hlava se mi nemotala a byl jsem schopen uvažovat. Připadalo mi, že to dopadlo ještě dobře. Úlomek železa se o mě jen otřel a sedřel mi kůži a nějaké vlasy, říkal jsem si.

Nicméně jsem si uvědomoval, že se Rozhodčímu téměř podařilo to, oč usiloval, a že za svůj život vděčím jen několika málo milimetrům. Jak to s tou bitvou vlastně bylo? Uvažoval jsem. Bojovalo se dnes jenom kvůli mě, aby mě měl Rozhodčí kde zabít? Anebo se tu tak bojuje běžně, stále dokola podle stejného schématu a bude se bojovat tak dlouho, dokud budou lidé přemýšlet o tom, co se v Gettysburgu kdysi dávno stalo?

Stoupl jsem si a ačkoliv jsem měl zvláštní pocit v oblasti žaludku, držel jsem se na nohou pevně. Stál jsem tam a přemýšlel o tom, co mi vlastně je, když tu mi došlo, že mám jen obyčejný hlad. Naposledy jsem jedl den předtím, když jsem se s Kathy zastavili na jídlo poblíž pensylvánských hranic. Tedy, pro mě to bylo včera. Nevěděl jsem, jak rychle ubíhá čas tady na tomto rozstříleném kopci. Pamatoval jsem si jen, že podle mých hodinek začala střelba minimálně o dvě hodiny dříve, než se obvykle tvrdí. I když se historici nikdy zcela neshodli na tom, kdy opravdu začala. Zajedno byli pouze v tom, že to nebylo určitě před jednou hodinou. Ale copak já vím, napadlo mě,

jestli má v tomto světě čas vůbec nějakou platnost? Představení možná mohlo začít kdykoliv, podle přání toho, kdo to tu řídí.

Začal jsem stoupat do kopce, ale neudělal jsem ani tři kroky, když jsem zakopnul o cosi, co leželo na zemi. Zavrávoral jsem, a abych nepadl rovnou na obličej, nastavil jsem ruce. Do dlaní se mi zaryla spousta drobných kamínků, ale to nebylo to nejhorší. Daleko horší bylo, když jsem se otočil a zjistil, o co jsem zakopl. Když jsem si to uvědomil, zvedl se mi žaludek, ale vtom jsem uviděl, že tu není jen to jedno tělo, ale že celý kopec je poset těly mužů, kteří tu ještě nedávno bojovali a teď zde leželi jak klády jeden vedle druhého. Snášela se nad nimi tma a vánek si pohrával se střapci na jejich uniformách, jako by chtěl připomenout, že také byli jednou živí.

Muži, říkal jsem si – ale ne, nebyli to muži. Nikdo pro ně například nebude truchlit. Byl jsem tu jen já, komu mohla z oka skanout nostalgická slza z dojetí nad velikostí a krásou zašlých časů, kdy tito tady kolem byli skuteční.

Můj starý přítel o nich uvažoval jako o nějaké odlišné a snad i dokonalejší formě života. Jako o jednom z významných milníků na dlouhé cestě nikdy nekončící evoluce. Možná, že myšlenky skutečně obsahují energii a právě ta by byla podstatou tohoto světa. Myšlenky se zde mohou libovolně měnit do nejrůznějších podob a tvarů, žijí a umírají (nebo to aspoň předstírají), ale svou energetickou podstatou jsou nesmrtelné. Stále znova se formují do původních či nových tvarů.

Nedává to smysl, říkal jsem si. Ale copak někdy něco dávalo smysl dřív, než to bylo objeveno, napadlo mi. Oheň musel nejdřív někdo zkrotit. Kolo si musel někdo vysnít. Atomy musely hloubavé lidské mozky nejdříve vytušit a pak prokázat (aniž by je však přitom skutečně pochopily) a atomovou energii si musely nejdříve ozkoušet, a tak vzplál na chicagské univerzitě ten zvláštní oheň a později v poušti vyrostl ohromný nezkrotný hřib.

Pokud je evoluce tím, čím se zdá být, tedy procesem, ve kterém se život mění tak, aby mohl dále existovat v měnícím se prostředí, pak by se pružné a tvárné formy života, jako byly tyto, musely blížit jejímu konečnému a vítěznému završení. Mohly se měnit úplně libo-

volně a teoreticky byly schopné se přizpůsobit jakémukoliv prostředí a stát se součástí jakéhokoliv ekologického systému.

Ale jaký to vše má smysl, ptal jsem se sám sebe, když jsem ležel na gettysburgském bitevním poli s těly mrtvých mužů u nohou. (Byli to mrtví muži?) Žádnou odpověď jsem nenacházel. Došel jsem k tomu, že je příliš předčasné pátrat po nějakém účelu. Kdyby někdo obdařený inteligencí pozoroval před dvěma milióny či více lety v Africe nahou masožravou opici, která tam pobíhala v tlupách a neartikulovaně řvala, jevila by se mu určitě ještě méně smysluplná než mně zde tyto podivné bytosti.

Postavil jsem se a vykročil do svahu. Prošel jsem kolem skupinky stromů, minul rozstřílené dělo – viděl jsem, že takových je tu spousta – a konečně se dostal na vrchol, odkud jsem se mohl podívat i na druhou stranu kopce.

Bylo jasné, že představení ještě pokračuje. Pod svahem plály táborové ohně a odkudsi z dálky ke mně doléhalo řinčení koňských postrojů a lomoz přesunujících se těžkých válečných vozů. Dole ve směru k Round Tops začal hýkat osel.

Nad tím vším se třpytilo nespočetné množství letních hvězd. Byla to chyba ve scénáři, protože v knihách se píše, že po tom konečném útoku skropil osudné svahy hustý déšť a někteří ze zraněných, kteří se nemohli pohybovat, se dokonce v řečišti prudkých potoků utopili. Konec velkých zuřivých bitev byl velmi často doprovázen bouřemi, takže řadoví vojáci věřili, že je přivolává prudká střelba a nazývali je „dělostřeleckým počasím“.

Svah byl poset skrčenými těly mrtvých mužů, a tu a tam i těly koňů. Překvapovalo mě, že tu nejsou ranění, alespoň žádný nářek jsem neslyšel. Chyběl tu pláč a sténání, zoufalé výkřiky dožadující se pomoci, které se ozývají po každé bitvě. Bylo vyloučeno, že by mohli být všichni ranění už z pole odneseni, na to to bylo příliš brzy po bitvě. Spíš tam ranění vůbec nebyli, jako by se v historickém scénáři na ně zapomnělo.

Obcházel jsem mrtvá, skrčená těla rozesetá po zemi, ze kterých sálal klid a mír, majestát smrti. Bylo mi divné, že všichni leželi tak, jako by před chvílí ulehli a usnuli. Nebyla na nich vidět ani bolest, ani utrpení. Dokonce i koně vypadali tak, jako by usnuli. Žádný z

nich neměl tělo napjaté smrtelnou křečí, žádnému z nich netrčely k nebi široce rozevřené nohy. Celé bitevní pole bylo dokonale klidné, upravené a poněkud romantické. Od skutečného bitevního pole se určitě lišilo, ale ne až tak, jak by se lišila moje představa. Protože toto bylo bitevní pole, jak si je představovali lidé, kteří v době gettysburgské bitvy žili. Pozdější generace si tuto krvavou řežbu halily rytířským pláštěm, a tak již tolik nevnímaly její hrůznost a krutost.

Byl jsem si vědom toho, že to tu neprobíhalo tak, jak tomu skutečně bylo, že je to jen hra, ale přesto, když jsem tam teď stál a koukal na to, co se dole pode mnou odehrává, uvěřil jsem a zaplavil mě pocit pýchy, slávy a nostalgie.

Osel přestal hýkat a od některého z ohňů se linula píseň. Na stromech za mnou tiše ševelilo listí.

Gettysburg, napadlo mě. Byl jsem tu v nějakém jiném čase, na jiném světě (nebo v jiném světě, mohlo to být jakkoliv, a také ten, kdo v tom měl prsty, mohl být kdokoliv), stál jsem tam a přemýšlel o tom, jak to vlastně všechno je.

Šel jsem dolů s kopce, když jsem uslyšel šeptat své jméno. „Hortone Smithe."

Otočil jsem se a chvíli mi trvalo, než jsem uviděl toho, kdo mluví. Seděl na rozlomeném kole úplně rozstříleného děla. Viděl jsem jen obrys jeho špičaté hlavy s rákosovitou kšticí a velkýma ušima. Tentokrát neposkakoval, seděl tam přičaplý, jak na bidýlku.

„Tak ty jsi tu zase," řekl jsem.

„Ďábel ti pomáhal," pravil Rozhodčí. „Není to fér. Výstup s Quijotem by se neměl počítat a na to, abys přežil dělostřelbu, ti musel pomáhat Ďábel."

„Tak dobře. Dejme tomu, že mi Ďábel pomáhal. A co z toho?"

„Takže to připouštíš?" optal se dychtivě. „Připouštíš, že ti pomáhal?"

„Vůbec ne," řekl jsem. „Říkal jsi to ty, já o tom nic nevím. Ďábel mi o tom, že mi bude pomáhat, nic neříkal."

Ještě více se přikrčil. „Nelze s tím nic dělat. Potřetí vzniká kouzlo. Je to zákon a proti tomu já nic nezmůžu, i když," dodal ostře, „rád bych něco podnikl. Nemám tě rád, Smithe. Vůbec tě nemám rád."

„To je tedy vzájemné," řekl jsem.

„Šestkrát!“ zaúpěl. „To je nemorální! Nemožné! Ani třikrát se to nikomu ještě nepodařilo!“

Přistoupil jsem k dělu, na kterém seděl a s odporem jsem na něj pohlédl. „Jestli ti to pomůže,“ řekl jsem, „tak s Ďáblem jsem se na ničem nedohadoval, pouze jsem ho žádal, aby se za mě přimluvil, ale on mi naznačil, že to udělat nemůže. Tvrdil, že pravidlo je pravidlo a nedá se s tím nic dělat.“

„Podívejme!“ zaúpěl a vztekle vyskočil. „Tak ty mi chceš pomoct. Je to jen další trik, další úskočný lidský trik!“

Prudce jsem se otočil. „Koukej zmizet,“ řekl jsem mu. Jaký to mělo smysl, pokoušet se vyjít s takovým kreténem.

„Pane Smith,“ volal za mnou. „Pane Smith. Prosím, pane Smith.“

Nevěnoval jsem mu pozornost a šel dál dolů s kopce.

Po chvíli jsem si všiml, že se nalevo ode mne rýsuje ve tmě bílé stavení. Bylo obehnáno tyčkovým plotem, který byl rovněž bílý. Viděl jsem, že některé tyčky jsou z plotu vyrvány. Bílé světlo vycházelo z oken a na dvoře před domem podupávali přivázaní koně. Zřejmě tam bude sídlit generál Meade a možná tam je i teď. Stačilo by se k domu přiblížit a mohl bych ho zahlédnout. Ale neudělal jsem to. Pokračoval jsem dál svým směrem dolů s kopce, a to proto, že Meade stejně nebyl skutečným Meadem, stejně jako dům nebyl opravdovým domem a pochroumané dělo nebylo dělem. Všechno to byla jen hra, dokonalá – dokonalá do té míry, že tam nahoře na vrcholu kopce jsem na chvíli získal pocit, že se koukám na skutečné, historické bitevní pole.

Všude kolem mě se ozývala spousta hlasů, občas jsem zaslechl lidské kroky a několikrát jsem i zahlédl temnou postavu spěchající napříč kopcem. Možná, že spěchala v nějaké služební záležitosti, ale mnohem spíše byly motivy čistě osobní.

Náhle se mi země pod nohama začala prudce svažovat. Stál jsem na kraji hluboké rokle, která byla ze všech stran chráněna porostem nízkých stromků. Někdo tam dole pálil oheň. Chtěl jsem vycouvat. protože jsem si nepřál se s někým potkat, ale už jsem byl příliš blízko na to, abych mohl nepozorovaně uniknout. Malé kamínky, které se

mi uvolnily pod nohou, se valily dolů a hlučně dopadaly na dno rokle. Kdosi na mě ostře vykřikl.

Zastavil jsem se a zůstal bez pohnutí stát.

„Kdo je tam?“ ozvalo se opět ze tmy.

„Přítel,“ řekl jsem, i když to byla ta nejhloupější věc, kterou jsem mohl říci, ale nic jiného mě nenapadlo.

Světlo vycházející z ohně se odráželo od do tmy namířené hlavně muškety.

„Není třeba se vzrušovat, Jede,“ ozval se další, tentokrát pomalý a klidný hlas. „Dnes budou všichni nepřátelé na naší straně.“

„Chtěl jsem se jen přesvědčit, to je všechno,“ namítl Jed. „Nechci už nic nechat náhodě.“

„Buďte klidný,“ řekl jsem a kráčel směrem k ohni. „Já nejsem z Jihu.“

Když jsem byl na dohled, zastavil jsem se a nechal jsem je, aby si mě prohlédli. Byli tři, dva seděli u ohně, třetí stál s mušketou v ruce.

„Ale ty nejsi ani od nás,“ řekl ten, co stál, tedy Jed. „Kdo jsi, pane?“

„Jmenuji se Horton Smith,“ řekl jsem, „a jsem novinář.“

„Dobrá, a co chcete vědět?“ pravil ten s tím pomalým, rozvážným hlasem. „Pojďte a sedněte si k ohni, můžeme si popovídat, jestli máte čas.“

„Jenom na chvíli,“ řekl jsem.

„My vám můžeme říct všechno,“ řekl ten, co ještě nemluvil. „Byli jsme v tom nejhorším místě, nahoře u té skupiny stromů.“

„Počkejte,“ řekl ten pomalý, „tomuto pánovi to vyprávět nemusíme. Já už ho totiž viděl. Byl tam nahoře chvíli s námi. Možná, že tam byl celou dobu. Viděl jsem ho, ale pak nastalo peklo a já ztratil úplně o všem přehled.“

Popošel jsem k ohni. Jed opřel mušketu o malou zakrslou švestku a sedl si na své původní místo.

„Usmažili jsme kus masa,“ řekl a natáhl se k pánvi postavené na žhavých kouscích dřeva vytažených z ohně. „Jestli máte hlad, máme toho dost.“

„Musí mít hlad," pravil jeden z těch zbylých dvou, „nebo by nesměl mít žaludek."

„Ano, mám celkem hlad," připustil jsem a přistoupil až těsně k ohništi, kde jsem si sednul. Vedle pánve se smaženým masem stál hrnek s kouřící kávou. Natáhl jsem její vůni. „Zřejmě jsem promeškal oběd," pravil jsem, „a taky snídani."

„S tím by se dalo něco dělat," řekl Jed. „Máme tu navíc nějaké suchary, tak bych vám je mohl dát."

„Ale dej pozor," začal zase rozvlekle ten pomalý, „a pořádně je o něco oklepej, aby tam nezůstali červi. Kdo není na čerstvé maso zvyklý, nemuselo by mu chutnat."

„Promiňte mi pane," začal ten třetí, „ale zdá se mi, že jste na hlavě nějak odřený."

Sáhl jsem si na ránu, ještě stále byla lepkavá.

„Ztratil jsem na chvíli vědomí, bylo to jen na chvilku. Zřejmě se o mě otřela nějaká střepina."

„Miku," obrátil se Jed na toho, co tak rozvláčně mluvil, „proč mu to neotřete a nepodíváte se, co s tím má. Já mu zatím naleji šálek kávy. Udělá mu dobře."

„Nechte to být," řekl jsem, „je to jen škrábnutí."

„Je lepší se na to podívat," řekl Mike, „a až odsud půjdete, jděte rovnou dolů, tak se dostanete na Taneytownskou cestu. Po té půjdete kousek na jih a tam určitě najdete nějakého doktora. Naliji vám na to nějaké svinstvo, aby to nehnisalo."

Jed mi podal hrníček s kávou, byla silná a horká. Srknul jsem si a popálil si jazyk. Mike se zatím zaobíral mojí hlavou. Jemně, jako by byl žena, mi stíral ránu kapesníkem, který si navlhčil vodou ze své polní láhve.

„Je to jen odřená," řekl, „sedřená kůže, jinak nic. Ale být vámi, k doktorovi bych zašel."

„Udělám to," slíbil jsem.

Uvědomil jsem si, jak je legrační, že tito tři muži u ohně věří, že jsou skutečnými vojáky Unie. Nic nepředstírali. Byli tím, čím předpokládali, že jsou. Zřejmě mohli být čímkoliv jiným, neboť síla (pokud to byla síla), která je tvořila, se mohla přeměnit v různé tvary a materiály. Ale teď tedy byli věcmi, které vypadaly jako muži. Mož-

ná, že se už brzy přemění zpátky do své elementární formy existence, ve které budou připraveni vytvořit něco jiného, ale dokud se tak nestane, jsou vojáky Unie, kteří právě prošli velkou a slavnou bitvou.

„Víc s tím neudělám," řekl Mike a vrátil se na své místo, kde si sedl. „Nemám nic čistého, čím bych vám to zavázal. Až najdete doktora, on vám to zafačuje."

„Zde jsou chleby," řekl Jed. „Snažil jsem se z nich všechnu havěť vyklepat. Snad se mi to celkem povedlo."

Vypadalo to velmi nevábně, suchary byly tak tvrdé, jak jsem očekával. Ale měl jsem hlad a bylo to jídlo, tak jsem se do něj pustil. Jed připravil maso se suchary i pro ostatní, a tak jsme tam seděli, žvýkali a nemluvili, protože tento druh potravy vyžaduje naprosté soustředění. Kávy bylo navařeno dost a tak jsem mohl aspoň sousta zapíjet, lépe mi pak klouzala do žaludku.

Konečně bylo po jídle, Jed ještě nalil každému z nás hrneček kávy. Mike vytáhl starou dýmku a štrachal pak v kapse tak dlouho, dokud nenašel trochu tabáku, kterým by dýmku nacpal. Zapálil ji do červena rozžhaveným klacíkem, který vytáhl z ohně.

„Takže novinář," pravil, „nejspíše z New Yorku."

Zavrtěl jsem hlavou. New York byl příliš blízko. Někdo z nich mohl nějakého novináře z New Yorku znát. „Z Londýna," řekl jsem, „z Timesu."

„Nepřipadá mi, že mluvíte jako Brit," řekl Asa.

„V Anglii jsem už dlouhá léta nebyl," upřesnil jsem. „Stále někde putuji."

To sice nevysvětlovalo to, že jsem ztratil britský přízvuk, ale je to pro tuto chvíli uspokojilo.

„V armádě generála Leea je nějaký Brit," navázal Jed. „Freemantle nebo tak nějak se jmenuje. Zřejmě ho znáte."

„Slyšel jsem o něm," řekl jsem, „ale nikdy jsem se s ním nesetkal."

Začínali být příliš zvědaví. Byli sice příjemní, ale už trochu moc zvědaví. Byla spousta témat, o kterých by rádi mluvili.

„Až budete psát svůj článek, co napíšete o Meadovi?" optal se Mike.

„Proč, nevím," řekl jsem, „ještě jsem o tom nepřemýšlel. V té dnešní bitvě bojoval skvěle. Přinutil Jižany, aby na něj zaútočili. Hrál to na ně. Silná obrana a…"

Jed si odplivl. „Možná to tak bylo," řekl, „ale nemělo to styl. Mac – to je člověk, který si styl vždycky drží."

„Styl, to jistě," řekl Asa. „Vždycky nás nechával, abychom schytali to nejhorší. Povím vám, že je to zatraceně dobrý pocit jednou vyhrát." Podíval se na mě přes oheň. „Dneska jsme vyhráli, ne?"

„Určitě," řekl jsem. „Lee zítra odtáhne. Možná už teď je na cestě."

„Ne všichni si to myslí," namítl Mike. „Mluvil jsem s několika lidmi z minnesotských jednotek. Jsou přesvědčeni, že to na nás ještě jednou zkusí."

„Neřekl bych," pravil Jed. „Dnes odpoledne jsme jim to nandali. Bylo to hrozné, jak šlapali do kopce, jako by byli na nějaké přehlídce. Šli přímo proti nám, bezhlavě jsme do nich bušili, byli jak živé terče. Vždycky jsem si myslel, že je Lee schopný generál, ale dneska si to už nemyslím. Schopný generál by nikdy neposlal své muže do travnatého svahu přímo proti hlavním nepřátelských děl.

„Burnside to udělal u Fredericksburgu také," odvětil Asa.

Jed si odplivl. „Jo, ale Burnside není schopný velitel. Nikdo to o něm nikdy netvrdil."

Dopil jsem kávu, zbytkem, který mi v hrnečku zůstal, jsem zamíchal, abych rozvířil usazeninu, a obsah jsem vychrstnul vedle ohně. Jed se natáhl a pozvedl nádobu s kávou.

„Ne, děkuji," řekl jsem, „budu už muset jít."

Nechtělo se mi. Rád bych tu s těmi třemi ještě nějaký čas pobyl. U ohně bylo příjemně a také rokle mi dávala pocit bezpečí.

Ale cosi uvnitř mi říkalo, že bych měl jít, dokud je čas. Zmizet pryč od těchto mužů i z tohoto bitevního pole dřív, než se něco stane. Střepina mě minula jen o kousek. Jistě, teoreticky jsem byl už v bezpečí, nemělo se mi co stát. Ale tady v této zemi jsem nevěřil ničemu, natož Rozhodčímu. Čím rychleji zmizím, tím lépe.

Zvedl jsem se. „Děkuji za jídlo a kávu. Bylo to přesně to, co jsem potřeboval."

„Kam půjdete?"

„Myslím, že nejdřív se pokusím sehnat doktora."

Jed přikývl. „Být vámi, udělal bych to," řekl.

Otočil jsem se a odcházel pryč. Čekal jsem, že mě každou chvíli zavolají zpátky, ale neudělali to. Klopýtal jsem temnou roklí.

Jak to vypadá v okolí Gettysburgu, jsem si zhruba pamatoval, rozmýšlel jsem, kam by bylo nejlepší vyrazit. Nakonec jsem se rozhodl, co udělám. Nepůjdu Taneytownskou cestou, to bych se stále držel moc blízko bitevního pole. Já Taneytownskou cestu přejdu a budu mířit dál na východ, dokud nenarazím na Baltimorskou cestu a po té pak půjdu na jihovýchod. I když toto kličkování zřejmě nemělo žádnou cenu. V tomto podivném světě nebylo pravděpodobně žádné místo výhodnější než druhé. Vlastně nebylo kam jít, stejně jsem se pořád motal v kruhu. Ďábel mi tvrdil, že Kathy je už v bezpečí, zpátky v lidském světě, ale nenaznačil mi, jak se lze do lidského světa vrátit a koneckonců já si nebyl jistý tím, jestli mu mohu věřit to, co říkal. Byl nevyzpytatelný a věřit se mu nedalo.

Došel jsem na konec rokle a vyšel do údolí. Přede mnou se táhle Taneytownská cesta, tu a tam plály ohně. Musel jsem se mezi nimi proplést. Tápal jsem ve tmě. Vtom jsem narazil na teplé, chlupaté tělo. Na uvítanou zafrkalo. Ustoupil jsem a zaostřil. Přede mnou stál kůň, byl uvázaný k jakémusi zbytku nízkého laťkového plotu.

„Ahoj, koni," řekl jsem, „jak se máš?"

Kůň přátelsky zafrkal, přistoupil jsem k němu a poplácal ho po plecích. Otočil ke mně hlavu a pokusil se mě olíznout.

Ustoupil jsem a rozhlédl se kolem, nikdo poblíž nebyl. Tak jsem ho odvázal a poněkud těžkopádně se vydrápal do sedla. Připadalo mi, že je kůň rád, poslušně se otočil, když jsem zatáhl za otěže.

Přestože jezdilo po Taneytownské cestě hodně vozů, podařilo se nám mezi nimi projet, aniž by nás někdo zastavil. Poté se cesta uvolnila, já nasměroval koně na jihovýchod a povolil mu otěže.

Minuli jsme skupinu mužů, která se kamsi plahočila, vyhnuli jsme se baterii děl a pak už před námi bylo prázdno. Bez komplikací jsme dojeli až k Baltimorské cestě a po ní vyrazili dolů, pryč od Gettysburgu.

Kapitola 16

Po několika kilometrech směrem od Gettysburgu cesta končila. Mohl jsem to předvídat, protože jsem se vlastně vrátil k Jižní hoře, tedy tam, kde jsem byl s Kathy. A tam přece žádné cesty nebyly, pouze dvě vyježdděné koleje. Taneytownská cesta, Baltimorská i všechny ostatní a zřejmě i Gettysburg sám byly pouhou kulisou na jevišti připraveném pro bitvu. Tam, kde se nebojovalo, nebylo třeba cest.

Cesta zmizela a já se již dále nesnažil koně řídit. Nechal jsem ho, aby šel tak, jak chce. Ono opravdu nebylo kam jít, o žádném příhodném místě jsem nevěděl. Přesto jsem ho nechal, aby šel. Třeba mi to pomůže, když se od Gettysburgu trochu vzdálím, říkal jsem si.

Bylo příjemné letní počasí, hvězdy mi svítily nad hlavou, já seděl na koni a poprvé od chvíle, co jsem se ocitl v této zemi, jsem měl příležitost trochu přemýšlet. Hlavou mi běželo všechno to, co se událo počínaje tím, jak jsem sjel z dálnice na klikatící se silničku vedoucí do Pilot Knobu. Napadala mě přitom spousta otázek, ale ani na jednu z nich jsem nebyl schopen odpovědět. Až pak mi došlo, že žádnou odpověď najít nemohu, protože já hledal odpovědi na otázky vyplývající z lidského způsobu myšlení. A to bylo marné. Nic tady kolem se nedalo vysvětlit tak, aby se to člověku zdálo být logické. Musel jsem si přiznat, že spekulace mého starého přítele byla tím jediným, co tento svět aspoň částečně vysvětlovalo.

Místo, kde jsem se ocitl, bylo založeno na silové podstatě představ (je to velmi neohrabaný termín), ale právě ta byla základem všeho, co mě tu obklopovalo. Uvažoval jsem chvíli, jak bych zdejší svět mohl definovat. Nepřišel jsem na nic, co by vystihovalo situaci, a přitom to neobsahovalo jen samá možná a jestliže. Bylo to beznadějné a nakonec jsem se spokojil s pracovním názvem Země Fantazie. Byl to sice dosti těžkopádný název, ale spokojil jsem se s ním, říkal jsem si, že snad později někdo vymyslí něco lepšího.

Tento svět byl tedy tvořen výplody lidské fantazie, všechny pohádky, pověsti, lidové báchorky, pověry, všechno to tu někde bylo.

Tento svět byl ve střehu, stopoval každé hnutí lidské mysli a všechny zdejší bytosti, všechny situace, které se tu odehrávaly, se nejdříve musely zrodit v jedné z mnoha hlav toho nepoddajného malého primáta zvaného Člověk. Santa Claus tu někde jezdil ve svém spřežení taženém soby (bylo to pouze na Štědrý večer, anebo i kdykoli jindy?). Po lesích tu běhal Robin Hood, s puškou přes rameno si tu po lukách připomínajících Kentucky vykračoval Daniel Boone. Za každým stromem se tu šklebilo něco podivného. A byly zde také bojovány mnohé bitvy (pořád dokola, anebo jen někdy?). Ta dnešní gettysburgská byla nádherná a fascinující na pohled, téměř bezkrevná, přesně taková, jak se zaryla do povědomí mnoha generací. Ale byly tu i bitvy jiné, takové, které si spojujeme s velkým krveprolitím – Waterloo, Marathon, Austerlitz a řada dalších. K nim pak později přibyly kruté bitvy světových válek, válek ve Vietnamu a v Koreji. Dvacáté století obohatilo tento svět o spoustu věcí, mimo jiné také o složité automatické zbraně a o gangstery, kteří je nosí v pouzdrech od houslí – i když zrovna ti tu byli v trochu jiných podobách vždycky.

Všechno to, na co člověk myslel, všechny pošetilosti, nápady, legrácky a špinavosti, radosti i smutky, které člověk ve své mysli zažíval, člověk všech věků, od doby kamenné až do současnosti, byly součástí tohoto světa.

Vzato čistě logicky, je to šílenství, ale přesto to tady bylo, všude kolem mě. Projížděl jsem krajinou, která se lišila od jakékoli krajiny na zemi, byla to pohádková krajina, ozářená světlem hvězd, ale přitom jsem ani jednu z nich nepoznal, na nebi nebylo žádné souhvězdí, které bych znal z naší oblohy. Byla to neskutečná země, kde se hloupá rčení mění v zákony, kde neexistovala žádná logika, protože to tu bylo vystavěno na fantazii, a ta s logikou nemá nic společného.

Kůň vytrvale klusal. Zřejmě pochopil, že jedeme bez cíle a že budeme utíkat tak dlouho, dokud před námi bude schůdný prostor. Rána na hlavě mě bolela, sáhl jsem si na ni a ještě byla lepkavá, i když se mi zdálo, že se na ní už konečně začíná tvořit strup. Vlastně mi nic nebylo, nikdy bych nepředpokládal, že se tu budu tak spokojeně projíždět na koni pod nebem plným hvězd.

Byl jsem připraven na to, že se mohu každou chvíli střetnout s některým z těch podivných obyvatel této země, ale nikdo se mi neukázal. A když kůň konečně najel na jakousi pěšinu, kilometry nám začaly ubíhat pod nohama. Vzduch byl vlhký a chladný. Občas jsem v dálce zahlédl obrysy nějakých stavení. Většina jich byla dost neurčitých, vypadala dost neurčitě, ale u jednoho jsem měl pocit, že kolem něj vidím hradbu z kůlů. Byla by to přesně taková pevnůstka, jaké si stavěli ti, co razili na západ a každou píď nové země si museli tvrdě vybojovat. Několikrát se také zablesklo, nevěděl jsem, co to může být a nijak jsem se tím ani nezabýval. A pak, z ničeho nic, kůň prudce zastavil. Byla to vyloženě šťastná náhoda, že jsem mu nepřepadl přes hlavu a udržel se v sedle. Až do té doby totiž klusal naprosto nezúčastněně, jako nějaký houpací kůň. Úplně mě ukolíbal. A teď, aniž by mě varoval, zapíchl napjaté nohy do země. Uši měl sklopené dopředu a nozdry se mu chvěly, jako by pátral po něčem, co se před námi skrývalo ve tmě.

Pak hrůzou vypískl, uskočil z pěšiny a tryskem zamířil rovnou do lesa. Já na něm zůstal sedět jen dík tomu, že jsem se mu pověsil na krk a chytil se hřívy. Bylo to dobře, protože jinak by mě větve, které tu byly dost nízko, určitě ze sedla srazily.

Jeho smysly byly o hodně citlivější než moje, protože on už dávno uháněl k lesu, když já poprvé cosi zaslechl. Byl to kňouravý zvuk podmalovávaný uslintaným mlaskáním. Tam vzadu na pěšině cosi podivně knikalo a každé to kniknutí bylo zakončeno uslintaným mlasknutím. Přes nos mě praštil zahnívající zápach, který se šířil po lese. A pak se les otřásl, větve praskaly a chřupaly, jakési ohromné tělo si neomaleně razilo cestu za námi.

Křečovitě jsem se držel koňské hřívy, ale přesto se mi podařilo podívat se dozadu. Koutkem oka jsem tam uviděl cosi odporného. Bylo to mdle zelené, neurčitého tvaru a pleskalo to sebou v našem směru.

A pak, rychleji než bych si dokázal vůbec představit, pode mnou kůň náhle zmizel. Vytratil se, jako by tu vůbec nikdy nebyl a já padal volným pádem dolů k zemi. Dopadl jsem na nohy, ale okamžitě jsem se překotil na záda a klouzal se po mazlavém blátě dolů s kopce. Takto jsem ujel asi tak půl druhého metru a ocitl se na hraně prudké-

ho srázu, po kterém jsem se válel až k jeho úpatí. Byl jsem celý vytřesený a omlácený. S obtížemi jsem se postavil na nohy, připraven čelit odpornému oblaku zeleně, který se ke mně lesem blížil.

Bylo mi jasné, co se přihodilo. Měl jsem to čekat a být na to připraven. Ale jízda na koni byla tak uvolňující, tak dokonale mě ukolébala, že jsem vůbec nemyslel na to, že by epizoda Gettysburgu mohla z ničeno nic skončit. A teď se tak stalo. Zmizely kopce, živí muži, mrtvá těla rozesetá po bitevním poli, zmizela děla, dělové koule, polní prapory a všechny ty ostatní věci, které tvořily obraz bitvy a bitevního pole. Hra skončila a herci i kulisy se vytratili jak prásknutím biče. A protože kůň, na kterém jsem seděl, k nim patřil, zmizel také.

Zůstal jsem sám v malém údolí uprostřed lesa a musel jsem čelit té zelené nestvůře, která se dralа za mnou po mé stopě. Měla zelenou barvu i zelený zápach – odporný, zahnívající zápach, který se šířil daleko před ní. Kňučení teď bylo mnohem silnější a bylo prokládáno uslintaným mlaskáním a tajemnými vzdechy, které mi drásaly duši. Stál jsem tam a najednou mi bylo jasné, co to je – stvoření, které si vysnil Lovecraft, požírač pustošící zemi. Již ve starých mýtech byl ze země vykázán a teď se vracel se svým odporným, zvráceným hladem. Dokázal víc, než jen trhat maso od kostí, zmrazoval duši, život i mysl každé oběti, kterou si vyhlídl.

Padla na mě hrůza – chlupy se mi po těle naježily, střeva se ve mně začala kroutit a celý jsem ochabl. Ale cítil jsem také strach a byl to on, kdo udržoval mou mysl ve střehu.

Ten prokletý Rozhodčí, prolétlo mi hlavou, ten zatracený mrňavý syčák! Nenávidí mě a má k tomu důvod. Schytal to ode mne ne jednou, ale dvakrát a dovolil jsem si otočit se k němu zády, když seděl na kole od děla a škemral, abych se vrátil. Ale pravidla jsou pravidla a já hrál tak, jak on sám určil. A teď už bych měl být mimo jakékoli nebezpečí. Zelené světlo bylo čím dál jasnější – mrtvolná nanicovatá zeleň – ale tvar toho, co mě pronásledovalo, jsem ještě stále neviděl. Hnilobný zápach houstl a pronikal mi do krku, měl jsem ho plný nos. Snažil jsem se mu nějak bránit, ale nešlo to. Ten zápach byl na tom všem snad vůbec nejhorší.

A pak jsem je uviděl, ne úplně jasně, protože kmeny stromů mi bránily ve výhledu, ale i to málo mi stačilo na celý život. Vemte si obrovskou nafouklou ropuchu a k ní přidejte něco z té nejodpornější ještěrky a něco z hada a získáte jen velice mlhavou představu o tom, jak nestvůra vypadala. Ve skutečnosti byla mnohem horší, byla nepopsatelná.

Dusil jsem se strachy, nohy se pode mnou podlamovaly, ale přesto jsem byl odhodlán začít běžet, otočil jsem se a v tom se pode mnou země zhoupla, já se překotil a padal dolů na obličej. Přistál jsem na něčem tvrdém, tvář i ruce jsem si přitom odřel a jeden zub si málem vyrazil.

Ale najednou jsem přestal cítit zápach, bylo tu také více světla než předtím a zelené světlo úplně zmizelo. Když jsem se trochu napřímil, viděl jsem, že také les tu není.

Plošina, na kterou jsem dopadl, byla z betonu a při tomto zjištění mnou opět projel strach. Kde to jsem? Na přistávací ploše? Na dálnici?

Postavil jsem se, abych se mohl rozhlédnout. Přede mnou se vinul dlouhý pás betonu.

Stál jsem na dálnici. Ale nic mě tu neohrožovalo. Žádná auta se na mě neřítila. Auta tu sice byla, ale nepohybovala se. Prostě tu jen tak stála.

Kapitola 17

Nějaký čas mi nedocházelo, co se vlastně stalo. Byl jsem vyděšen z představy, že stojím uprostřed dálnice. Že to byla dálnice, jsem poznal okamžitě – široké betonové pásy oddělené uprostřed zelení a po vnějších stranách uzavřené těžkým kovovým hrazením mě nenechaly ani chvilku na pochybách. A pak jsem uviděl ta stojící auta a byl jsem otřesen. Kdyby to bylo jedno auto stojící při kraji s otevřenou kapotou, nepřekvapilo by mě to. Ale pokud jich bylo dvanáct či dokonce více, bylo to něco úplně jiného. Žádné lidi jsem tam neviděl ani žádné stopy po nich. Byla tu jen auta. Některá z nich měla kapotu otevřenou, jiná ne. Vypadalo to, jako by se všechna naráz porouchala a zůstala stát tam, kam dojela setrvačností. Kam až jsem dohlédl, všude byla auta. Ta v dálce nebyla větší jak špendlíkové hlavičky. Chvíli jsem na to nevěřícně koukal a pak mi došlo to, co mi mělo dojít hned.

Byl jsem zpátky! Na Zemi! Už jsem nebyl v tom podivném světě Ďábla a Dona Quijota!

Kdyby nebylo těch aut, byl bych určitě velmi šťasten. Auta mě příliš zneklidňovala na to, abych byl schopen se radovat.

Přiblížil jsem se k tomu, co stálo nejblíž, abych si je prohlédl. Na předním sedadle ležely nějaké mapy a průvodci, na zadním sedadle v rohu byl zmačkaný svetr a prázdná láhev. V popelníku ležela dýmka, ale klíčky v zapalování nebyly.

Prohlédl jsem si ještě další auta. V některých jsem dokonce našel nějaká zavazadla, jako by je tam lidé nechali s tím, že dojdou pro pomoc a pak se sem ještě vrátí.

Na obzoru vycházelo slunce a začínalo se oteplovat.

V dálce jsem uviděl nad dálnicí přejezd. Řekl jsem si, že tam zřejmě bude i sjezd z dálnice, a tak jsem se tím směrem vydal. Všude kolem bylo ticho, jen několik ptáků poletovalo mezi poblíž stojícími stromy, ale i ti byli tišší.

Takže já jsem doma, pomyslel jsem si, stejně jako Kathy, jestli mi Ďábel nelhal. Kde asi je? Napadlo mě. Snad je v bezpečí doma v

Gettysburgu. Slíbil jsem si, že jakmile se dostanu k telefonu, tak jí zavolám, abych si ověřil, že je v pořádku.

Míjel jsem spousty aut, ale už jsem se jimi netrápil. Upínal jsem se k tomu, že musím sejít z dálnice a najít někoho, kdo by mi pověděl, co se tu děje. Došel jsem k patníku, u kterého byla napsána sedmdesátka. Podle toho jsem poznal, kde jsem. Někde v Marylandu, mezi Frederickem a Washingtonem. Pokud se zeměpisně shodoval tamten svět s naším, musel kůň během noci urazit pěkný kus cesty, říkal jsem si.

Konečně jsem se doplazil k odbočce. Těsně před ní stál ukazatel a na něm bylo napsáno jméno města, o kterém jsem nikdy neslyšel. Zabočil jsem a vzápětí uviděl malý autoservis, který se krčil v místě, kde začínala malá silnička. Došel jsem k němu. Dveře byly zamčené a všude kolem pusto. Vydal jsem se tedy po silnici. Nešel jsem moc dlouho a dorazil jsem k prvním domkům, které tvořily okraj malého města. Šel jsem hlavní ulicí, na obrubnících stála auta, ale jet jsem žádné neviděl. Jak jsem zahlédl první místo, kde bych se mohl občerstvit, zabočil jsem. Byla to malá kavárnička udělaná z nízké panelové krabice natřené na žluto.

Žádní zákazníci uvnitř nebyli, ale vzadu v kuchyni rachtaly hrnce a bylo odtamtud cítit vůni kávy.

Sedl jsem si na stoličku k baru a téměř okamžitě vyšla z kuchyně poněkud ošuntělá žena.

„Dobrý den, pane," řekla, „jste tu nějak brzy."

Vzala do ruky šálek, naplnila ho obsahem z konvice a postavila ho přede mne.

„Budete si přát ještě něco?" optala se.

„Vejce se slaninou," řekl jsem, „a kdybyste měla nějaké drobné, potřeboval bych si co nejdříve zavolat."

„Drobné vám dám," odpověděla, „ale k ničemu vám nebudou. Telefon nejde."

„Je rozbitý. Ale možná by tady někde…"

„Ne, to jsme si nerozuměli," řekla. „Tady nejdou telefony už několik dní, od té doby, co auta přestala jezdit."

„Viděl jsem, že na dálnici…"

„Nic tu nejde," pokračovala žena. „Nevím, co se s námi stane. Nejde ani televize, ani rádio, telefony, auta. Co budeme dělat, až nám dojde jídlo? Zatím to jde, škola teď není a můj kluk může na kole objíždět farmáře, takže kuřat a vajec máme dost. Ale co až mi dojde káva, mouka, cukr a spousta jiných věcí? Naklaďáky nejezdí stejně jako ostatní auta."

„Jste si tím jistá?" optal jsem se. „Myslím tím, co jste tvrdila o těch autech. Jste si jistá tím, že se z ničeho nic zastavila?"

„Já si už nejsem jistá ničím," odvětila žena. „Vím jen to, že tu kolem žádná auta v posledních dvou dnech nejezdí."

„A tím jste si jistá?"

„Tím ano," řekla. „A teď jdu, abych vám připravila snídani." Napadlo mě, jestli by právě toto nemohlo být tím plánem, o kterém se mi Ďábel na vrcholku Cemetery Ridge zmiňoval. Mluvil o něm velmi neurčitě a mlhavě a přitom už tehdy na něm musel pracovat. Zřejmě to všechno začalo v okamžiku, kdy se Kathino auto zastavilo. S ním se zastavila i všechna ostatní auta, ale jen to jedno bylo odstaveno mimo lidský svět, na vozy vyježdělou cestu kdesi na vrcholu neznámého kopce. Tomu by dokonce odpovídalo i to, že Kathy nemohla auto nastartovat, říkal jsem si.

Ale jak by to mohl provést? Jak by se mu mohlo podařit naráz zastavit všechna auta a porouchat je tak, aby se už nemohla rozjet? Zřejmě v tom budou nějaké čáry, řekl jsem si. Je to nejpravděpodobnější. Ačkoli, když jsem se nad tím zamyslel, přišlo mi to nesmyslné.

Pochopitelně. Ve světě, ve kterém jsem seděl a čekal na snídani, se to zdálo být nesmyslné. Ale v Zemi Fantazie byla kouzla a čáry to samé jako u nás chemické a fyzikální zákony. Kouzla a čáry provázejí lidstvo už od jeho počátků. Ve všech pohádkách a bájích, ve všech starobylých spisech, které se dochovaly do dnešní doby, se s nimi setkáváme. Lidé jim kdysi věřili a věřili jim strašně dlouho, a dokonce i dnes se najde dost těch, kteří je chovají v posvátné úctě a nedokáží se od nich zcela oprostit. A možná jim i věří. Kolik je těch, kteří raději změní směr své cesty, než by prošli pod žebříkem? Kolik je těch, kteří mají nepříjemný pocit, když jim černá kočka přeběhne přes cestu? A je snad málo těch, kteří si uchovávají pro štěstí pačičku králíka anebo nějakou jinou věc, třeba minci nebo připitomělý od-

znáček? A kolik je těch, co si s nadějí utrhnou čtyřlístek? Nikdo z nich to asi nemyslí úplně vážně, třeba se tomu i smějí, ale přesto je za tím nutno vidět strach. Strach, který si lidé s sebou nesou již z jeskyní, strach, který vyvolává potřebu mít něco, čím bychom se chránili před temnými silami, nešťastnou náhodou či jak bychom to mohli nazvat.

Ďábel si stěžoval na to, že je lidé zahrnují přihlouplými pořekadly a rčeními, kterými působí jen potíže v jeho světě, poněvadž tam má pořekadlo, přísloví či rčení vážnost zákona. A pokud tomu tak opravdu je, a v Ďáblově světě platí například taková věc, jakože až potřetí vzniká kouzlo, pak nemůže být pro Ďábla žádný problém zastavit dopravu.

Ale to všechno se týká tamtoho světa, říkal jsem si. V našem světě přece platí fyzikální zákony, jak by tady mohl Ďábel uplatnit své čáry? Ačkoli, když jsem se nad tím zamyslel, čáry byly velmi úzce spjaty s člověkem. Člověk si je vymyslel a předal je tomu druhému světu, a kdyby ten jich použil a obrátil je proti člověku, zasloužil by si snad člověk něco jiného? Koukáme-li se na celou záležitost z pohledu lidského světa, nedává nám smysl, ale z pohledu toho druhého světa byla auta stojící na dálnici, nefungující telefony, mlčící rádia a televizory více než smysluplná. Měly člověku, který postupně ztrácel víru v kouzla, ukázat, že kouzla ještě stále existují.

A o to tu vlastně jde, řekl jsem si. Pokud nebudou jezdit auta, vlaky, nebude pracovat tisk, rozhlas, televize, pak se během několika dalších dní dostane tato oblast do katastrofálního stavu. Bez dopravy a informací se to tu všechno sesype. Lidé rychle pocítí nedostatek jídla, který jen prohloubí tím, že podlehnou panice a budou nesmyslně hromadit zásoby. A pak skutečně pocítí hlad a hladové hordy se vyhrnou z měst, aby neznámo kde hledaly potravu.

Už teď bylo možné sledovat první náznaky paniky. Lidé zůstali bez informací, museli čelit něčemu neznámému a velmi rychle se mezi nimi začaly šířit různé spekulativní zvěsti.

Svět lidí mohl tímto způsobem utržit takovou ránu, ze které by se už vůbec nemusel zotavit. Dnešní společnost je tak složitě propletená, že doprava a informace jsou pro ni životně důležité. Jejich ztráta pro ni znamená smrtelné nebezpečí. Během třiceti dní by se vše

sesypalo a člověk by se vrátil o tisíciletí zpět. Stal by se barbarem. Vznikaly by různé skupinky a ty by se potulovaly po kraji a hledaly prostor, kde by mohly přežít.

Až dosud jsem hledal odpověď pouze na jedno – co se to stalo, ale ještě jsem nepátral po tom, co by se s tím dalo dělat. Upřímně řečeno, věděl jsem, že už ta první odpověď bude naprosto nepřijatelná.

Nikdo mi neuvěří, pravděpodobně mi ani nikdo nebude věnovat dostatek času na to, abych ho mohl přesvědčit o tom, že mám pravdu. Za situace, jako byla tato, se vyrojí spousta pomatených vysvětlení a to moje bude jen jedním z nich.

Žena vystrčila hlavu z kuchyně. „Ještě jsem vás tu neviděla," řekla, „vy určitě nejste odsud."

Přikývl jsem.

„Je vás tu teď ve městě spousta," pokračovala. „Všichni jste přišli z dálnice. Někteří jsou opravdu z daleka a nemají možnost, jak se domů dostat…"

„Ale vlaky jezdí."

Zavrtěla hlavou. „Myslím, že ne. Na nejbližší stanici je to asi třicet kilometrů, ale slyšela jsem, jak někdo říkal, že vlaky nejezdí."

„A kde to vlastně jsme?" optal jsem se.

Překvapeně na mě pohlédla. „Tak se mi zdá, že vy nevíte vůbec nic." Nereagoval jsem a tak mi nakonec odpověděla. „Do Washingtonu je to tady po té silnici čtyřicet pět kilometrů."

„Díky," řekl jsem.

„Dneska by to byla pěkná procházka," pravila. „Bude pěkné vedro. Chcete to zkusit dojít až do Washingtonu?"

„Uvažuji o tom," odpověděl jsem.

Na to se odvrátila a odešla do kuchyně.

Do Washingtonu je to čtyřicet pět kilometrů, a do Gettysburgu devadesát – nebo více? A navíc nemám jistotu, že Kathy v Gettysburgu najdu.

Uvažoval jsem – Washington nebo Gettysburg?

Ve Washingtonu byli lidé, kteří by to všechno měli vědět, měli na to právo, i když jsem věděl, že mě s největší pravděpodobností nevyslechnou. Byli to lidé s postavením, přátelé či známí, ale našel bych mezi nimi aspoň jednoho, který by mě vyslechl? Přemýšlel

jsem o každém z nich a došel jsem k závěru, že by se žádný takový nenašel, ani jeden by mě nebral vážně. Upřímně řečeno, nemohli si dovolit riskovat své společenské zesměšnění tím, že by s vážností a důvěrou naslouchali tomu, co bych jim já povídal. Ve Washingtonu mě tedy nic dobrého nečeká, jen tucty kamenných zdí, do kterých bych marně tloukl hlavou.

A poté, co jsem si to takto rozebral, ve mně vše křičelo, že se musím co nejrychleji dostat za Kathy. Pokud se má svět řítit do neznáma, my dva bychom měli být spolu ve chvíli, kdy se to provalí. Ona byla tou jedinou osobou na celém světě, která věděla to, co já, byla tím jediným příslušníkem lidské rasy, který se mohl vcítit do utrpení, které jsem zažíval – tou jedinou osobou, která mi mohla být nakloněna a mohla mi pomoci.

I když v tom bylo víc, než jen pouhá náklonnost, pomoc a pochopení. Vzpomínal jsem na její teplé, voňavé tělo, které jsem objímal, na její tvář, která byla v brlohu čarodějnice ozářena plameny, když ke mně naposledy vzhlížela. Po tolika letech, napadlo mě, po tolika jiných ženách jsem zrovna v tom vzdáleném a podivném světě poznal Kathy. Když jsem se vracel do města svého dětství, nebyl jsem si jistý, jestli dělám dobře, obával jsem se toho, co tam najdu. Ani ve snu by mě nenapadlo, že tam bude ona.

Z kuchyně vyšla žena a nesla talíř s vejci a slaninou. Usadil jsem se a začal jíst.

Po několika prvních soustech mě napadla šílená myšlenka. Neměla žádné logické opodstatnění, snažil jsem se ji ze sebe setřást, ale nedala se. Čím víc jsem se jí snažil zbavit, tím víc na mě dorážela. Kathy nebude v Gettysburgu, ale ve Washingtonu, potkáš ji před Bílým domem, kde krmí veverky, říkala mi.

Byl to nesmysl. O veverkách jsem s Kathy sice mluvil tu noc, co jsem ji doprovázel v Pilot Knobu domů, ale bylo to jen v rámci plané konverzace a v žádném případě jsem si nemohl na základě toho myslet, že Kathy bude před Bílým domem. Ale přesto jsem si to myslel. A co víc, já pocit'oval naléhavé nutkání vyjet do Washingtonu co nejdříve, abych ji nepropásl.

„Pane," oslovila mě žena za pultem, „jak jste si odřel tu tvář?"

„Upadl jsem," odpověděl jsem.

„To musela být pěkná rána, táhne se vám to přes celou hlavu," řekla. „Zdá se mi, že byste to mohl mít zanícené. Měl byste zajít k lékaři."

„Na to nemám čas," řekl jsem.

„Starý Bates má ordinaci tady v ulici," odpověděla, „nemívá tam moc lidí, nemusel byste čekat. Je už starý, ale určitě by vám to ošetřil dobře."

„Nemohu," namítl jsem. „Musím se co nejrychleji dostat do Washingtonu. Nesmím ztrácet čas."

„Myslím, že mám v kuchyni nějaký jód. Mohla bych vám to vymýt a vydezinfikovat. A taky bych vám to obvázala čistým ručníkem, tenhle už máte špinavý. Neměl byste tady běhat s takovou zanícenou ránou."

Chvíli mě sledovala, jak jím a pak řekla: „Nebude vás to bolet. Vím, jak se to dělá. Svého času jsem pracovala jako zdravotní sestra. Musela bych být padlá na hlavu, kdybych vás s tímhle nechala odejít."

„Říkala jste, že váš syn má kolo," pravil jsem. „Myslíte, že by ho prodal?"

„No, nevím," odpověděla. „Už je takové rozviklané, za moc nestojí, a navíc ho teď potřebuje, aby mohl jezdit pro vejce."

„Dobře za něj zaplatím."

Váhala a pak řekla: „Mohu se ho optat. Ale pojďme si o tom promluvit do kuchyně, mám tam ten jód. Já vás odsud s hlavou v takovém stavu nepustím."

Kapitola 18

Žena mi tvrdila, že bude vedro. Měla pravdu. Z rozpáleného povrchu silnice sálala horkost, obloha byla bez mráčku a ani větřík nezavál, aby trochu rozpohyboval rozžhavený vzduch.

Zpočátku mi to na kole moc nešlo, ale již po několika kilometrech jsem se do toho dostal, jako by si mé tělo vzpomnělo na dávné dětství. Lehce se mi sice pořád nejelo, ale bylo to lepší než chůze a pak, vybral jsem si to sám.

Ženě jsem nabídl, že jí za kolo slušně zaplatím. Vzala mě za slovo a chtěla po mně sto dolarů. Byly to skoro všechny mé peníze. Sto dolarů za ten křáp, co jen stěží držel pohromadě a za víc jak deset babek nestál! A navíc, uklidňoval jsem se, pokud bude tato situace ještě chvíli trvat, nebude cena sto dolarů za staré kolo nijak přemrštěná. Ale měl jsem na vybranou, buď zaplatit anebo jít pěšky. A já pospíchal. Jo, mít tak svého koně, to bych byl boháč. Koně a kola, to teď pofrčí.

Dálnice byla přeplněna auty a náklaďáky, tu a tam stál i nějaký autobus, ale nikde žádní lidé. Všichni už měli dost času na to, aby odsud odešli. Byl to depresivní pohled, jako by všechna ta auta bývala živá a někdo je zabil. Dálnice také bývala živá, plná hluku a pohybu, a také umřela.

Nepřestával jsem šlapat, pot se mi řinul s čela a já ho stíral rukávem od košile. Mým jediným přáním bylo se napít chladné vody. Po nějakém čase jsem dorazil do města. Nevěděl jsem, co to za město je. Po ulicích chodili lidé, ale kromě kol tu nic nejezdilo. Našlo se dost těch, kteří si nazuli kolečkové brusle. Nic nevypadá směšněji než muž s aktovkou v ruce a v obleku, tvářící se důležitě a řítící se přitom ulicí na kolečkových bruslích. Lidé se rozdělili na dvě skupiny.

Jedni nedělali nic, seděli na svých zahradách a trávnících a čekali. Druzí dál běhali za obchody, což mi v dané situaci připadalo jako to zoufalejší řešení.

Dorazil jsem k malému parčíku, byl to typický washingtonský park, čtvercový s nějakou sochou uprostřed, pod stromy byly rozese-

ty lavičky a na jedné z nich seděla stará dáma a krmila holuby. Byla tam také fontána s tryskající vodou, a ta mě zaujala nejvíc. Po hodinách usilovného šlapání v úděsném vedru, jsem měl jazyk jak kus hadru nacpaný v puse.

Neztrácel jsem moc času. Jen jsem se napil, protáhl se chvíli na lavičce a opět nasedl na kolo.

Jak jsem se blížil k Bílému domu, lidí na ulici přibývalo. Před Bílým domem pak byl shromážděný úplný dav. Lidé stáli do půlkruhu, zaplňovali chodník i silnici. Nehlučeli, jen tiše stáli a zírali na někoho, kdo stál těsně u plotu.

Kathy! napadlo mě. Bylo to totiž přesně to místo, kde jsem ji čekal. Ale proč na ni tak zírají? Co se děje?

Začal jsem zběsile šlapat a když jsem byl těsně u nich, seskočil jsem z kola, nechal je padnout na chodník a vrhl se do davu. Prodíral jsem se mezi lidmi, někteří mi nadávali, jiní se snažili mě stáhnout zpět, ale já se dral stále dopředu, až jsem se dostal k první řadě, a i tou jsem proklouzl.

A tam stála – ne Kathy, ale on. Pokud bych byl trochu prozíravější, musel bych ho tu čekat – Raracha, Jeho satanské veličenstvo, Ďábla.

Vypadal tak, jak jsem ho viděl naposledy, odporné břicho mu viselo přes špinavý kus hadru a už to samo o sobě ho odsuzovalo k obhroublému chování. Ocas si držel v pravé ruce a štětkou na konci si jezdil jako kartáčkem na zuby po svých zatuchlých tesácích. Ležérně se opíral o plot a pobaveně hleděl do davu. Jakmile mě uviděl, pustil si ocas a vrhl se mi v ústrety. Volal při tom na mě, jako bych byl jeho důvěrným přítelem, na kterého tu čeká.

„Ahoj! Vítám tě doma, hrdino!“ vyřvával a kráčel s rukama nataženýma směrem ke mně. „Takže zpátky z Gettysburgu? Koukám, že jsi nějak raněn. Kde jsi sehnal tak krásný obvaz, kdo ti to zavázal?“

Chystal se mě na přivítanou obejmout, ale já stačil uskočit. Byl jsem naštvaný, že tu vidím jeho a ne Kathy.

„Kde je Kathy?“ zaútočil jsem. „Myslel jsem, že tady bude.“

„Oh, ty můj proutníku,“ zazpíval, „můžeš být klidný, je v bezpečí. Na tom úžasném bílém hradě na kopci. Přímo nad chalupou čarodějnice. Určitě jsi ho viděl.“

„Tys mi lhal,“ vykřikl jsem. Byl jsem vzteky bez sebe. „Tys mi tvrdil, že…“

„Tak jsem ti lhal,“ řekl a široce rozpřáhl ruce, čímž naznačil, že tomu nepřikládá vůbec žádnou důležitost. „To je jen jedna z mých menších nectností. Co znamená taková drobná lež mezi přáteli? Kathy je v bezpečí po celou dobu, co se mnou spolupracuješ.“

„Spolupracuji!“ vykřikl jsem zhnuseně.

„Chceš přece, aby ta hezká autíčka zase jezdila,“ řekl. „A chceš taky, aby rádia vyřvávala a telefony vyzváněly.“

Dav zneklidněl. Natlačil se až těsně k nám, a přestože lidé nemohli tušit, o co jde, zpozorněli, když se mluvilo o autech a rádiích.

Ďábel si toho nevšímal. „Stane se z tebe hrdina,“ říkal. „Pomůžeš nám, abychom se dohodli. Sehraješ při jednáních klíčovou roli.“

Nechtěl jsem být hrdinou. Cítil jsem, jak davem projela vlna znepokojení.

„Pojďme dovnitř,“ navrhl Ďábel, „a promluvme si s nimi.“ Palec namířil za záda, kde stál Bílý dům.

„Tam nemůžeme,“ namítl jsem. „Nemůžeme jen tak jít dovnitř.“

„Ale jako novinář tam máš přístup, ne?“

„Jistě, to mám, ale nemohu tam jít, kdy se mi zachce a už vůbec ne s takovým exotem, jako jsi ty.“

„Myslíš, že já tam jít nemohu?“

„Tím způsobem, jak se domníváš, ne.“

„Podívej,“ začal téměř prosebně, „ty si s nimi musíš promluvit. Ty víš, jak na to. Umíš mluvit, umíš se chovat. Já sám to nezvládnu. Nevyslechli by mě.“

Zavrtěl jsem hlavou.

Od vstupní brány se odlepila strážní hlídka a zamířila k nám. Ďábel zpozoroval, že ji sleduji.

„Nějaké problémy?“ otázal se.

„Asi ano,“ odpověděl jsem. „Řekl bych, že stráž zavolala policii, anebo ne, nezavolala, spíš někoho poslala, aby policii oznámil, že se tu z toho může něco vyklubat.“

Naklonil se ke mně a co možná nejnenápadněji zamumlal: „Tak opletačky s policajty, to je přesně to, co nepotřebuji.“ A hlavu si přitom málem vyvrátil, jak se snažil uvidět ty dva blížící se vojáky. Pak mě chytil za ruku a řekl: „Pojď, zmizíme.“

A jako úderem blesku se mi svět pod nohama rozplynul, vše zmizelo a obklopila mě tma a silný poryv větru. A pak to najednou skončilo a my se ocitli v ohromné místnosti, v jejímž středu stál dlouhatánský stůl a kolem něj sedělo hustě vedle sebe mnoho lidí. Muž v čele stolu byl prezident.

Z ohořelého místa v koberci, kde jsem stál vedle Ďábla, se valil dým a vzduch byl naplněn zápachem síry a ohořelé látky. Někdo zběsile bušil do dveří, jež vedly do místnosti.

„Řekni jim, prosím tě, že se dovnitř nedostanou,“ promluvil Ďábel, „obávám se, že jsou dveře zaseklé.“

Muž s hvězdičkami na ramenou se vymrštil a jeho rozhořčený hlas zaburácel místností. „Co to má znamenat!“

„Generále,“ oslovil ho Ďábel, „sedněte si prosím a chovejte se jako důstojník a gentleman. Nikomu se nic nestane.“

A aby zdůraznil význam svých slov, divoce mrsknul ocasem.

Očima jsem rychle přejel místnost, abych případně upravil svůj první dojem. Ale viděl jsem, že jsem se nemýlil. Vpadli jsme na zasedání vládního Kabinetu – možná to bylo i něco závažnějšího, protože jsem tu viděl například i ředitele FBI, byl tu zástupce CIA a spousta dalších tváří, které jsem hned nepoznal. Podél zdi stála řada židlí, na kterých seděli škrobení pánové a tvářili se velmi důležitě.

Páni, pomyslel jsem si, co jsme to udělali!

„Hortone,“ obrátil se ke mně státní sekretář, mluvil klidně a nevzrušeně (nikdy ho nic nevyvedlo z míry), „co tu děláte? Má poslední zpráva o vás říká, že jste odjel.“

„Já jsem skutečně odjel,“ namítl jsem. „A nebude to asi ani tak dávno.“

„Ano, slyšel jsem.“

Generál opět vyskočil a na rozdíl od sekretáře byl úplně mimo sebe. „Ať mi státní sekretář vysvětlí,“ řval, „co se tu děje.“

Bušení do dveří neustávalo a bylo čím dál hlasitější. Jako by si chlapci z tajné služby vzali na pomoc židle a stoly, aby se skrz dveře probili.

„Je to sice velmi nezvyklé," začal tiše prezident, „ale když už jsou pánové tady, předpokládám, že nepřišli jen tak. Měli bychom je vyslechnout a pak budeme pokračovat v našem jednání."

Vypadalo to velmi směšně a já se najednou začal bát, že jsem nikdy Zemi Fantazie neopustil, že to, co tady vidím – prezident, jeho ministři a všichni ti další lidé, nejsou ničím víc, než jen nedokonalou parodií z nějakého komického seriálu.

„Domnívám se, že jste Horton Smith," obrátil se ke mně prezident, „i když jsem vás hned nepoznal."

„Byl jsem na rybách, pane prezidente, a neměl jsem čas se převléci," řekl jsem.

„Oh, to je v pořádku," pravil prezident, „my si tu na formality nepotrpíme. Ale vašeho přítele neznám."

„Nejsem si jistý, pane, jestli je to můj přítel. Říká o sobě, že je Ďábel."

Prezident rozvážně pokýval hlavou. „Myslel jsem si to, i když se mi to zdálo být trochu krkolomné. Ale pokud to je Ďábel, co tu chce?"

„Přišel jsem, abych se s vámi na něčem dohodl," pravil Ďábel.

Ministr obchodu řekl: „O těch potížích s auty…"

„Ale vždyť je to celé nesmysl!" vykřikl ministr zdravotnictví. „Sedím tu a sleduji, co se tu děje a říkám si, že to nemůže být pravda. I kdyby něco takového jako Ďábel existovalo…" obrátil se ke mně. „Pane Smith, vy si přece uvědomujete, že se nedá postupovat tímto způsobem."

„To ano," řekl jsem.

„Připouštím," prohlásil ministr obchodu, „že způsob, jak se sem dostali, je neoprávněný, ale je to také zcela výjimečná situace. Pokud nám přináší pan Smith a jeho zvláštní přítel nějaké informace, měli bychom je vyslechnout. Už jsme vyslechli spoustu jiných lidí, včetně našich vědců," a široce se rozmáchl, aby svým gestem obsáhl všechny muže sedící na židlích podél stěny, „a zatím jsme neslyšeli nic jiného, než že to, co se přihodilo, je nemožné. Vědecká obec nás in-

formovala o tom, že všechny ty události posledních dní se příčí fyzikálním zákonům a že jsou z toho sami velmi zmateni. Inženýři nám řekli…“

„Ale co ten Ďábel!“ zařval muž s hvězdičkami na ramenou.

„Pokud je to Ďábel,“ poznamenal ministr vnitra.

„Ale přátelé,“ ozval se unaveně prezident, „jeden slavný válečný prezident, který byl napadán za to, že se domlouvá s těmi, kdo si to nezasluhují, prohlásil, že kvůli tomu, aby stočil proud dějin, by byl ochoten přejít přes most i s Ďáblem. A zde před vámi stojí prezident, který se nebude bránit tomu vyjednávat s Ďáblem, pokud se ukáže, že nám může pomoci z nesnází.“

Prezident na mě pohlédl napříč místností. „Pane Smith,“ optal se, „můžete nám už k čertu vysvětlit, co se děje?“

„Pane prezidente,“ namítl ministr zdravotnictví, „vždyť je směšné, že tím ztrácíme čas. Kdyby se tisk někdy dozvěděl, co se tu…“

Státní sekretář zachrčel: „To je dost malá šance. Jak by se to mohlo dostat ven? Předpokládám, že všechny nitky tisku jsou zpřetrhané. A pak, pan Smith je stejně jeden z nich, a když si to bude přát, pod pokličkou nic neudržíme.“

„Je to ztráta času,“ řekl generál.

„Už jsme promrhali celé dopoledne,“ přidal se ministr obchodu.

„To já už ztratil víc,“ namítl jsem. „A měl bych vám co povědět, ale vy byste mi stejně neuvěřili ani slovo.“

„Pane Smith,“ ozval se opět prezident, „byl bych nerad, kdybych vás musel prosit.“

Trochu dotčeně jsem odpověděl: „Já se prosit nenechám, pane.“

„Pak si prosím přisuňte židli ke stolu a povězte, co jste nám přišli říct.“

Musel jsem přejít místnost, abych si vzal židli, kterou mi prezident ukázal. Ďábel klopýtal vedle mne a nervózně švihal ocasem. Rány na dveře ustaly. Jak jsem šel, cítil jsem v zádech ostré bodání, jak se na mě všichni ti, co seděli u stolu, koukali. Bože, napadlo mě, co mě to potkalo – sedět v místnosti s prezidentem, ministry, šéfem Pentagonu, předními vědci a nejrůznějšími poradci. A nejhorší na tom bylo, že kdybych se měl skrz ně prodrat až sem nahoru, roztrhali by mě na kusy. Co jsem se předtím napřemýšlel, jestli vůbec najdu

někoho, kdo by mě ze svého úředního postu vyslechl nebo někoho, kdo by mě aspoň doporučil. A teď tu byla plná místnost těch, kteří se chystali mě vyslechnout a já byl z toho k smrti vyděšen. Ministr zdravotnictví a generál už řekli své, většina se sice zatím držela zpátky, ale byl jsem si jistý, že dřív, než skončím, ozvou se ještě další.

Přitáhl jsem si židli ke stolu a prezident mi řekl: „Tak se do toho pusťte a povězte nám, co víte. Jak vás znám z televize, věřím, že to bude jasné a srozumitelné."

Uvažoval jsem o tom, jak začít, jak jim povědět v co možná nejkratším čase to, co se mi během posledních několika dní přihodilo. A pak mě najednou napadlo, jak to udělám – budu se chovat tak, jako bych měl před sebou mikrofon a kamery, nebudu dělat nic jiného, než co jsem dělal dlouhá léta. I když tak úplně jednoduché to nebude. Ve studiu mám vždycky dostatek času dát si dohromady osnovu toho, co chci říci, mám před sebou poznámky, které mi mohou pomoci. Tady jsem byl úplně sám, ale když už to tak bylo, nezbývalo nic jiného, než se s tím co možná nejlépe vypořádat.

Všichni na mě upřeně koukali. Věděl jsem, že někteří z nich se cítí dotčeni, že se chystám urážet jejich inteligenci. Jiní se naopak bavili, věděli, že žádné takové věci jako Ďábel neexistují a čekali nějakou pointu. A pak tam byli ti, kteří podobně jako já z toho všeho byli zděšeni.

„Něco z toho, co vám tu budu vykládat," začal jsem, „si můžete ověřit." Koukl jsem se na státního sekretáře. „Například Filipovu smrt." Viděl jsem, že je překvapen, ale nedal jsem mu šanci něco říct a rychle jsem pokračoval dál. „Ale většina toho, co tu řeknu, se ověřit nedá. Všechno to bude pravda, nebo se aspoň pokusím pravdě co nejvíc přiblížit. To, zda mi uvěříte, je čistě vaše věc…"

A teď, když už jsem měl začátek za sebou, bylo snadné pokračovat. Vžil jsem se do toho, že nejsem v Bílém domě, ale ve studiu a že poté, co řeknu vše, co jsem chtěl, se jednoduše zvednu a odejdu.

Seděli a tiše naslouchali, několikrát se sice někteří zneklidněně zavrtěli, jako by mi chtěli skočit do řeči, ale prezident je vždycky pozvednutím ruky utišil a umožnil mi nerušeně pokračovat. Nesledoval jsem čas, ale hádám, že to netrvalo déle jak patnáct minut. Byla toho

spousta, co bych mohl říci, ale já se soustředil opravdu jen na to základní.

Když jsem skončil, nastalo ticho, seděl jsem a přejížděl je pohledem.

Jako první se ozval ředitel FBI. „Velmi zajímavé," řekl.

„Ano, to je," poznamenal generál kysele.

„Usuzuji z toho," řekl ministr obchodu, „že se vašemu příteli nelíbí, že zanášíme do jeho mýtické země spoustu prvků, které narušují jakýkoliv pokus o vytvoření slušné vlády."

„Ne vlády," opravil jsem ho rychle. Otrávilo mě, že toto slovo pro svět, který jsem právě popsal, vůbec použil. „Řekněme raději kultury. Někdo to označí jako způsob života anebo smysl či účel. Ale podstatné je to, že nic takového tam není. Každý si jde svou vlastní pomatenou cestou. Nemá to žádný směr. Jistě chápete, že jsem za těch několik málo hodin, co jsem tam byl, nemohl…"

Ministr financí vrhl na ministra obchodu zděšený pohled. „Snad jste tím nechtěl říct," zařval, „že věříte té – té báchorce – té…"

„Nevím, jestli ano nebo ne," odvětil ministr obchodu. „Máme tu důvěryhodného svědka, o kterém jsem přesvědčen, že nepodává křivé svědectví."

„Musel naletět!" vykřikl ministr financí.

„Anebo je to pokus o senzaci," prohlásil ministr zdravotnictví.

„Pokud byste, pánové, dovolili," pravil státní sekretář, „je tu jedna věc, která mě zarazila. Filip Freeman umřel podle lékaře na srdeční infarkt. Avšak našli se lidé, kteří tvrdili, že byl zastřelen šípem a že muž, který střílel, vypadal jako starověký lučištník. Pochopitelně, nikdo tomu nevěřil, bylo to neuvěřitelné. Stejně jako to, co jsme právě slyšeli a tak…"

„Vy tomu věříte?" skočil mu do řeči ministr zdravotnictví.

„Je těžké tomu uvěřit," odvětil státní sekretář, „ale chtěl jsem jen upozornit, že bychom to neměli jen tak smést se stolu, aniž bychom tomu věnovali více pozornosti. Měli bychom si o tom aspoň promluvit."

Generál řekl: „Možná bychom se měli optat tady našich vědců, co si o tom myslí." A otočil se na židli a pokývl na muže, kteří seděli podél stěny.

Jeden z nich pomalu vstal. Byl to starý, nervní človíček. Měl bílé vlasy a důstojný vzhled. Mluvil pomalu, zřetelně a přitom téměř neznatelně gestikuloval žilnatýma rukama. „Nechci mluvit za všechny své kolegy," řekl, „a doufám, že mi případně budou oponovat. Kdyby byla pravda všechno to, co jsme zde slyšeli, museli bychom označit všechny až dosud známé vědecké principy za neplatné. Jsem hluboce přesvědčen, skutečně hluboce přesvědčen, že to není možné." A pak usedl stejně pomalu a opatrně, jako předtím vstával. Opřel se rukama o opěradla židle a pomalu do ní klesal.

Nastalo ticho. Jeden či dva vědci souhlasně pokývali hlavami, ale většina se ani nepohnula.

Ďábel se ke mně naklonil. „Neuvěřili, jsou to natvrdlí kreténi," řekl dostatečně nahlas, aby to všichni slyšeli. Jistě tu nebyl nikdo, kdo by netušil, že jsou politici, ať jsou jací jsou, občas nazýváni natvrdlými kretény, ale pravděpodobně to bylo poprvé, co jim to někdo řekl do tváře.

Zavrtěl jsem hlavou, jednak, abych naznačil, že by takto neměl mluvit, a pak, abych mu potvrdil, že neuvěřili. Bylo jasné, že se bojí uvěřit. Kdokoli by tady uvěřil, sklidil by veřejný posměch.

Ďábel se vymrštil a udeřil ohromnou chlupatou pěstí do stolu. Z uší se mu vyvalily obláčky dýmu.

„Vy jste nás stvořili," zavřeštěl. „Ty vaše malé, špinavé mozečky, úžasně pomatené, tápající, nejisté a bázlivé, stvořili nás i svět, který je nám vyhrazen. Dělali jste to, aniž byste o tom věděli a nemohli jsme vám tedy nic vyčítat. I když bych čekal, když toho tolik víte o fyzice a chemii, že byste mohli také odhalit to, o čem tu tvrdíte, že se nemůže nikdy stát. Teď se však situace změnila, vy už víte a je vaší morální povinností pomoci nám z toho, co jste nám nadrobili. Vy můžete…"

Prezident vyskočil a stejně jako Ďábel praštil pěstí do stolu – konečný efekt byl však ochuzen o obláčky dýmu valící se z uší.

„Vážený," zařval, „měl bych pro vás několik otázek. Říkáte, že jste zastavil auta, přerušil rozhlasové vysílání a…"

„To máte zatraceně pravdu, že jsem to udělal," zavřeštěl Ďábel. „Na celém světě jsem je zastavil, a to bylo jen pouhé varování, ukázka toho, co zmůžu. Byl jsem k vám milosrdný a nikomu se přitom

nic nestalo. Letadla jsem nechal přistát, továrny jsou v provozu. Můžete pracovat, vydělávat peníze a máte si za ně ještě co kupovat…“

„Ale bez dopravy zemřeme,“ zavřískl ministr zemědělství, který byl až do té doby zticha. „Pokud nebudeme moci převážet jídlo, lidé vyhladoví. Pokud nebudeme moci převážet zboží, obchod se zastaví.“

„A co naše armáda,“ vykřikl generál. „Nelze použít letadla ani tanky, je přerušeno jakékoliv spojení…“

„A to jste ještě nic neviděli,“ řekl na to Ďábel. „Příště se zaměřím na kola. Žádné kolo se neotočí. A nebudou žádné továrny, žádné bicykly, žádné kolečkové brusle, žádné…“

„Prosím vás,“ zavřískl prezident, „byl byste tak laskav a mluvil potichu? Nemohli bychom všichni ztlumit hlasy? Tím řevem nic nezískáme. Musíme postupovat rozumně. Položil jsem jednu otázku a teď položím další. Řekl jste, že jste to udělal, ale jak jste to udělal?“

„Proč, já,“ Ďábel se zadrhl, „já, já to prostě udělal. Řekl jsem si, ať se tak stane a stalo se. Dělám spoustu věcí tímto způsobem. A vůbec, není to můj výmysl, byl to váš nápad. Ďábel může cokoliv, pokud to aspoň trochu smrdí špatností. Pochybuji, že by se mi stejně úspěšně dařilo dělat dobro.“

„Jsou v tom čáry, pánové,“ pravil jsem. „To je ta jediná možná odpověď. A neobviňujme Ďábla, skutečně jsme si to vymysleli my.“

Starý pán, který předtím mluvil za vědce, se opět těžce postavil. Zvedl sevřené pěsti nad hlavu. „Čáry,“ vypískl. „Co to je? To přece neodpovídá vědeckým zákonům…“ Chtěl asi říci více, ale selhal mu hlas. Chvíli zůstal stát a bojoval s dechem, pak to vzdal a opět si sedl.

„Možná, že ne,“ řekl Ďábel. „Možná taky žádné vědecké zákony nejsou. A za co vám vlastně věda stojí? Příště přijde na řadu kolo, pak elektřina a pak pravděpodobně oheň, i když tak dopředu já nemyslím. A pak, co bude s vámi? Vrátíte se k půdě a nastanou zase staré dobré časy, kdy vás budou napadat jen samé ušlechtilé myšlenky a…“

Prezident ho přerušil. „Položil bych vám ještě třetí otázku,“ řekl. „Říkal jste, že to všechno je pouze hrozba.“

„Výborně, pane, jen tak dál," zaradoval se Ďábel a trošku těžkopádně se pokoušel být co nejslušnější. „Já si v hrozbách nelibuji. Pouze říkám, co mohu a co bych udělal, když…"

„Ale proč?" optal se prezident. „Co vás tak rozhořčilo?"

„Rozhořčilo!" Ďábel zapomněl na slušnost a opět vztekle zaburácel. „Vy se mě ptáte, co mě rozhořčilo. Horton Smith, který byl zraněn v Gettysburgu, který se utkal s Quijotem, který se hnal za čarodějnicí hrůzostrašným lesem, vám to před chvílí řekl."

A na důkaz svých dobrých úmyslů ztlumil hlas do obyčejného řevu. „Kdysi byla naše zem zaplněna postavami, které byly buď dobré, anebo byly špatné. Asi vás nepřekvapím, když řeknu, že já patřil k těm druhým. Mělo to prostě nějaký řád, na jedné straně dobro, na druhé zlo a z toho jsme my žili. Ale nyní? Co tam máme teď? Já vám to povím, možná vám ta jména něco řeknou – Li'l Abner, Charley Brown, Pogo, Dagwood Bumstead, Bobbsey Twins, Horatio Alger, Mr. Magoo, Tinkerbell, Mickey Mouse, Howdy Doody…"

Prezident ho mávnutím ruky zarazil. „Myslím, že už byste mohl skončit," řekl.

„To nejsou žádné postavy," nenechal se zastavit Ďábel. „Nemají vlastnosti, nemají charakter, nic necítí. Jsou to prázdné věci. Nikdo mezi nimi není opravdu zlý a stejně tak ani nikdo opravdu dobrý – dobra v sobě mají tolik, že by se vám z toho mohl zvednout žaludek. A já se vás ptám, jak mám s nimi budovat svět, který by za něco stál?"

„Není to jen žaludek tohoto pána, který se obrací," ozval se opět ministr zdravotnictví. „Já jsem zhnusen, že tu tak sedíme a přihlížíme této komedii."

„Ještě chvíli vydržte," poprosil ho prezident. „Snažím se z toho něco vydolovat. Buďte shovívaví, prosím."

„Předpokládám," začal Ďábel, „že teď uvažujete o tom, co by se s tím dalo dělat."

„Přesně tak," řekl prezident.

„Můžete si říci dost, utnout ty bezduché bláznivosti jako je Li'l Abner, Mickey Mouse a Howdy Doody. Můžete se vrátit k ryzí fantazii. Můžete myslet na věci zlé a na věci dobré, můžete v ně věřit…"

Ministr zemědělství vyskočil. „Nikdy jsem ještě neslyšel něco tak nehorázného," zavřeštěl. „To by znamenalo kontrolovat myšlení. Chtěl by nám diktovat, čím se budeme bavit. A i kdybychom s tím souhlasili, jak by se to pak provádělo? Zákony a vyhlášky by na to nestačily. A kdyby byla rozpoutána nějaká tajná kampaň, i kdyby byla co nejutajenější, hádám, že by se prolákla během tří dnů. A i kdyby se to povedlo, stálo by to bilióny dolarů, trvalo by to léta, muselo by se vynaložit nezměrné úsilí a stejně nevěřím, že by to mohlo k něčemu vést. Nežijeme ve středověku, o kterém tady ten pán tak nadšeně bájí. Nemůžeme přinutit lidi u nás, anebo dokonce na celém světě, aby opět věřili v ďábla, skřítky či anděly. Domnívám se, že bychom měli tuto diskusi ukončit."

„Můj příteli," začal ministr financí, „berete to příliš vážně. Nemohu se přinutit a domnívám se, že i mnozí další zde, abych o tom vůbec začal vážně uvažovat. Přišlo by mi to degradující a nehodné tohoto místa."

„Počkejte! Počkejte!" zvolal Ďábel.

„Už máme těch vašich drzostí dost," zasáhl ředitel FBI. „Není ve zvyku americké vlády nechat se urážet takovýmito nesmyslnými výstřelky a to ještě od něčeho nebo někoho, kdo ve skutečnosti nemůže existovat."

„Tak je to tedy!" Ďábel soptil. „Nemůže existovat, říkáte. Já vám to ukážu, ubožáci. Příště to budou kola a elektřina. Pak se vrátím. Možná se spíše dohodneme."

A poté, co toto řekl, vstal a uchopil mě za ruku. „Pojďme," řekl, zablesklo se a my zmizeli. V místnosti po nás zřejmě zůstal jen oblak smrdutého ďábelského dýmu. Svět zmizel a obklopila nás tma. Vítr kolem nás kvílel. Pak tma opadla a my byli zpět na chodníku před Bílým domem.

„Tak," pravil triumfálně Ďábel, „myslím, že jsme jim to nandali. Hezky jsme z nich strhali ty nafoukané masky. Viděl jsi, jak se tvářili, když jsem jim řekl, že jsou ubožáci?"

„Jo, to jsem viděl moc dobře," pravil jsem otráveně. „Choval ses jak hulvát."

Sepjal ruce na prsou. „A nyní," řekl, „jsou na řadě kola."

„Odlož to," varoval jsem ho. „Když zničíš náš svět, co se stane s tím tvým…"

Ale Ďábel mě neposlouchal. Koukal mi přes rameno a na jeho tváři se zračilo překvapení. Dav lidí, který prve Ďábla obklopoval, zmizel, ale nějací lidé ještě zůstali v parku na druhé straně ulice. Ti teď začali vzrušeně hulákat.

Otočil jsem se, abych se podíval, co se děje.

Kousek od nás seděl obkročmo na běžícím pytli kostí, který mu sloužil jako válečný oř, Don Quijote a blížil se k nám velkou rychlostí. Měl stažené hledí a před sebou držel štít. Proti nám namířené kopí se lesklo v slunci. Za ním poháněl prutem svého osla Sancho Panza. Oslí běh na toporných nohách připomínal vyděšeného králíka. Zatímco v jedné ruce držel Sancho prut, v druhé, napjaté paži třímal vědro. Bylo naplněno něčím, co stříkalo na všechny strany, jak se osel snažil ze všech sil držet krok s rozvášněným ořem. A za těmi dvěma klusal jednorožec, byl zářivě bílý a ve slunci se třpytil jeho štíhlý roh jako stříbrné kopí. Běžel lehce a elegantně, něco měl na hřbetě, někdo tam bokem seděl, překvapeně jsem vydechl – byla to Kathy Adamsová.

Ďábel po mně natáhl ruku, ale já ji odrazil a pevně chytil. Sevřel jsem ho kolem pasu a prudce kopl nohou dozadu. Noha se vklínila mezi dvě železné tyče u plotu. Nebylo to nijak promyšlené, nic jsem neplánoval a nejsem si vůbec jistý tím, jestli jsem si v dané chvíli uvědomoval, co dělám. V mém podvědomí musela vzniknout myšlenka, která mě upozornila na to, že bych to mohl udělat. Když Ďáblovi znemožním se ztratit, může k němu dorazit Don Quijote a když bude dobře mířit, napíchne ho na kopí. Ale nebylo to jen toto, co mě vedlo k tomu, abych to udělal. Pocítil jsem silné nutkání se něčeho pevně zachytit.

Ďábel se snažil vykroutit, ale já na něm visel celou vahou a pevně ho svíral kolem pasu. Kůže mu páchla a tvář, kterou jsem se mu opíral o hruď, byla vlhká jeho čpavým potem. Bojoval, kroutil se, bušil do mě pěstmi, ale já ho stále držel. Jedním koutkem oka jsem zahlédl, jak se již jen kousek od nás blyští hrot kopí. Dusot kopyt se přiblížil, kopí zasvištělo vzduchem a Ďábla zasáhlo. Ten padl doza-

du. Pustil jsem ho a vzápětí se zřítil na chodník, protože jsem měl nohu ještě stále uvízlou mezi dvěma tyčkami plotu.

Otočil jsem se a uviděl, že se kopí zapíchlo Ďáblovi do ramene. Svíjel se a kňučel. Máchal paží a z koutku úst mu vytékala pěna.

Don Quijote zvedl ruku a pokusil se zvednout hledí. Nešlo to. Začal jím škubat tak silně, že si strhnul přilbu s hlavy. Vyklouzla mu z prstů a s řinkotem dopadla na chodník.

„Ničemo," zakřičel Don Quijote, „vyzýval jsem tě, aby ses vzdal a slíbil, že už nikdy nebudeš do světa lidí zasahovat."

„K čertu s tebou," soptil Ďábel. „Nikdy neustoupím před nějakým všetečným panákem, který jen čmuchá, kde by mohl co dobrého udělat. Ty jsi z nich ze všech nejhorší, Quijote. Dokážeš sice vyčmuchat dobrý skutek, který je vzdálený milióny světelných let, ale máš strašně daleko k tomu, abys ho uskutečnil. Ani se mnou se ti to nepovede. Chápeš, nepovede se ti to!"

Sancho Panza seskočil z osla a se džberem v ruce k nám přistoupil. Viděl jsem, že uvnitř má naběračku. Před Ďáblem se zastavil a obsah naběračky na Ďábla vychrstnul. Tekutina se zahřála k bodu varu a zasyčela. Ďábel se bolestí zkroutil.

„Voda," zvolal Sancho Panza škodolibě, „požehnaná svatým Patrickem. To na tebe platí nejvíc."

Ještě jednou Ďábla trochu pokropil. Ten se kroutil a sténal.

„Slib!" vykřikl Don Quijote.

„Vzdávám se," zakvičel Ďábel. „Vzdávám se a slibuji."

„Ale slíbíš ještě něco," pravil Don Quijote neústupně. „Všechen ten zmatek, který jsi tu nadělal, skončí – a to okamžitě."

„To ne," zavřískl Ďábel, „tím bych všechno zkazil!"

Sancho Panza vyndal naběračku, položil ji na chodník a vzal džber do obou rukou. Byl připraven na Ďábla všechno vychrstnout.

„Zadrž!" vykřikl Ďábel. „Polož tu vodu! Vzdávám se, slíbím vám, co budete chtít."

„Pak je naše mise u konce," pravil Don Quijote poněkud škrobeně.

Ani jsem si nevšiml, jak zmizeli. Neobjevil se žádný záblesk, nic, prostě tam najednou nebyli. Ani Ďábel, ani Sancho Panza, ani Don Quijot a ani nosorožec. Zato ke mně běžela Kathy a mě stačilo

ještě napadnout, jak je zvláštní, že může se svým zraněným kotníkem tak dobře utíkat. Pokusil jsem se vyškubnout nohu z plotu, abych mohl vstát a přivítat ji, ale noha tam byla vklíněna velmi pevně a nepodařilo se mi ji uvolnit.

Klekla si vedle mne. „Jsme zase doma!“ křičela. „Hortone, jsme doma!“

Sklonila se a políbila mě. Na protější straně ulice začali při našem polibku lidé hlasitě hulákat a vykřikovat nějaké oplzlosti.

„Mám nohu v plotu,“ řekl jsem.

„To nic, vytáhneme ji,“ odpověděla a skrz slzy se na mě šťastně smála.

Pokusil jsem se opět nohu uvolnit, ale nešlo to. Vstala, popošla k plotu a snažila se mi pomoci. Ale noha tam byla pevně vklíněná.

„Myslím, že máš nateklý kotník,“ řekla a smějíc se usedla na chodník. „My dva máme pořád něco s kotníky,“ zvolala. „Nejdřív můj a teď tvůj.“

„Ty už ho máš v pořádku,“ pravil jsem.

„Na hradě měli kouzelníka,“ odpověděla. „Báječného starého kouzelníka s dlouhými bílými vousy a legrační čepičkou posetou hvězdami. Na hradě to bylo úžasné, bylo to nejkrásnější místo, jaké jsem kdy viděla. Tak klidné a příjemné. Kdybys tam byl se mnou, dokázala bych tam zůstat navždy. A ten jednorožec. Byl tak milý a sladký. Viděl jsi ho vůbec?“

„Ano, viděl jsem ho,“ řekl jsem.

„Hortone, kdo jsou ti muži, co sem jdou přes trávník?“

Pohled na ni mě zcela zaměstnal, byl jsem šťastný, že je zpátky, a ničeho jiného jsem si nevšímal. Když jsem se teď rozhlédl, uviděl jsem prezidenta, jak k nám přes trávník utíká. Hned za ním v závěsu spěchali všichni ti, které jsem prve viděl v místnosti Bílého domu.

Prezident doběhl k plotu a zastavil se. Moc přátelsky mě nepozdravil.

„Co se tu k čertu děje, Hortone?“

„Nemohu vyndat nohu,“ řekl jsem.

„K čertu s vaší nohou,“ odsekl. „Na to jsem se neptal. Odpřisáhl bych, že jsem tu viděl nějakého rytíře a jednorožce.“

K plotu se nahrnuli i ostatní.

„Hej! Podívejte se! Ulicí jede auto!“ začala křičet stráž od brány.

A opravdu jelo.

„Ale co s tou nohou?“ optala se Kathy rozhořčeně. „Nemůžeme ji dostat ven a kotník otéká. Obávám se, že bude vymknutý.“

„Někdo by měl skočit pro doktora,“ řekl státní sekretář. „Pokud jezdí auta, měly by fungovat i telefony. Jak se cítíte, Hortone?“

„Jsem v pořádku,“ řekl jsem.

„A také by sem měl přijít někdo s pilou,“ prohlásil prezident. „Přece proboha musíme dostat tu nohu ven.“

A pak jsme zůstali na chodníku s Kathy sami. Čekali jsme na doktora a na někoho, kdo přijde s pilou a vysvobodí mě.

Lidé za plotem se rozptýlili a jen několik veverek ze zahrady Bílého domu se osmělilo a přišlo se podívat, co se děje. Roztomile seděly na zadních nožkách, přední packy skrčené na prsou a prosily o kousek něčeho dobrého.

A auta, jedno za druhým, projížděla kolem nás.